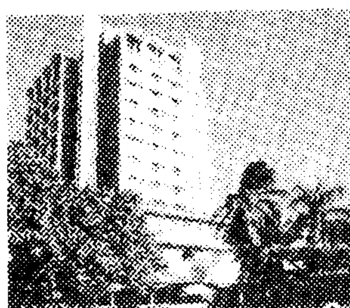
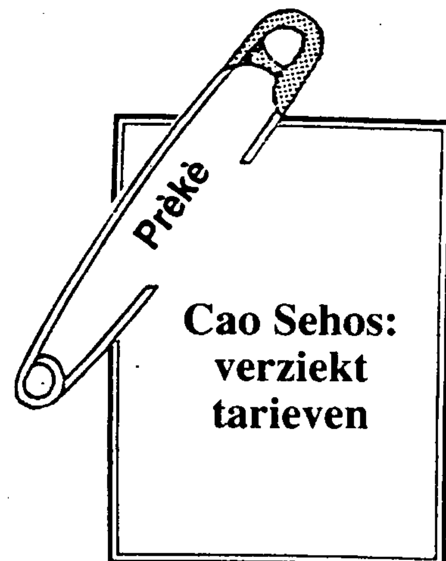

VAN DER VALK PLAZA ...casino...

110E JAARGANG — NO.: 265 MAANDAG 29 NOVEMBER 1993

AMIGOE

Cao Sehos: verziekt tarieven

Israël voelt zich niet gebonden aan data:

PLO acht vredesakkoord in gevaar

JERUZALEM/HELSINKI - De Palestijnse Bevrijdingsorganisatie (PLO) beschuldigt Israël van het vredesakkoord in gevaar te brengen door te talmen met de terugtrekking van zijn leger uit bezet gebied. Volgens PLO-leider Yasir Arafat houdt Jeruzalem zich niet aan de afspraak zijn troepen vanaf 13 december terug te trekken uit de Gazastrook en Jericho. Premier Yitzhak Rabin hecht echter niet zo aan die datum.

De PLO-leider sprak van een impasse in het overleg met Israël. Ze dringen aan op hergroeperen in plaats van terugtrekken. Maar aan geduld komt een eind", waarschuwde een zichtbaar geïrriteerde Arafat zondag in Helsinki. Als Israël de terugtrekking uitstelt "dan wordt het vredesakkoord niet uitgevoerd en zal eenieder de verantwoordelijkheid moeten dragen voor wat er verder gebeurt", zei hij. De PLO wil het overleg echter een nieuwe kans geven".

NEGATIEF

Arafat, die bezig is met een rondreis door noord-Europa, kreeg vrijdag een "geheel negatief" verslag over het verloop van de besprekingen met Israël van de leider van de Palestijnse onderhandelingsdelegatie in Caïro, Nabil Shaath. De PLO-delegatie was ontstemd over Rabins regiement donderdag om de Israëlische terugtrekking uit Gaza en Jericho, de gebieden waar de Palestijnen beperkt zelfbestuur krijgen, uit te stellen wegens het geweld in de Gaza-strook.

Rabin drong zondag aan op een zo gedetailleerd mogelijk akkoord over de terugtrekking uit Gaza en Jericho. "Het belangrijkste is dat er geen onduidelijkheid bestaat over de wijze waarop het akkoord wordt uitgevoerd", zei hij tijdens de wekelijkse ministerraad. Hij liet doorschemeren niet zo te hechten aan de eerder vastgestelde datum van de terugtrekking, zo is uit regeringskringen vernomen. Eerder had Rabin gezegd het niet erg te vinden als de afspraken op die datum niet rond zijn, mits daarmee misverstanden worden voorkomen.

AFWENTELEN

Volgens de regering is er geen sprake van een impasse in het overleg. "Er zijn moeilijkheden, maar dat is normaal", aldus Milieuminister Yossi Sarid. "Ik neem aan dat we voor 13 december een akkoord bereiken, maar het belangrijkste is dat de Israëlische terugtrekking op 13 april is voltooid." Hoge Israëlische militairen wijten de crisis aan tegenstellingen onder de Palestijnen: "Arafat probeert die af te wentelen en als drukmiddel te gebruiken in zijn relatie met Israël."

Volgens Faisal Husseini, een hoge PLO-functionaris, kan het geweld in Gaza alleen maar afnemen als Israël zich terugtrekt. "Zich niet aan de datum van 13 december houden, kost meer mensenlevens en leidt tot meer geweld", zei hij zondag.

In Gaza braken vorige week hevige rellen uit nadat het leger twee leiders van de fundamentalistische Hamasbeweging doodschoot. Zondag kwam het weer tot geweld toen enkele honderden mensen zich bij het huis van een van de gedode leiders verzamelden. Vier kinderen raakten gewond toen soldaten het vuur op stenengooiende jongeren openden. Sinds de ondertekening van het principe-akkoord in Washington op 13 september zijn in de bezette gebieden 28 Palestijnen en dertien Israëliers gedood.

JACHT

In kringen van het Israëlische leger is vernomen dat men van plan is de komende periode zo veel mogelijk Palestijnse activisten op te pakken, in het bijzonder leden van Hamas. Volgens een Israëlische krant wordt momenteel jacht gemaakt op 110 Palestijnse "terroristen", zeventig uit de Gaza-strook en veertig die zich op de westelijke Jordaanoever ophouden. De Israëlische veiligheidsdiensten hebben de afgelopen dagen 32 leden en aanhangers van Fatah, de belangrijkste factie binnen de PLO, opgepakt, zo is zondag vernomen.

Uit protest tegen de vertraagde vrijlating van Palestijnse gevangenen heeft de Palestijnse onderhandelaar Zyad Abu Zyad zich uit het overleg teruggetrokken. Volgens Zyad was het de afspraak dat de twaalfduizend Palestijnse gevangenen geleidelijk zouden worden vrijgelaten, maar de Israëliers zouden daarover niet willen spreken.

Uitgevers en NS overwegen eigen radiostation

AMSTERDAM - De uitgevers Wegener en De Telegraaf willen tezamen met de ANWB en de Spoorwegen een nieuws-, verkeers- en actualiteitenzender gaan exploiteren op commerciele basis. Dit heeft een woordvoerder van De Telegraaf zaterdag bevestigd. Het is volgens de woordvoerder niet uitgesloten dat nog meer bedrijven zich bij het initiatief zullen aansluiten. Een aanvraag is bij de regering ingediend om in aanmerking te komen voor een van de etherfrequenties die zijn aangewezen voor commerciele toepassingen.

Malval kondigt aftreden aan

■ *PORT AU PRINCE - Robert Malval heeft aangekondigd dat hij per 15 december zich terugtrekt zals premier van Haïti. Hij houdt daarbij zijn eigen tijdschema aan. Volgens plan ontmoet hij dezer dagen de nog steeds al balling in het buitenland wonende president Jean-Bertrand Aristide. Daarbij brengt hij verslag uit over het overleg met de militaire leiders over de eventuele terugkeer van de democratie. (AFP-satellietfoto)*

Watersnood Cuba:22 doden en veel schade

HAVANA - In Cuba zijn bij overstromingen als gevolg van zware regenval zeker 22 mensen omgekomen. Elf mensen worden nog vermist, zo hebben functionarissen zaterdag in Havana meegedeeld.

Vooral de provincies Santiago de Cuba, Holguin en Guantanamo werden getroffen door de plensbuien die drie dagen aanhielden. Meer dan 47.000 mensen moesten worden geevacueerd, 6.500 huizen zijn vernield. Ook wegen, bruggen en elektriciteitsmasten liepen schade op. De watersnood, op sommige plaatsen de ergste in dertig jaar, betekent een zware klap voor de toch al in de versukkeling geraakte Cubaanse economie.

Liberia-Peters naar Staten

Gouverneur nog geen besluit toekomst van kabinet genomen

WILLEMSTAD — Gouverneur Jaime Saleh hoopt vandaag de besprekingen met de fractieleiders in de Staten af te ronden. Daarna gaat hij zich beraden over wat er verder moet gebeuren: de regering demissionair laten, een interimkabinet of een zakenkabinet laten samenstellen. Los daarvan vinden er in de Staten verschuivingen plaats.

Vandaag zijn Kenneth van Putten (DP Statia), Will Johnson (WIPM) en Vance James (SPA) aan de beurt om door de gouverneur ontvangen te worden. Vorige week waren de Statenvoorzitter, de ondervoorzitter van de Raad van Advies, de overige fractieleden en de resterende 'onafhankelijke' Statenleden al aan de beurt.

Ondertussen vinden er binnen de PNP de nodige politieke verschuivingen plaats, met name om de positie van partijleidster Liberia-Peters te versterken. Uit betrouwbare bron werd vernomen dat in elk geval Statenlid Wilfred Lodowika plaats gaat maken voor Liberia-Peters en dat zij tevens fractievoorzitter van de partij in de Staten wordt. Op eilandsniveau zal gedeputeerde Dito Mendes de Gouveia zijn eilandsraadzetel afstaan voor Liberia-Peters.

Verkiezingen rustig verlopen:

Oppositiekandidaat president Honduras

TEGUCIGALPA - De kandidaat van de oppositionele Liberale partij in Honduras, Carlos Roberto Reina, heeft zondag de presidentsverkiezingen met duidelijke voorsprong gewonnen. Volgens voorlopige tellingen van de kiesraad behaalde Reina, die heeft beloofd het sociale beleid in het arme Middenamerikaanse land meer aandacht te geven, ongeveer 53 procent van de stemmen.

Wanneer de uitslag definitief vaststaat wordt Reina in januari de opvolger van president Rafael Leonardo Callejas van de Nationale partij. Kandidaat Oswaldo Ramos van de regerende conservatieve NP behaalde maar rond veertig procent. In de stoffige straten van de hoofdstad Tegucigalpa begonnen aanhangers van de Liberalen de overwinning al vroeg te vieren. Onder de duizenden Hondurezen die in auto's claxonnerend en met vlaggen zwaaiend door de wijken trokken waren diegenen met de rood-wit-rode vlag van de Liberale partij duidelijk in de meerderheid.

"Wij pakken vandaag een nieuwe pagina in onze geschiedenis op", verklaarde de 68-jarige Reina terwijl hij tijdens een persconferentie de overwinning opeiste. Later heeft zijn rivaal Ramos zijn nederlaag erkend. Reina heeft ook beloofd de invloed van het leger in te dammen, dat een economische macht op zich is door een uitgebreid netwerk van investeringen.

Rond dertienduizend man politie en legertroepen handhaafden de orde tijdens de verkiezingen in de Middenamerikaanse staat. Hoewel bij verschoeidene incidenten volgens de politie vijf doden zijn gevallen sprak president Callejas van een vreedzaam en rustig verloop.

Aftreden geeist van premier Major

Londen erkent IRA-contacten

LONDEN/BELFAST - De officiele bevestiging door de Britse regering van het bestaan van geheime contacten met het verboden katholieke Ierse republikeinse leger heeft protestanten in Noord-Ierland diep geschokt. Een van hun partijen eiste zondag onmiddellijk het ontslag van premier John Major en diens minister van Noordierse zaken, Sir Patrick Mayhew.

Maar Major verdedigde de contacten met de katholieke extremisten, die ooit nog geprobeerd hebben hem te vermoorden. "Het zou onverantwoordelijk zijn geweest de IRA te negeren op het moment dat ze zegt een einde te willen maken aan de oorlog en het geweld", liet hij via een woordvoerder weten. Minister Mayhew verklaarde in Belfast dat al jaren "een communicatiekanaal" bestaat tussen de IRA en de Britse regering. Maar volgens hem is er geen sprake van onderhandelingen tussen hen. Het communicatiekanaal diende slechts om boodschappen uit te wisselen, zei de minister tijdens een persconferentie. Al langer bestonden geruchten over contacten tussen de politieke arm van de IRA, Sinn Fein, en Londen. Maar na hardnekkige ontkenningen in alle toonaarden gaf de Britse regering deze zaterdag plotseling toe. Dat gebeurde aan de vooravond van een publikatie over de over en weer gezonden boodschappen in het Britse weekblad The Observer.

Een van de leiders van de protestantse Democratische partij van Ulster, Peter Robinson, beschuldigde minister Mayhew en premier Major ervan de bevolking in Noord-Ierland te hebben belogen. "Major heeft in het Lagerhuis nog verklaard dat zijn maag zou omdraaien bij de gedachte aan onderhandelingen met Sinn Fein of de IRA terwijl hij zijn fiat had gegeven aan de contacten", zo bracht Robinson in herinnering. Volgens hem blijft hun niets anders over dan op te stappen.

Ook de Britse oppositie hekelde de houding van de regering zonder overigens de rechtmatigheid van de contacten met de katholieke extremisten aan te vechten. "De integriteit van de regering is in het geding", verklaarde Kevin MacNamara, de Labour-schaduwminister van Noordierse zaken. "Met name na de bloedige IRA-aanslag in Warrington is het bestaan van wat voor contact ook met hen nog ontkend." Daarbij kwamen in maart twee kinderen om het leven waarna een golf van woede Groot-Brittannie overspoelde. De Observer schrijft dat twee dagen na de aanslag een ontmoeting is geweest tussen een vertegenwoordiger van Sinn Fein en een afgezant van Londen in Londonderry (Noord-Ierland).

De krant publiceert ook een bewerking van een samenvatting die een vertegenwoordiger van de Britse regering mondeling heeft overgebracht aan Martin McGuinness, een kopstuk van Sinn Fein.

Praag: Onderzoek omstandigheden Dubceks dood

BRATISLAVA - Het Slowaakse parlement stelt binnenkort een commissie in om de dood van de vroegere Tsjechoslowaakse leider Alexander Dubcek te onderzoeken, die vorig jaar bij een auto-ongeluk om het leven kwam.

Volgens de Slowaakse radio zijn er aanwijzingen dat het niet om een ongeluk ging. Dubcek, het boegbeeld van de Praagse lente van 1968, liep vorig jaar september bij een auto-ongeluk zware verwondingen op, waaraan hij twee maanden later overleed. Radio Bratislava maakte in het weekeinde melding van overtuigende berichten, als zou het niet om een ongeluk gaan. De oproep zou dit in niet-juridische kringen hebben gedaan, maar noemde geen bronnen. De Slowaakse Sociaaldemocratische partij, waarvan Dubcek voorzitter was, heeft een parlementaire onderzoekscommissie geëist die binnenkort bijeenkomt.

Hondurezen naar stembus

■ *TEGUCIGALPA - Honderden mensen stonden zondagmorgen vroeg al te wachten bij de stembureaus in de Hondurese hoofdstad. De Hondurezen konden een president kiezen.*

Busramp in India:37 doden

NEW DELHI - Ten minste 37 mensen zijn maandag omgekomen toen een autobus in het westen van India van een brug stortte.

Twintig anderen liepen verwondingen op, zo meldden Indiase persbureaus. Het ongeval gebeurde bij Khopoli, zeventig km ten oosten van Bombay.

In Frankrijk:

Kinderen bij moord op Franse zwerver betrokken

PARIJS - De betrokkenheid van drie kinderen in de leeftijd van acht tot tien jaar in Frankrijk bij de moord op een clochard is een maand geheim gehouden wegens het Britse proces tegen twee kinderen die de tweejarige peuter James Bulger op gruwelijke wijze ombrachten.

Volgens de Franse justitie hebben de kinderen bekend op 29 oktober in Vitry-sur-Seine ten zuidoosten van Parijs een vijftigjarige dakloze geslagen en getrapt te hebben en zijn stoffelijk overschot in een bron te hebben verborgen. De hoofdverantwoordelijkheid is volgens de onderzoekers echter bij een volwassene te zoeken, een andere clochard die hen zou hebben opgestookt tot de daad. Die is gearresteerd. De kinderen zijn vrijgelaten. Volgens het Franse recht, dat gevangenisstraffen voor kinderen onder de dertien jaar niet toestaat, wacht hen ook na een proces voor de jeugdrechter geen cel.

Pourier: nieuw brandschoon politiek talent

"Ik zoek mensen die net zo idealistisch zijn als ik"

WILLEMSTAD — PAR-voorzitter Miguel Pourier wil wel een politieke partij oprichten maar ziet de nodige haken en ogen aan dit projekt. Of het binnen het tijdsbestek van vijf weken gaat lukken, betwijfelt hij ten zeerste. Op 8 januari sluit het kieslijstregister. De oriëntatiefase is aangebroken. Dé grote vraag is wie hij op de kieslijst zal gaan plaatsten."Ik zoek mensen die net zo idealistisch zijn als ik."

Pourier stelt hoge eisen aan zijn toekomstige mensen. "Eigenlijk moeten ze net zo gek zijn als ik." De profielschets van de nieuwe politicus à la Pourier ziet er als volgt uit. De nieuwkomers dienen over een brandschoon politiek verleden te beschikken. Zij dienen geen politieke carrière te ambiëren omwille van de persoonlijke macht, status en de zucht naar geld. De oud-premier voegt daar schertsend aan toe: "Ik wil ze bij wijze van spreken een verklaring laten tekenen dat ze puur uit algemeen belang voor de politiek, de algemene zaak kiezen."

De PAR-voorzitter wordt de laatste tijd bestookt met goed bedoelde adviezen en waarschuwingen. Aan de ene kant is de pressie om een politieke partij op te richten groot, zegt hij. Maar anderzijds wordt het hem ook afgeraden. "Begin er niet aan. Jij hoort niet in die rotzooi thuis", krijgt hij te horen.

Mocht hij tijdig de bron van nieuw - jong - politiek talent hebben aangeboord en daadwerkelijk meedoen aan de verkiezingen van 25 februari 1994, dan ziet hij het als zijn taak om binnen vier jaar de nieuwkomers te hebben opgeleid tot zijn opvolgers. "Ik ben gewend om een *deadline* te stellen aan een projekt." Zijn 'politieke projekt' zou eruit bestaan om binnen één regeerperiode zijn partijgenoten klaar te stomen 'om op eigen kracht verder te gaan'.

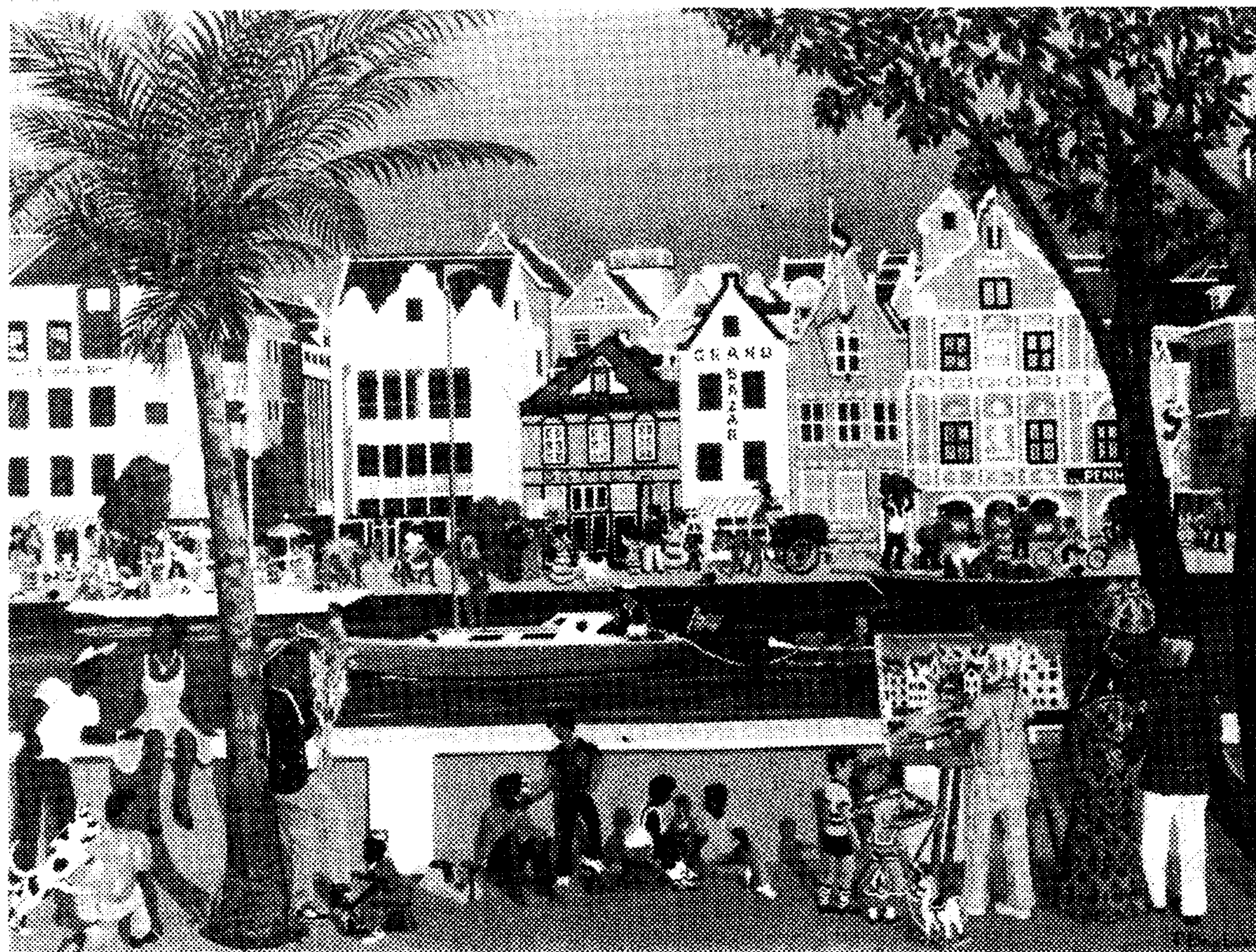
Eén ding staat als een paal boven water. Pourier zal het niet alleen kunnen. "Als ik eraan begin dan wil ik er zeker van zijn dat ik mijn beloftes kan waarmaken. En daarvoor heb ik gelijkgestemden nodig. Aan mezelf stel ik zware eisen. Dat doe ik ook aan mijn eventuele toekomstige partijgenoten." Misschien is de belangrijkste vereiste nog wel dat de politieke nieuwkomers in staat zijn de wensen van de bevolking te vertalen naar politiek beleid.

Of het zal gaan lukken? Pourier zegt geen al te hoge verwachtingen te willen wekken. "Ik ben voorzichtig." Maar mocht het ervan komen dan zal prioriteit één van zijn partij zijn: de herstructurering van de Antillen gepaard aan goed en deugdelijk bestuur. Want dat is naar zijn mening de enige conclusie die uit het referendum van 19 november getrokken kan worden. "De Curaçaose bevolking heeft overduidelijk te kennen gegeven dat zij wel degelijk heil ziet in een geherstructureerde Antillen. Die wens heeft een politieke vertaling nodig."

Vast om 'cheiba'

WILLEMSTAD — Een illegaal op het eiland verblijvende Surinaamse man van dertig is zondagmiddag opgepakt bij een onderzoek in twee huizen in de Breedestraat te Otrobanda. Hij zal op het vliegtuig worden gezet. De politie kreeg bericht dat er in de twee panden in verdovende middelen werd gehandeld. R.F. werd aangehouden omdat hij in zijn ondergoed een pakje *cheiba* (marihuana) had verstopt. Omdat hij illegaal op het eiland zit, wordt hij het land uitgezet.

Expositie van Fred Brebaart in Gallery 86

■*WILLEMSTAD - De beeldend kunstenaar Fred Breebaart exposeert van 3 t/m 23 december a.s. in Gallery Eight Six in Punda. De officiële opening van de tentoonstelling vindt plaats op vrijdag 3 december a.s. om acht uur 's avonds, waarbij Bernard Buddingh zal zorgen voor de muzikale omlijsting op de piano. Op de foto een van de werken van Breebaart, de Handelskade vanaf Otrobanda bekeken.*

"Als we het zakelijk bekijken"

Pourier heeft alle hoop dat ook St. Maarten bij Antillen blijft

WILLEMSTAD — Het is nog maar de vraag of politici van Sint Maarten ooit bereid zullen zijn te werken aan het behoud van het Antilliaanse staatsverband, zo werd vorige week al duidelijk. Sint Maarten houdt vast aan de motie van oktober van 1990 voor volledig intern zelfbestuur en wil ook geen referendum houden. Maar los daarvan speelt ook de zo verguisde maatregel van hoger toezicht, die mede tot stand kwam na een rapport over de bestuurlijke situatie door de commissie Pourier.

Als PAR-voorzitter Miguel Pourier de politiek in gaat, is het waarschijnlijk dat hij een voortrekkersrol gaat vervullen. En gezien de referendumuitslag moet dan ook verwacht worden, dat de nog op te richten partij een redelijk grote achterban krijgt. Op dat moment moet Pourier trachten waar te maken waar de PAR voor staat: het behoud van het Antilliaanse staatsverband. En daar hoort Sint Maarten ook bij.

Pourier kent de gevoelens van Sint Maarten over de Algemene Maatregel van Rijksbestuur. "Ik ga er van uit: wat je ook bent, van welk eiland je komt, je bent in de eerste plaats Antilliaan. Met alle rechten en plichten. Het rapport Pourier was een bijdrage om de bestuurlijke situatie op Sint Maarten te verbeteren. Maar wij hebben nooit gepleit voor ingrijpen van Nederland! We hebben gepleit voor supervisie door de gezaghebber, die zaken via de gouverneur voorlegt aan het Land," aldus Pourier.

Hetzelfde heeft de commissie Pourier voorgesteld in het op verzoek van het BC gemaakte rapport over de sociaal-economische ontwikkeling van Bonaire. Daarin werd aangegeven dat Bonaire zich moet focussen op het milieu en dat besluiten die daarmee in strijd zijn aan de gezaghebber en vervolgens het Land moeten worden voorgelegd.

"Als men mij op persoonlijke basis op Sint Maarten wil gaan tegenwerken kan ik daar natuurlijk niets tegen doen," erkent Pourier. Maar hij hoopt dat men het zakelijk zal bekijken. "Alle eilanden moeten vooruit gaan, maar ook de totaliteit moet daarbij vooruit gaan. En voor alle eilanden is behoorlijk bestuur iets dat op de eerste plaats moet komen, samen met sociaal-economische ontwikkelingen. Als die ingrediënten aanwezig zijn, verwacht ik geen problemen. Met goed bestuur is onze autonomie beter gewaarborgd en komt dat de totaliteit van de eilanden ten goede."

"En aan dat goede bestuur moet invulling worden gegeven. Volgens mij zitten we daarmee met Sint Maarten op dezelfde golflengte. Maar in het algemeen moet er wel meer in staatsverband gedacht gaan worden, anders blijft het rommelen."

Wat als het niet lukt, het bijeenhouden van de Antillen? Pourier: "In dat geval kunnen we naar eer en geweten als Curaçao zeggen: we hebben het geprobeerd, we hebben onze hand uitgestoken maar de kleine eilanden hebben hem niet willen aannemen. Dan hebben we in elk geval een morele overwinning behaald en kunnen we met opgeheven hoofd zeggen dat wij binnen het Caribisch gebied geprobeerd hebben de zaak bijeen te houden. En dat is een volstrekt omgekeerde positie dan vanuit optie B het geval zou zijn geweest. Dan zijn wij geloofwaardig bezig geweest, in plaats van opportunistisch en egoïstisch. Ons gevoel van eigenwaarde zal dan sterker zijn."

Vrouw geeft haar man aan

WILLEMSTAD — Een 28-jarige vrouw heeft bij de politie haar eigen man aangegeven omdat hij haar woning was binnengedrongen en 125 gulden uit het kasregister heeft gehaald. De vrouw woont in de Rembrandtstraat. De 31-jarige man is nog niet aangehouden.

Bestuurder van bus meldt beschieting

WILLEMSTAD — De politie zit met het merkwaardige verhaal van een 35-jarige buschauffeur die berichtte dat hij zondagavond te Seroe Machoe reed en beschoten werd. Hij hoorde een harde klap en voelde dat er iets op zijn schoot viel: het bleek een kogel te zijn die vermoedelijk uit een windbuks afkomstig was. Het bewijsmateriaal kon hij echter niet aan de politie overhandigen omdat hij het kogeltje onderweg naar de stad kwijtraakte. Hij wilde wel aangifte doen bij de recherche.

OPINIE

door **Ronnie Rens Sr.**

"HET IS VANAF nu gedaan met de stroomstoringen." Dat zei een zevental jaren geleden de gedeputeerde die toen was belast met KAE en Kodela. Hij sprak ter gelegenheid van de aanschaf van een bijzonder krachtige dieselgenerator. Die was in Japan aangeschaft waarbij de leveranciers een lening verschaften op de kosten van bijna dertig miljoen dollar.

U bent er vandaag de dag getuige van dat ook van dit politieke fabeltje niets klopt. De stroomstoringen zijn zich constant blijven aandienen met als absolute dieptepunt helgeen de vorige week geschiedde.

De schade toegebracht aan bedrijven en personen loopt alleen de vorige week al in de miljoenen. Toeristen klagen, winkelcentra doen vrijwel geen zaken, kleine zelfstandigen kunnen niet meer werken, kortom: de economie lijdt daar ernstig onder.

Ik ben geen pessimist maar de voortekenen liegen er niet om: het wordt er niet beter op. Turbine drie zal het in de toekomst ook begeven en ketel acht weer stilliggen.

De klant betaalt fors voor de energie die hij verbruikt. In alle rapporten, die in de loop der tijden zijn verschenen, is telkens weer gewezen op de hoge elektriciteitskosten. "Die schrikken investeerders af", waarschuwden de experts. Maar wat wil je als er twee energiebedrijven zijn, het ene belast met de opwekking, het andere met de distributie. Beide bedrijven hebben topzware directies en stafleden, hun eigen *public relations officer* en ga zo maar door. De verbruiker moet het maar betalen. Die staat volkomen machteloos.

Gedeputeerden, belast met de stroomvoorziening, en opeenvolgende Bestuurscolleges hebben niets gedaan, noch aan het omlaag brengen van de energiekosten noch aan een effectieve beleidsvoering door KAE en Kodela. Gedeputeerden en Bestuurscollege hebben er niet eens voor gezorgd dat aan de basisvoorwaarde wordt voldaan, namelijk het garanderen van een constante stroomvoorziening.

Naar verluidt, is enige tijd geleden een vernietigend rapport van buitenlandse experts verschenen over de KAE. Het rapport is in de diepste la weggemoffeld.

Over Kodela hebben we al vaker geschreven. Daar zit Mario Evertsz, die elke poging tot reorganisatie zal blokkeren, omdat hij kennelijk alleen binnen de huidige situatie kan gedijen. En wat doet de gedeputeerde? Die kijkt doodleuk de andere kant op, ook hij laat Evertsz maar zijn gang gaan.

Intussen lijdt de consument eronder, wordt uitgebuit en lijdt verliezen. Dat komt allemaal omdat bij de stroomvoorziening constante wanprestaties worden geleverd. Het is niet duidelijk of KAE en Kodela niet voldoende technisch geoutilleerd zijn of dat het simpelweg een kwestie is van het niet goed kennen. We zijn ondertussen afgezakt naar het niveau van bepaalde Caribische eilanden waar een burger dolblij is als hij die dag van stroom wordt voorzien.

Meisje van de[...] overlijdt onverw[...]

WILLEMSTAD — [...] woordvoer ster v[...] ziekenhuis heeft [...] tigd dat zondag[...] een meisje van d[...] jaar - onverwacht[...] overleden.

Tijdens een optreden [...] de zanger Eddie Her[...] Coney Island zou zij [...] podium gedanst heb[...] ingestort zijn. Een o[...] blad berichtte dat het [...] overleden zou zijn a[...] hartaanval. Het ziek[...] weigert medische ge[...] over de doodsoorzaak [...] geven omwille van de [...] staanden. Het hospitaal [...] tigt noch ontkent het [...] bericht. De politie hee[...] enkele mutatie over h[...] dent.

Rotarians fair en Christmas collection

Bruisende activiteiten verhogen dure kerstsfe[...]

Voor degenen die hun salaris al ontvangen hadden waren er volop activiteiten in het afgelopen weekeinde. Met geld, veel geld op zak, was het geen probleem om met het hele gezin op stap te gaan; te wandelen, kijken, kopen en uiteraard ook te eten.

De Rotarians hadden op zaterdag tussen 4 en 10 uur een fair georganiseerd op het terrein van het St. Paulus Technisch College. Jong en oud konden onder meer ballen gooien, spijkers slaan, vissen, schieten bingo spelen en zelfs de toekomst laten voorspellen. Uiteraard moet er bij elke activiteit betaald worden. In de avonduren werden de diverse stands niet druk bezocht en heerste er geen echte kermisdrukte : Misschien omdat de aantrekkelijke prijzen dan ook allemaal weg zijn.

Een als supermarket ingericht klaslokaal met diverse 'ganga's' waaronder insecticide voor F. 5,-- werd goed bezocht. En wat nergens mag ontbreken en wat zeker als kassucces geldt zijn de diverse eetstands. Van Pom tot Lasagne en porkchop of zuurkool met spek waarbij een frisdrank door onze oud-hoofdinspecteur ingeschonken werd.

Heupwiegende Rotarians bemanden de diverse stands en moesten (per afwisseling?) naast acquisitie ook zwaar fysiek werk verrichten. Padvindertjes fungeerden als kabelbaantrekkers waar kinderen voor f. 1,50 op en neer werden 'getrokken'. Banco di Caribe opruimmensen deden hun best om de rotzooi die het publiek klakkeloos op de grond kwakte op te ruimen.

Jammer dat de echte kermismuziek ontbrak en dat het terrein niet beter en gezelliger verlicht was. Misschien een tip voor volgend jaar om deze charitatieve fair nog een groter succes te maken.

The Curaçao Christ[...] Collection in het ITC [...] ook in het afgelopen w[...] einde het nodige publiek [...] de middaguren kon men [...] een rustige sfeer de div[...] stands aflopen. In de avo[...] uren leek het echter als[...] gratis artikelen werden [...] strekt; zo enorm was [...] stroom menigte die zich [...] de ruimte tussen de stan[...] podium en eetzitje [...] beerde te bewegen.

Gratis werd er ech[...] weinig verstrekt beha[...] uiteraard folders, flyers [...] inschrijfformulieren om [...] te dingen naar prijzen. [...] gezin bestaande uit 4 [...] sonen moest eerst f. 40,- [...] 12,50 volwassenen en f. 7[...] kinderen) neertell[...] voordat hij zich aan de [...] moeiende kerstocht mo[...] wagen.

De stands boden dit j[...] in tegenstelling tot vo[...] jaren niet veel variati[...] Stands die echte kerst[...] coraties en kerstspullen [...] boden waren sporadisch [...] vinden. Wel veel bijou[...] rieën, kleding, lingerie [...] zelfs time-share aanb[...] dingen. De organisator[...] zouden er goed aan doen [...] de exposanten aan str[...] gere regels te binden. E[...] stand met één speciali[...] en niet meer dan 2 stan[...] met hetzelfde waar.

Het podium met [...] diverse shows zou ook [...] plaatst moeten worde[...] Want wil je nu een zitpla[...] bemachtigen dan is het [...] aangeraden om, lang [...] de diverse presentaties [...] modeshows, vastgeplakt [...] zitten op je stoel en je [...] wandelingetje te onder[...] teren. Opgestaan is ook [...] beslist plaats vergaan.

Een lagere entreeprijs [...] apart laten betalen voor [...] modeshows is een mani[...] om het kooplustige publi[...] beter aan zijn trekken [...] laten komen.

GICHO

Aantal kamers hotel met 73 'gekrompen'

Tien miljoen geboden voor Parker; Land wil garantie

WILLEMSTAD — Er is een bod van 10 miljoen dollar uitgebracht op het Parker Hotel in Bonaire. Het Land heeft nu gevraagd om een bankgarantie, om te kunnen bepalen of dit een serieus bod is en niet weer een top-investeerder, zoals de heren Parker en later Fogel en Geltman. Indien het een werkelijk serieus bod betreft, zal het Land een hoger bod uitbrengen. Ondertussen zijn er 73 kamers uit het project spoorloos verdwenen.

Wat er met het project mis had kunnen gaan, is ook mis gegaan, met grote finananciële gevolgen voor de landsregering. Die draait nu op voor terugbetaling van zo'n 5 miljoen dollar aan de Ultrafinbank in Zwitserland omdat het land zich daar overigens zonder toestemming van de Koninkrijksregering- voor garant heeft gesteld. De eerste drie miljoen is al overgemaakt.

Het project zou gaan bestaan uit 247 kamers van vijfsterrenniveau. Op dat aantal kamers is de lening ook berekend. Volgens het vertrouwelijke rapport van overheidsadviseur Van Agtmaal, gedateerd 5 mei 1992, omvat het complex echter niet meer dan 174 kamers: 128 gewone kamers, 24 eenpersoonssuites en 24 tweepersoonssuites.

Mark Fogel, de -samen met Sol Geltman- ongedekte cheques uitschrijvende opvolger van de met de noorderzon verdwenen Robert Parker, maakte in zijn schrijven aan minister Smits (7 december vorig jaar) nog een mooie winstberekening op basis van 247 kamers.

De advokaat van Fogel en Geltman, Braam jr., heeft in september 1992 de veiling van de aandelen van de R. Parker nv (welke aandelen op dat moment van Fogel en Geltman waren) door het Land proberen tegen te houden. Braam pleitte onder meer: "(...) dat de eisers (Fogel/Geltman) gerede vermoedens hebben om te twijfelen of de 10 miljoen wel degelijk in het project is gestoken; er doen sterke geruchten de ronde dat zeker tegen de 15 á 20 miljoen ergens anders zou zijn 'verdwenen'." Volgens Braam "is een gerechtelijk onderzoek om deze zaak tot op de bodem uit te zoeken zeker op haar plaats".

Het Parkerproject is nog niet opgeleverd door aannemer Stephany spa; hoewel er door de aannemer wel een *performancebond* was afgegeven, is deze later door de toenmalige directeuren Ernst Soliana en Robert Parker weer aan de aannemer teruggestuurd. De aannemer zou bij oplevering overigens fors worden aangesproken: diverse technische rapporten hebben uitgewezen dat het gebouw brandgevaarlijk is en dat rekening gehouden moet worden met instortingsgevaar. Hoeveel geld nu gemoeid is met afbouw, is niet duidelijk. Van Agtmaal raamde deze vorig jaar mei op tenminste 3 miljoen dollar.

Ten tijde van Van Agtmaals rapport was daarnaast ook sprake van roestende staalconstrcuties en afbladderende verf enbarsten in de Reinwall-panelen. Uitgaande van het idee dat het hotel vorig jaar december zijn deuren had kunnen openen, werd al uitgegaan van een negatieve cash-flow tot in de jaren 2000.

De landsadvokaten willen nu zeker weten dat er geen 'grappenmakers' een bod op het inmiddels failliete hotel uitbrengen, nu bekend is dat het land het hotel zelf wil kopen. Pas als men zeker is dat een potentiële koper een bankgarantie kan overleggen, doet het Land een bod. Dat bod zal hoger komen te liggen, opdat het Land zelf kan kopen.

Daarna wil het Land via de exploitatie fondsen verwerven om onder meer de Ultrafinbank af te betalen, nu die bank de Landsgarantie heeft aangesproken. Onduidelijk blijft nog of het land de exploitatie zelf ter hand zal nemen, of daarvoor een hotelketen zal willen aantrekken. De kans dat dat, zoals in het plan van Robert Parker, de *Resorts of the World* nv van de Italiaanse gearresteerde zakenman Rosario Spadaro zal worden, lijkt verwaarloosbaar.

WILLEMSTAD—Het voltallige GGD-personeel wordt dinsdagmiddag in Las Palmas verwacht voor nadere informatie over de reorganisatie van de GGD. Spreekuren van artsen en consultatiebureaus zullen zoveel mogelijk normaal doorgang vinden.

Hoofd GGD Ivan Asjes vertelt dat de werknemers te horen zullen krijgen wat er dit jaar zoal gedaan is op reorganisatiegebied, tot hoever het - inmiddels uitgedunde - management team is gekomen en wat men in de laatste maand nog wil bereiken.

Asjes bevestigt dat hij per 1 januari hoofd GGD af is.

Wie het nieuwe hoofd van de GGD wordt, is nog niet officieel bekend.

In kringen van gezondheidszorg wordt de naam genoemd van drs. Livio Hermans arts-apotheker die jarenlang op Aruba werkzaam is geweest.

Donker verlaagt eis van drie tot twee jaar

WILLEMSTAD — Officier van justitie mr. H.J. Donker bevestigde vrijdag dat het Openbaar Ministerie op bepaalde punten in het donker tast in de strafzaak tegen de verdachte M.G. Hij verlaagde vandaar zijn eis van drie naar twee jaar. De 35-jarige M.G. wordt beschuldigd van het vervoeren en in bezit hebben van drie kilo cocaïne. Hoofdgetuige Kirindongo (BNI) verraste het Gerecht door 'ziek' thuis te blijven.

Advocaat mr. E. Sulvaran dat belast was met de verdediging van M.G. uitte wederom zijn ongenoegens over het verrichtte politie-onderzoek. In een van de eerdere behandelingen van dezezelfde zaak, de strafzitting werd vier keer aangehouden, gaf rechter mr. F.A. Hartsuiker toe dat het aanhoudings-pv 'rammelt'.

Van de twee opgeroepen getuigen, kwam alleen verbalisant Royer van het Bureau Narcotica Opsporingsdienst (BNO) getuigen. Het hoofd van het Bureau Narcotica Inlichtingendienst (BNI), Kirindongo, liet verstek gaan. Voornamelijk Sulvaran stond te springen om Kirindongo, die inmiddels de hoofdgetuige is geworden, te horen. Amigoe komt dinsdag uitgebreid terug op onder andere die strafzaak.

Van der Valk eigenaar Plaza casino

WILLEMSTAD — Het casino van het Plaza Hotel gaat per 1 januari over in handen van de eigenaar van het hotel Van der Valk. De inventaris en het management van het recent gerenoveerde casino worden overgenomen van de huidige eigenaar en directeur Richard Hart.

Dat bericht is grotendeels bevestigd door hotel-directeur Marc van der Valk. Tegen welke prijs de overname plaatsvindt maakt hij niet bekend. Hart was vroeger naast casinobeheerder ook de manager van het Plaza Hotel in de tijd dat de overheid via een beheers-n.v. eigenaar was van dit en andere hotels die kampten met overlevingsmoeilijkheden.

"Adviescommissie juist géén Landsaangelegenheid"

PAR-voorzitter 'niet uit op macht maar op inventarisatie'

WILLEMSTAD — De vier samenwerkende Pro-Antillen groepen PAR, SSK, Kamara Sindikal en Partido Demokrat Outéntiko zullen vandaag een brief doen uitgaan naar de commissie van overleg waarin zij hun bedoelingen scherper zullen formuleren. PAR-voorzitter Miguel Pourier: "Het is kennelijk niet duidelijk overgekomen dat wij niet willen gaan onderhandelen met de andere eilanden, maar ons willen oriënteren. Wij willen de status van adviescommissie, niet van onderhandelingscommissie. Wij zijn niet uit op macht."

In een eerder schrijven aan de commissie van overleg van de eilandsraad verzochten de groepen om voor 27 november een commissie te benoemen uit de Pro-Antillen gelederen. De taak van de commissie zou dienen te zijn: alle knelpunten van het huidige staatkundige bestel te inventarisen en vervolgens modellen aan te dragen voor een herstrukturering van de Antillen.

Op de tweede plaats stellen de groepen voor besprekingen te voeren met alle eilandsraden van de Antillen, naast het horen van sociale groeperingen. Ten laatste zou de adviescommissie met de Centrale Overheid, Aruba en Nederland spreken.

De tijd die de groepen daarvoor nodig denken te hebben is een jaar. Binnen die periode stellen zij zich ten doel een model voor herstrukturering voor te leggen aan de eilandsraad. "Dat model kan zonodig middels een referendum aan de bevolking van Curaçao worden voorgelegd. Mogelijk simultaan met de andere eilanden", schrijven zij.

Gedeputeerde van Staatkundige Struktuur Mendes de Gouveia reageerde 'zeer teleurgesteld' op de bespreking met de Pro-Antillen groepen een week geleden. Als knelpunt werd genoemd dat het verzoek van de groepen eigenlijk een Landsaangelegenheid betreft. Ten tweede verzocht de commissie van overleg om een concreet plan en ten derde gaf zij te verstaan dat politieke waarnemers de commissie zouden dienen te begeleiden. Pourier noemt de bezwaren en aanmerkingen 'moeilijk verteerbaar'.

NIETS VAN DOEN

Naar zijn stellige overtuiging heeft 'het Land in dit stadium niets met de taakstelling van de commissie van doen'. Afgezien van het feit dat de Landsregering zich in een overgangsperiode bevindt, noemt Pourier een zwaarder argument. "De Centrale Overheid heeft van het begin af aan haar handen afgetrokken van het referendum en de hele zaak overgedragen aan het eilandgebied. Je kunt in dit stadium moeilijk gaan zeggen dat zij nu dienen te beslissen over onze werkzaamheden."

Het tweede bezwaar acht de PAR-voorzitter 'vreemd'. "Juist in ons voorstel staat dat een plan voor herstrukturering pas gemaakt kan worden op grond van besprekingsronden op de andere eilanden. Anders zouden we weer in dezelfde fout vervallen, namelijk het opdringen aan de andere eilanden van onze Curaçaose modellen."

Ook de eis van politieke waarnemers acht hij volkomen misplaatst. "Onze commissie heeft géén politieke status, juist niet. Die adviescommissie moet met open vizier kunnen spreken." Wel dient er voeling met de politiek te worden gehouden. "Regelmatig contact met de commissie van overleg is prima als *feed-back*." En hij besluit: "We willen een legale basis om aan de slag te gaan met de inventarisatie, meer niet."

Nieuwe Sehos-cao gaat gepaard met 25 procent tariefs-verhoging

WILLEMSTAD — De Curaçaose Vakbond voor Verpleegkundigen zal vanavond haar leden vragen een cao-voorstel goed te keuren dat indexering van de lonen en gelijktrekking van gehuwden en ongehuwdensalarissen mogelijk maakt. Gelijktertijd gaat er een aanvraag voor een verhoging van de ziekenhuistarieven van 25 procent naar de Dienst Economische Zaken van het Eilandgebied.

Nadat de cao-besprekingen enige maanden geleden vastliepen op de hoge vakbondseisen, werd een commissie samengesteld die zich ging buigen over de economische haalbaarheid. De econoom Cedric Eisden en SEF-decaan Carl Camelia kwamen op grond van een analyse tot de conclusie dat het Sehos met drie grote financiële manco's kampt.

Zo is al jaren sprake van exploitatietekorten van enige miljoenen en zijn broodnodig ettelijke miljoenen nodig om noodzakelijk achterstallige investeringen - onder meer in apparatuur - mogelijk te maken. Een vonnis van de rechter heeft bovendien bepaald dat de salarissen van ongehuwden dient te worden gelijkgetrokken aan dat van gehuwden. Ook deze post beloopt in de miljoenen, aldus Camelia.

Dat geld kan alleen maar opgebracht worden door de tarieven te verhogen. Dat vindt de commissie alleszins redelijk daar de tarieven al sinds 1982 niet meer verhoogd zijn.

Over de periode 1982-1993 kende Curaçao een economische groei van 32 procent. De samenleving zou dus een tariefsverhoging van 32 procent moeten kunnen dragen, zo meent Camelia. Als voorstel is nu 25 procent uit de bus gekomen. Met dat voorstel gaat de vakbond CBV, die de belangen van het ziekenhuis personeel behartigt, naar haar leden.

Als de leden ermee akkoord gaan, kan deze week nog de nieuwe cao een feit zijn.

Santa Catharina-project krijgt staartje in Nederland

WILLEMSTAD — Het gevluchte makelaarsduo Coltof en Schouten wordt mogelijk in Nederland juridisch aangesproken voor de schulden en schade die het achterliet op Curaçao. Op 1 december is er in Avila Beach Hotel een vergadering van hen die zich benadeeld voelen. Dat zullen onder meer koper van kavels van het Santa Catharina project zijn. Advocaat Winkel is ingeschakeld voor de coördinatie. Niet Meta Coltof en Jan Schouten, maar de in Nederland/België werkzame René Coltof wordt gezien als degene die uiteindelijk aansprakelijk is voor claims.

Het intiatief tot de bijeenkomst neemt de penshonado Adriaan Leijten. Hij stond op het punt een zakelijke ruil met Jan Schouten aan te gaan. Daarbij zouden de belangen van het makelaarskantoor en een aanverwant aannemersbedrijf overgaan in handen van investeerder Leijten en zou Schouten belangen in activiteiten van Leijten in Nederland verwerven.

Uit een eerste inventarisatie meent Leijten dat Colthof en Schouten lokaal voor negen ton schade hebben berokkend. Onder meer een bank en een groothandel in bouwmaterialen zijn gedupeerd. Ook Leijten heeft nadeel opgelopen in de [illegible] voorbereiding [illegible] transacties. Zo moet hij onder meer helemaal opnieuw beginnen met het vinden van geschikte kopers voor zijn Nederlandse belangen. Hij heeft inmiddels zijn advocaat in Nederland op de zaak gezet. Wat hij echter minstens zo onverteerbaar vindt, is dat ook mensen die hun spaarcenten in een huis te Santa Catharina staken "opgelicht" zijn. Onder hen bevinden zich Nederlandse penshionado's en lokale huiskopers.

Leijtens vrees: "Het is mijn gebleken dat zeventien huizen nog niet notarieel verleden zijn. Zij zijn dus geen eigendom van de kopers, maar nog steeds juridisch bezit van Coltof en Schoutens Santa Catharina Development. Als iemand besluit het faillissement van het makelaarskantoor aan te vragen - wat zeker gaat gebeuren - raken die mensen hun huis kwijt. En dat mag niet gebeuren."

Leijtens maakt zich boos: "René is de werkelijke baas achter het bedrijf van zijn zus en Jan Schouten. Dat heeft hij vier en een half jaar geleden ook duidelijk aangegeven toen Coltof en Schouten operationeel werden op Curaçao. Een paar weken geleden waren er nog twee advocaten van René Coltof op het eiland die Schouten adviseerden zijn spullen te pakken omdat de zaak financieel niet meer te redden viel. Wat mij stoort is dat sommige lieden denken dat ze hier van alles kunnen uithalen. Het is toch maar een eilandje, denken ze. Maar daardoor krijgen wij als Nederlands ondernemers een slechte naam. Daar moeten we wat aan doen. Ik bedoel: anderhalf miljoen gulden is er volgens onze inschatting verdwenen. Voor zover ik heb kunnen nagaan heeft Schouten kans gezien de week voordat hij vertrok nog 120.000 gulden bijeen te krijgen. Nota bene één dag voor zijn vertrek heeft hij een kavelkoper laten tekenen voor de laatste afbetaling van 23.000 gulden en is er met dat geld vandoor gegaan zonder aan zijn bouwverplichtingen te voldoen. Dat kun je geen mismanagement meer noemen. Dat is moedwillige oplichting!"

Met 'mis-management' doelt Leijtens op de kwalificatie die Rob Salas als voorzitter van de lokale makelaarsvereniging gaf aan de problemen waarin Colthof en Schouten verzeilden. Het duo nam via een juridische constructie erfpachtgronden te Santa Catharina van Salas over en liet aannemers op de kavels woningen bouwen die van de hand gingen voor prijzen van - volgens Leijtens - 2,5 ton per stuk. Volgens de makelaarsvereniging liep het project fout omdat de aannemer meer geld moest hebben dan de kavelkopers tot dan toe via de afbetalingsregeling aan het makelaarskantoor hadden betaald. Halfsoverkop verliet het echtpaar een paar weken geleden het eiland toen de liquiditeitsproblemen te groot werden.

Volgens Leijtens is er abominabel slecht gebouwd, zijn bewoners opgezadeld met extra kosten voor infrastructuur en bouwafronding en hebben sommigen de kans de zeggenschap over hun huis te verliezen.

Geschenkenmaand instellingen

ORANJESTAD — Dat de laatste maand van het jaar 'geschenkenmaand' is, mocht de jeugd van het Imeldahof, Stichting de Geestelijk Gehandicapte en Bibito Pin ondervinden toen mevrouw Simon namens Island Finance een aantal vrijkaarten voor de show 'Christmas on Ice' overhandigde. Bij het Parke Tirakochi zorgde Subway Aruba voor het plaatsen van een waterkoeler. Dit park heft geen entreegeld; iedereen kan vrij gebruik maken van het park. Het gebaar van Subway was dan ook dubbel welkom.

[redacted]

INGEZONDEN

De vuilnisbelt

ONDERGETEKENDE (en ik ben er van overtuigd velen met mij) zou een eerlijk antwoord willen op de vraag wanneer of er nu eens (eindelijk) een oplossing komt voor 'de dump'. Een daadwerkelijke oplossing wel te verstaan, en niet het maken van een saneringsrapport om daarna gewoon door te gaan met vuilverbranding. Jazeker, men is druk doende gweest (en nog steeds) met bulldozers de troep van de ene naar de andere kant te schuiven maar het verbranden gaat gewoon door!

Weet U wat het betekent hier in de buurt te wonen, zeker in deze tijd van het jaar als de wind zo vaak 'verkeerd' staat? Het is als een hel, letterlijk en figuurlijk, we zijn voortdurend in een rookwolk gehuld. Weet U wat het nog meer inhoudt? Het huis zo veel mogelijk dichthouden, geen wasgoed buiten hangen en niet durven ademen om maar een paar punten te noemen. Wat ik in mijn geval erg vind, is dat ik mijn kleinzoon niet bij mij thuis durf te hebben omdat ik het een ongezonde situatie vind voor zo'n kleintje. Alles stinkt, de lucht blijft in het huis hangen, in de kleding, neus, kortom alles! Was het al jaren een probleem, het wordt alsmaar erger, nu er zoveel meer en letterlijk van alles 'gedumpt' wordt. Vergis U niet, we zijn niet gek, het is aan ogen, neus en keel te merken.

Als huisvrouw kan ik het alleen maar toejuichen dat er nu werkelijk van alles te koop is in de supermarkten en winkels, maar aan de andere kant ben ik me er met grote bezorgdheid van bewust dat dat alles ook weer grotendeels op de dump terecht komt. Dan heb ik het nog niet eens over de vele hotels en restaurants! Waar wachten we op, wat gaan we doen? Blijven we, net als de bulldozers, alles maar voor of achter ons wegschuiven? Milieubewust moeten we allemaal worden, of we willen of niet. Denkt U eens alleen even aan Uw kinderen en kleinkinderen, dan is de grootste beweegreden er al, dunkt mij. Heeft U al eens naar het programma 'Earth Matters' gekeken van CNN op cable tv? Heel interessant, je kunt de programmamakers ook schrijven als je een belangrijk onderwerp hebt.

Het lijkt me wel wat, vindt U ook niet, maar dan natuurlijk iets positiefs: negatieve zaken zijn er al genoeg. Over negativiteit gesproken: kan er ondertussen iets aan de rook worden gedaan?

Emmy Ponson
Kas Paloma
Aruba

[redacted]

Recordbedrag collecte-bijdr

ORANJESTAD — De acht katholieke parochies van Aruba hebben gedurende het eerste weekeinde van deze maand in totaal een bedrag van ruim 14.400 florin gecollecteerd. Vergeleken met 1992 betekent dit een toename van bijna 800 florin.

De volgende geldbedragen werden in de verschillende parochies bijeengebracht: San Nicolas: 1.313 florin, Brazil: 225, Savaneta: 1.011, Santa Cruz: 2.750, Paradera: 1.027, Noord: 3.700, Oranjestad: 3.205 en Dakota: 1.240 florin.

[...] de Antillen en Aruba bedankt hierbij eenieder heel hartelijk voor de bijdrage aan het werk van de Sociedad om de bijbel in het Papiaments te vertalen en te verspreiden. De Sociedad hoopt in 1995 de complete bijbel in het Papiaments kunnen uitgeven. [...] donaties voor dit we[...] welkom en noodzakelij[...] kan een bijdrage sto[...] rekeningnummer 32.[...] van de ABN AMRO [...] t.n.v. Sociedad Anti[...] Bijbel, afdeling Aruba, [...] afdragen aan pat[...] Fransen, Santa Cruz 3[...]

Beaujon in marathon van Atlanta

[...] baanse atleet Pierre [...] ujon nam deze week de[...] de marathon van Atla[...] kwam als 34e binnen [...] tijd van 3.11.16 uur. D[...] naar boekte een tijd va[...] uur. Er waren 3842 d[...] mers.

...UBA
AGENDA

'OORUREN AMIGOE
...an 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; ...g gesloten.

...FOON
...oedgevallen na kantoortijd: 21639, ...n 24508. **Pageboy 127-0379.**

TELEFAX: 22368.

...REKENINGNUMMER
...445 Banco di Caribe.

...IE
(centrale) en 11141 (informatie).

...MCENTRALE

• • • • • • • •

...ERTJES verschijnen op dinsdag ...dag en kunnen iedere dag tussen ...12.00/14.00-17.00 uur worden opge... behalve op zaterdag. Alleen zoe..., die op maandag en donderdag ....00 uur binnen zijn, kunnen de dag (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

• • • • • • • •

...TREGELING DOKTOREN
...dag t/m zaterdag van 18.00-07.00

...stad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki ...rt, Paradera en Sta. Cruz: dokter ... via Dr. Horacio Oduber Hospitaal ...300) of via Alarmcentrum (115). ...hiquito, Savaneta en San Nicolas: ...J. Tromp via Centro Medico San ... (tel.: 48833) of via Alarmcentrum

• • • • • • • •

...CA'S
...dienst)
...en de brug:
...r, Tanki leendert 158. Tel.: 32142.
... de brug:
...cas, B. v/d Veen Zeppenveldtstraat ...: 45119.

• • • • • • • •

... BRANDGEVALLEN, onge... of een of ander ongeluk gelieve ...entrale (tel.: 115) op te bellen.

• • • • • • • •

...RO MEDICO CARABOBO
...andstraat 7, tel.: 21777)
...cht heeft dr. Lili G. Beke-Martínez, ...696.

• • • • • • • •

...ELE KRUIS ARUBA
...ELINGENBUREAU
...gstraat 22, tel.: 24444)
...ks geopend van 07.30-12.00/13.50-... uur; maandag te Paradera (tel.: ... van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San ... (45906)/Noord (23425) van 08.00-... uur; woensdag: Santa Cruz 28288) ....00-11.00 uur; donderdag: Dakota ..., Oranjestad (23168), Savaneta ...) en Brazil (48301) van 08.00-11.00

• • • • • • • •

...NGER? STICHTING CIZKA geeft ...tie en brengt u in contact met leden ...angerschapsbegeleiding, verloskun...ulp en kraamzorg bieden. Bel 37687.

• • • • • • • •

...RMATIECENTRUM KONINGIN ...ELMINA FONDS (voor de kan...strijding op Aruba)
...nd van maandag t/m vrijdag van ...11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3 ...chter de pastorie van Oranjestad).

• • • • • • • •

...OTICS ANONYMOUS HEL-
...8989 (24 uur per dag).

• • • • • • • •

...HOTLINE
...en? Bel dan 23040/27352 ...n 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

• • • • • • • •

...VPRIDE
...Walbeeckstraat 25, tel.: 32999)
... van maandag tot en met vrijdag van ...-16.00 uur voor inlichtingen omtrent ...ntie alcohol/drugsmisbruik.

• • • • • • • •

...EARUBA
...NDAG: 18.00 Sesame Street; 19.00 ...scope; 19.25 Science & Technology; ... Medical Report; 20.00 Telenoticias; ... WKRP in Cincinnati; 21.00 CNN ...national Hour; 21.45 Special: The ...n Scapular; 22.10 CNN World ...rt; 23.30 Sports Tonight.

...DAG: 15.00 CArtoons; 16.00 Super ...etrotters; 16.23 World's Children; 16.38 ...t y Costello; 17.36 Sesame Street; ... Actualidad; 19.30 The Why's and ...efore's; 19.40 Programma Politico; ... Telenoticias; 20.30 Who's the Boss? ... CNN News; 21.45 Love Boat; 22.30 ...num; 23.20 Sports Tonight.

• • • • • • • •

...lix Rojas ...kskampioen

...ORANJESTAD — In het ...uba Entertainment ...nter organiseerde ...ents in Motion' onder ...piciën van de Aruba ...xing Association de ...ijd om de vacante titel ...per welter gewicht' van ...Federacion Caribbean ...xing (FeCarBox).

...rbij behaalde de Venezo... Felix Rojas in twaalf ...nden de overwinning op ...aten op Manuel Valdez ...lombia). De president van ...CarBox, Roy van Putten, ...kte hem de kampioens...del uit.

...Het gevecht tussen Rojas ... Valdez ging onder de ...els van de World Boxing ...ncil, waarin alle twaalf ...nden werden uitgevochten. ...t was een gelijkopgaande ...ijd, waarbij beide boksers ... spanning erin hielden. ...eindelijk was de jury in ...r uitslag verdeeld, maar ...es op punten Felix Rojas ...n. De uitslag van de jury: ...rcia 116-112 voor Rojas, ...blijk 115-115 en Nedd 113-...2 voor Rojas.

...In de voorwedstrijden over ...n ronden middengewicht, ...n de Colombiaan Sixto ...ramillo op punten van de ...nezolaan José Guerarra. ...rna won lichtgewicht Gus...o Lara (Venezuela) in een ...vecht over vier ronden una...m van de Arubaan Alex ...thews.

'Aanslag op de democratie'

Nel Oduber spuwt wederom gal over houding van Nederland

ORANJESTAD — Premier Nelson Oduber heeft wederom zijn gal gespuwd over de houding van Nederland. Hij beschouwt de laatste opmerkingen van minister Ernst Hirsch Ballin als 'een aanslag op de Arubaanse democratie'. Het gesprek dat hij vandaag op uitnodiging van en met gouverneur mr. Olindo Koolman over de politieke situatie op Aruba zal voeren, noemt Oduber zuiver 'een routine gesprek'.

Volgens de premier is de Nederlandse regering begonnen de Arubaanse regering onder druk te zetten ten aanzien van de plannen tot uitbreiding van de Arubaanse luchthaven. Minister Hirsch Ballin heeft Oduber laten weten dat daar voorlopig geen geld voor beschikbaar is. Met nadruk herhaalde de premier dat zijn regering is gebaseerd op een democratische zetelmeerderheid van 11-10. Indien dit ook door Nederland niet wordt geaccepteerd, dan kan in de toekomst geen regering meer gevormd worden op een dergelijke minimale meerderheid.

Ook de inschrijving op de recente obligatieleningen was voor Oduber aanleiding om kritiek te leveren op de Centrale Bank van Aruba (CBA) en de lokale banken. Hierbij bedreigde hij de lokale banken zelfs dat de overheid in het buitenland zal gaan lenen, als zij hun abnormaal hoge rente van 11 procent niet verlagen. De premier beweerde daarbij in het buitenland gunstigere aanbiedingen te hebben gekregen.

Zo had de directeur van de NIB, prof. Jonkhart, de afgelopen week verklaard dat Nederlandse banken 65 miljoen florin klaar hebben liggen om het WEB-project te financieren. Ook zouden zij bereid zijn de nodige miljoenen bij te dragen voor de uitbreiding van de luchthaven. Volgens Oduber moeten de Arubaanse banken niet denken dat zij 11 procent rente kunnen vragen voor de financiering van het WEB en de luchthaven. "Daarvoor gaat de Arubaanse overheid echt niet op de knieën".

Hij haalde verder aan dat de lokale banken 150 tot 200 miljoen florin bij de CBA hebben gestort, hetgeen onder meer het spaargeld van de Arubaanse spaarders is, waarvoor de lokale banken van de CBA slechts 2 procent rente ontvangen. Niet te spreken is de premier over de kredietbeperking die door de CBA aan de lokale banken wordt opgelegd, terwijl er vele verzoeken zijn voor huizenbouw en infrastructurele werken, opdat de groei van de economie door kan gaan.

Dat de CBA steeds weer verklaringen tegen het regeringsbeleid uitgeeft, vindt ook geen genade bij Oduber. Hij vindt dat de CBA 'de koe bij de horens moet pakken'. Daar voegde hij aan toe het niet juist te vinden dat wanneer mensen geld sparen bij een bank, zij daar slechts 4 procent rente op krijgen, terwijl de bank het geld uitzet tegen 11 procent. "Het wordt tijd dat de lokale banken, in navolging van Nederland en de VS, hun rente verlagen tot 9 procent", zo meent Oduber.

Verder verwijt hij oppositiepartij AVP, die nieuwe verkiezingen wil, dat het de hulp van Nederland zoekt om in de regering Oduber te komen. "Men kan een regering die gesteund wordt door 11 Statenleden niet zo maar naar huis sturen. Dat betekent een groot gebrek aan respect voor het kiezersvolk", aldus Oduber.

Hij vindt dat in moeilijke tijden redelijkheid moet worden getoond om tot een oplossing te komen, waarbij alle politieke partijen elkaar moeten verdragen en aanvaarden. Al heeft een land financiële problemen: zelfs dan nog moet men zich houden aan de verkiezingsuitslag. In dit verband haalde Oduber de situatie ten tijde van het kabinet Eman aan, toen met 28 procent werd geregeerd. Minister de Koning liet de MEP toen weten dat deze kwestie in de Staten geregeld moest worden. Hij vraagt zich af waarom dat nu niet gebeurt.

Voorstel besparing 1miljoen florin

Dokter Van Veen bekritiseert gebruik San Pedro Hospitaal

ORANJESTAD — Directeur van de Volksgezondheid, dokter Jacques van Veen, spreekt in een brief aan de minister voor Volksgezondheid, Martinus Flanegien, zijn bezorgdheid uit dat het herbouwde San Pedro Hospitaal niet voor de bejaarden maar voor Onderwijszaken wordt gebruikt. Het voorstel van Van Veen om de bejaarden in het voormalige hospitaal onder te brengen, waardoor ook de 24 kostbare bedden in het Oduber Hospitaal vrij komen, betekent een besparing van 1 miljoen florin per jaar.

Het besluit van de Ministerraad om het voormalige hospitaal voor Onderwijszaken te gebruiken, terwijl het voor de bejaarden bestemd was, wekt een merkwaardige indruk. Reeds op 19 november uitte Van Veen zijn bezorgdheid over de verhuizing van het departement van Onderwijs naar het voormalige San Pedro Hospitaal. Zes dagen later wees hij de bewindsman op de onverantwoordelijke wijze waarop deze verhuizing plaats vond. Ofschoon de bejaardenzorg niet onder Volksgezondheid valt, raakt dit toch wel de geloofwaardigheid van dit departement.

Van Veen wijst erop dat hij de Staten in 1986/'87 reeds in een brief wees op de onverantwoordelijke wijze waarop het beleid werd gevoerd. Toen in 1989 zijn medewerking werd gevraagd om het voormalige San Pedro Hospitaal om te bouwen voor de bejaardenzorg, gaf hij hieraan alle medewerking.

Hij gelooft niet dat de Ministerraad van plan is de 76 bejaarden, die in het St. Michael Paviljoen wonen en de 24 bejaarden, die in het Oduber hospitaal verblijven, in het voormalige San Pedro Hospitaal onder te brengen. Volgens Van Veen zou Onderwijszaken in het Michael paviljoen kunnen worden ondergebracht. Vooral ook omdat Onderwijszaken niet twee maanden, maar volgens experts acht tot achttien maanden in het voormalige hospitaal moet blijven.

Dokter van Veen noemt de genoemde twee maanden 'een sprookje'. "U gelooft evenmin als ik in Sneeuwwitje en de sprookjes van de gebroeders Grimm", zo schrijft hij in zijn brief aan de bewindsman en noemt het een "bedroevende zaak" dat de verhuizing van Onderwijszaken naar het San Pedro Hospitaal begon op de dag, dat hij met de VNOA moest vergaderen over de projecten in de Gezondheidszorg, onder meer het Algemeen Psychiatrisch Ziekenhuis.

"Gelukkig dat men daar niet op de hoogte was van de verhuizing, anders had men mij kunnen vragen of na de oplevering van het APZ, DOW of Serlimar daar in zouden worden gehuisvest", aldus Van Veen, die zijn brief aan de minister besluit met de opmerking, dat bejaardenzorg strikt genomen geen verantwoordelijkheid van het departmenet Volksgezondheid is, maar dat de grens nauwelijks te trekken is. Van Veen schaamt zich voor "deze misdaad jegens de bejaarden".

Inmiddels heeft OLA-leider Glenbert Croes de voorzitter van de Staten om een vergadering van de Centrale Commissie verzocht.

Vannacht prachtige maansverduistering

ORANJESTAD — Kort tegen half twaalf werd gisteravond de maansverduistering ingezet, welke tot kort na 2 uur duurde en daarna weer tot het normale proces van een stralende volle maan overging.

Van de Meteorologische dienst op de luchthaven werd vernomen, dat deze maansverduistering, onder meer door een amateur voorspeld, veel aandacht trok. De Meteorologische dienst op Curaçao had de collega's op Aruba ook op de hoogte gesteld. Amerikaanse toeristen toonden veel belangstelling voor het gebeuren, dat een werkelijk imposante vertoning was.

Man slachtoffer gewapende overval

ORANJESTAD — De man J.J. is zondagavond in zijn woning te Paradera het slachtoffer geworden van een gewapende roofoverval. Drie mannen gingen er vandoor met een contant bedrag van ruim vijfduizend florin.

De gemaskerde mannen vielen na 22 uur plotseling de betrokken woning binnen. Een van de mannen duwde een pistool tegen het hoofd van bewoner en dwong hem op de vloer te gaan liggen. In het Spaans vroeg de overvaller waar het geld was. Een van de andere mannen herhaalde dezelfde vraag in het Papiaments. Met J.J. zou niets gebeuren indien hij zijn medewerking zou verlenen.

Hij vertelde dat het geld op een tafel in de eetkamer lag. Onder bedreiging van het wapen moest hij het geld zelf gaan halen, dat vervolgens in een plastic zak werd gestopt. Nadat de handen van J.J. met grijskleurig plakband waren gewikkeld, verlieten de drie mannen de woning.

Jongetjes uit de buurt vertelden dat het trio in een zwarte jeep in westelijke richting naar Oranjestad was vertrokken. Het vermoeden bestaat dat de daders op de hoogte waren van de aanwezigheid van het geld in de woning. De politie zoekt de zaak verder uit.

Croes wil Pietersz nog steeds als PG

ORANJESTAD — "Ofschoon mr. Robert Pietersz liet weten dat zijn besluit vast staat dat hij geen Procureur-Generaal van Aruba zal worden, zou ik toch nog graag zien dat hij dit wel werd", aldus reageerde minister van Justitie Rudy Croes op de verklaringen van Pietersz. De bewindsman gelooft niet dat Pietersz vanwege het niet kunnen vinden van een woning te Seroe Colorado zulk een drastische beslissing nam voor een dergelijk belangrijke functie.

De verklaring van Pietersz is bij minister Croes duidelijk in het verkeerde keelgat geschoten. De bewindsman wijst er in een reactie op dat hij alles heeft gedaan om te bemiddelen voor een woning, ofschoon dit niet de verantwoordelijkheid van de overheid is. Het verwijt dat op Aruba niet alles werd gedaan voor het verkrijgen van een geschikte woning, wijst minister Croes, die hierover vele malen contact met Coastal opnam, dan ook resoluut van de hand. Zelfs premier Oduber zou over deze zaak de grote man van Coastal, Oscar Wyatt, hebben gebeld.

Minister Croes is erg teleurgesteld in Coastal dat het niet tot overeenstemming met mr. Pietersz kon komen. Voorts gelooft hij dat de functie van een PG op Aruba belangrijker is dan een woning. Van zijn kant heeft Croes alles gedaan om Pietersz te helpen omdat hij hem als PG wilde hebben. Croes noemt hem "een goed Arubaan die geschikt is op deze post".

De Arubaanse minister respecteert de beslissing van Pietersz. "Ondanks dat hij stelt zijn besluit voor niets ter wereld meer te willen veranderen, blijf ik in mijn hart zeggen, dat hij de juiste man voor deze belangrijke functie is. Het respect dat ik voor hem heb, blijft bestaan ondanks zijn beslissing niet meer naar Aruba te komen".

Croes ontkent de opmerkingen dat mogelijk Nederland druk uitoefent om een Europees Nederlander tot PG op Aruba te benoemen. Wél geeft hij toe dat hij destijds minister Hirsch Ballin vertelde dat hij Pietersz als PG voor Aruba verkoos. Hirsch Ballin reageerde hierop dat dit een groot verlies voor de Antillen zou zijn, met name in verband met de onderzoeken die momenteel gaande zijn.

Riverplate kampioen ABC-voetbaltoernooi

ORANJESTAD — De Arubaanse voetbalkampioen Riverplate/Toyota legde zondagavond ook beslag op de kampioenstitel van de ABC, het voetbaltoernooi tussen de kampioenen van Aruba, Bonaire en Curaçao. Riverplate won de finale-wedstrijd met een 4-2 penalty-overwinning op RCA/Shell/Samsung.

Riverplate werd finalist van het toernooi door eerder te winnen van de Bonaireaanse kampioen Vitesse met 4-0 en van de Curaçaose kampioen Sithoc met 1-0. RCA kwam in de finale na een 2-2 gelijkspel tegen Sithoc en een 3-2 zege op Vitesse. In de finale van gisteravond werd er in de eerste helft niet gescoord, mede vanwege het hechte defensiewerk aan beide kanten.

De tweede helft was pas minder dan 2 minuten oud, toen Rafini zijn club RCA naar een 1-0 voorsprong schoot. Naar gelang de minuten verstreken, werd het voor RCA moeilijker om deze krappe voorsprong in stand te houden. De Riverplate-leiding nam het wijze besluit haar topscorer, Guillermo (Flaco) Guerra, het speelveld in te sturen. Dit bleek een goede beslissing omdat Guerra enkele minuten later al de bal rakelings langs het RCA-doel schoot.

Even later was het wel raak toen Guerra de bal buiten bereik van doelman Jose Luis Kock in het RCA-doel joeg en Riverplate op 1-1 gelijk bracht. Ondanks de inspanningen van beide kanten het winnend doelpunt te maken, kwam hier geen verandering meer in en verliep de reglementaire tijd met de gelijke stand 1-1.

Ook de verlenging met 2 maal 15 minuten bracht geen verandering in de score. Er werd overgegaan tot het nemen van strafschoppen, waarbij Riverplate 3 strafschoppen wist te benutten en RCA slechts 1. Dit bracht de eindstand op 4-2 voor Riverplate.

Het was na jaren dat Aruba er weer in slaagde een voetbal kampioenstitel in de wacht te slepen. Riverplate zal volgende maand nog voor Aruba uitkomen in het kader van het toernooi van Centraal Amerika en Caribisch gebied (CONCACAF) in twee wedstrijden tegen Leo Victor uit Suriname. Verwacht wordt dat beide wedstrijden op Aruba zullen plaats vinden.

Gisteren werd ook de wedstrijd om de derde plaats van het ABC-toernooi gespeeld tussen de Curaçaose kampioen Sithoc en de Bonaireaanse kampioen Vitesse. De wedstrijd eindigde in een 2-1 voor Sithoc die daardoor derde werd met Vitesse als hekkesluiter.

Ledenvergadering Lawn Tennis Bond

ORANJESTAD — De Aruba Lawn Tennis Bond (ALTB) houdt haar algemene ledenvergadering op maandag 6 december om 20 uur in de vergaderzaal van het nieuwe ATIA-gebouw, naast het kantoor van de SAC, aan de Caya Pedro Gallego. Tijdens de vergadering zal een nieuw bestuur gekozen worden. Van het huidig bestuur hebben de volgende personen zich herkiesbaar gesteld: Heleen Bongers, Albert Didiër, Barbara Kroonenberg, Kenneth Ponson en Clifton Wong.

WEB onderneemt rekening-actie

ORANJESTAD — WEB Aruba n.v. heeft alle achterstallige waterrekeningen in handen van een advokatenkantoor gesteld. Dit zijn achterstallige rekeningen van personen die afgeschreven zijn als cliënten van het WEB. Deze personen ontvangen een brief van het kantoor met het verzoek het achterstallige bedrag te betalen. Men dient voor het betalen en voor nadere informatie naar het advocatenkantoor te gaan en niet naar het WEB.

Gezocht:
SALES COORDINATOR EN REPRESENTATIVE (M/V)

Leeftijd:
25 - 40 jaar

Vereisten:
- Vloeiend Nederlands, Papiaments en Engels
- Goede kontaktuele eigenschappen
- Opleiding - minimum Havo
- Zonder ervaring onnodig te solliciteren

Brieven onder letter PFGT aan het bureau van dit blad.

PORT

AGENDA

[illegible]NTRO DEPORTIVO KORSOU
embad:
en van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; sdag- en donderdagmorgen gesloten.

SINA BENNIE LEITO
ouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
en voor publiek-zwemmen (toegang kinten t/m 14 jaar één gulden en volwasten twee gulden): vrijdag van 20.00-.30 uur;. zaterdag van 14.00-17.00 uur zondag van 12.00-17.00 uur.

NTRO DI BARRIO JANWE
mmen:
e donderdag van 15.00-18.00 uur mles en -training voor de jeugd vanaf t tot achttien jaar en van 19.30-23.00 r voor geïnteresseerden vanaf zestien r.
haakvereniging Janwé:
te zaterdag van 09.00-12.00 uur haakles en -training voor de jeugd vanaf ven tot 23 jaar.

JST & BURGH
chaakvereniging Curaçao)
ere maandagavond om 20.00 uur gelenheid tot schaken.

MAANDAG

WLING
uraçao Bowling Club)
30 *beginner's mixed league*;
30 uur *doubles* - Curaçao Bowling Club, uchubiweg 10-A.
LJARTEN
00, 21.00 en 22.00 uur *Monday Night ol Mayor League* Caribe Billiard Club, sieweg 117.

* * * * * * * * * * * * * * * *

TDS
(kanaal 99)

MAANDAG
C Spelen vanuit Puerto Rico:
.00 baseball

DINSDAG
.00 voetbal
.00 sluitingsceremonie

IVV-Bestuurder rijgelaten

MAASTRICHT — Hans kens, voormalig manager ommerciële Zaken van VV, is zondagmiddag in ijheid gesteld. Hij werd rige week woensdag gearsteerd voor een verhoor in zogeheten 'Zaak MVV'.

De 52-jarige oud-voorzitter ert Lieben blijft voorlopig hechtenis. Hij wordt verlicht van medeplichtigheid in valsheid in geschrifte. ok de algemeen directeur on Weyzen bevindt zich nog eeds in voorlopige hechnis.

Uitslagen betaald voetbal

WILLEMSTAD — De uitlagen van het betaald oetbal in Nederland zijn:

EREDIVISIE

llem II - Heerenveen	1-1
x - GA Eagles	4-0
da JC - VVV	0-0
C Utrecht - FC Twente	1-0
SV - Feyenoord	1-3
tesse - NAC	afg.
parta - Volendam	afg.
ambuur - RKC	afg.
IVV - FC Groningen	afg.

EERSTE DIVISIE

mmen - Heracles	0-0
xcelsior - Eindhoven	0-1
BC - Helmond Sport	2-0
eendam - De Graafschap	afg.
aarlem - NEC	afg.
OP - Telstar	0-4
ordrecht '90 - AZ	1-1
DO Den Haag - Fortuna	0-1

Programma:

rijdag 3 december: Heerenveen - Ajax, AC - PSV, Zaterdag 4 december: Willem - RKC, GA Eagles - MVV, VVV Cambuur, Zondag 5 december: FC Groningen - Sparta, FC Volendam - Vitesse, eyenord - FC Utrecht, FC Twente - Roda C.

Vrijdag 3 december: Helmond Sport Excelsior, Zaterdag 4 december: Emmen elstar, Heracles - Haarlem, NEC - RBC, ortuna - Dordrecht '90, AZ - Veendam, De raafschap - FC Zwolle, FC Den Bosch OP, Zondag 5 december: Eindhoven ADO Den Haag.

NVB-beker
Dinsdag 30 november: 3e ronde: Dorrecht '90 - Emmen.

UITSLAGEN EN STAND

Cagliari - AS Roma 1-1, Lazio - Genoa 4-0, Napoli - Reggiana 5-0, Parma - AC Milan -0, Piacenza - Foggia 5-4, Sampdoria Cremonese 3-1, Torino - Lecce 3-0, Udinese - Atalanta 0-0. Inter - Juventus -2.

01. Parma	13-19
02. Sampdoria	13-19
03. AC Milan	13-19
04. Juventus	13-17
05. Torino	13-16
06. Lazio	13-15
07. Inter	13-15
08. Napoli	13-14
09. Cagliari	13-14
10. Cremonese	13-13
11. AS Roma	13-13
12. Piacenza	13-12
13. Foggia	13-10
14. Genoa	13-10
15. Udinese	13-8
16. Atalanta	13-8
17. Reggiana	13-8
18. Lecce	13-4

VOETBAL / STUTTGART — In samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken en de politie start VFB Stuttgart deze maand een actie tegen drugs. Het motto van de campagne luidt: "Verlies geen vrienden door drugs". Bij het duel met Werder Bremen op 27 november zullen de spelers van Stuttgart stelling nemen tegen drugs.

Feyenoord in Eindhoven gewoon beter dan PSV: 3-1

EINDHOVEN — In de topper van de arbeid, van het geschop en het gedraaf heeft Feyenoord zondagavond in Eindhoven PSV verslagen, 3-1. Waarschijnlijk was dat maar het beste ook. Feyenoord beheerste het duel lang op veel fronten. In een bepaalde fase echter leek de ploeg zichzelf voor een belangrijk deel uit het ritme te halen. Onnodig tegendoelpunt, irritant gedrag van John van Loen en John de Wolf deden de ontmoeting op het randje van een schoppartij belanden. De redding kwam door een toevalstreffer van Regi Blinker kort voor tijd. Gaston Taument deed daarna de rest.

Waarom Feyenoord het op duw- en trekwerk liet aankomen was onduidelijk. De kampioen had niet de minste moeite met de vier aanvallers van PSV. Van het offensieve spel van de Rotterdammers ging veel meer dreiging uit.

Vooral op de flanken was Feyenoord beter. De backs Van Mol en De Jong kregen geen vat op Taument en Blinker. Hooguit in het centrum wist PSV zich te handhaven. Van der Gaag, die nog steeds de voorkeur krijgt boven de vrijwel herstelde routinier Van Tiggelen, deed het zeer behoorlijk. Voor Koeman achter hem gold hetzelfde.

Toch was het openingsdoelpunt van Feyenoord na achttien minuten niet meer dan logisch. Na een pass van Fräser liet Van Mol de snelle Taument binnendoor komen. Voor de zoveelste keer dit seizoen stond PSV op eigen veld binnen de korste keren achter.

Het was De Goey persoonlijk die PSV terughielp in de wedstrijd. In de 24ste minuut liep de doelman van Feyenoord onder een onnozel balletje van Numan door. Waarschijnlijk timede de man van Oranje verkeerd, omdat de bal op het bevroren veld vreemd stuiterde. Lamptey, wegens zwakke prestaties al vrij omstreden in Eindhoven, kon simpel gelijkmaken.

PSV, dit keer met Meijer, Popescu, Van Tiggelen en Van Ankeren op de bank, putte zichtbaar moed uit de opsteker. In de fases dat normaal werd gevoetbald was de ploeg zowaar enigszins gelijkwaardig aan de nog ongeslagen tegenstander. Het leidde zelfs tot enkele kansjes. De beste was voor Kalusha. Met een fraaie solo leek hij door te stormen tot De Goey. Het was uiteindelijk ploeggenoot Lamptey die de mogelijkheid verprutste door in de weg te gaan lopen.

MEER RUST

Ondanks een paar incidentjes had Feyenoord na de hervatting wat meer rust in het spel gekregen. De dreiging van de derde nederlaag van het teruggevallen PSV bleef daardoor aanwezig. Enkele minuten voor tijd voltrok Blinker het vonnis. Het was een onnodig doelpunt. De Jong en Kalusha kregen de bal niet weg, Witschge kreeg er een voet tussen, Blinker deed de rest.

Met Van Ankeren en Popescu toch nog binnen de lijnen zette PSV aan tot een wanhoopsoffensief. Het gaf Feyenoord alle ruimte, waardoor Taument op de valreep met een fraai stiftballetje voor 3-1 zorgde. De zege van Feyenoord was geen toeval. Sinds 9 mei 1993 (Ajax uit) heeft de formatie van Van Hanegem en Meijer al niet meer verloren. Van de laatste 49 duels gingen er slechts drie verloren. Twee keer Ajax, een keer MVV.

Ook De Mos kon er vrede mee hebben. "Verliezen in de slotfase komt altijd hard aan. Maar ik wil eerlijk zijn: Feyenoord was beter. Ik vind ook niet dat de ploeg werkvoetbal speelt. Wel gaan ze er voor de volle honderd procent in. Dat geeft vaak de doorslag."

Meijer, trainer van Feyenoord, gaf aan dat het verschil op de vleugels lag. "Daar hebben Blinker en Taument het uitstekend gedaan. Zij hadden vandaag de beslissende acties in huis. Ik denk dat onze overwinning verdiend is. We hebben een zeer goede partij gespeeld. Alleen het foutje van De Goey is ons even opgebroken. Ik neem hem niets kwalijk. Zoiets kan gebeuren onder deze omstandigheden."

Topscorers Eredivisie

DEN HAAG — Litmanen, de Ajax-spits is de lijstaanvoerder in het topschuttersklassement.

Dat ziert er als volgt uit: 1. Litmanen (Ajax) 16; 2. Lammers (NAC) 12; 3. Hofstede (Roda JC) en Gillhaus (Vitesse) 10; 5. Van Hooijdonk (NAC) en Graef (VVV) 8; 7. Kammeron (Eagles), Van Loen (Feyenoord) en Roelofsen (MVV) 7; 10. Lamptey (PSV) 6; 11. Rijkaard (Ajax), Rorije (Eagles), Keur (Heerenveen), Visser (MVV), Polley (FC Twente), Van Arum (Willem II), Van Galen (Roda JC), Reiziger (Groningen), Witschge (Feyenoord), Overmars (Ajax), Blinker (Feyenoord) 5.

■ *PONCE — Lilian Leal Martinez en Sonia Cardenas hebben in Ponce goud gewonnen op het onderdeel kunstzwemmen van de CAC-Spelen. Het tweetal vertegenwoordigde Mexico op de spelen.*

Eltingh en Haarhuis winnaars sterk bezette Masters-dubbel

JOHANNESBURG — Zelfvertrouwen, zekerheid en rust door een bijna volmaakte samenwerking zijn de pijlers waarop Jacco Eltingh en Paul Haarhuis de afgelopen week het grootste succes uit hun tennisloopbaan hebben gebouwd. Winnaars bij hun debuut in de eindstrijd van het sterkst bezette dubbeltoernooi waarin Tom Okker een kleine vijftien jaar geleden met Fibak twee keer verliezer was.

De Masters dubbel, in Johannesburg afgesloten met winst in drie sets op de Australiërs Woodforde en Woodbridge (7-6, 7-6 en 6-4) leverde de Nederlanders een prijs op van ruim 600.000 gulden, het loon voor vijf gewonnen partijen tegen de sterkste dubbels van de wereld en de bonus voor het bereiken van de tweede plaats in het jaarklassement na Grant Connell (Can) en Patrick Galbraith (VS).

FANTASTISCH

"Wij hebben fantastisch gespeeld", constateerde de 23-jarige Eltingh over de afsluiting van het seizoen met zijn vier jaar oudere partner. "Dat moet ook wel, want anders win je geen vijf partijen in een dergelijk toernooi. Het is steeds beter gegaan. Vooral als team hebben wij perfect gewerkt. Goede afspraken gemaakt en goed uitgevoerd bovendien."

Eltingh en Haarhuis hadden in de groep ook al gewonnen van de "Woodies", die vrijwel onmiddellijk na de verloren finale naar Düsseldorf vertrokken voor de eindstrijd van het toernooi om de Davis-beker tegen Duitsland. "Wij zijn met goede verwachtingen aan deze tweede partij begonnen", vertelde Eltingh, "omdat wij met hun service konden omgaan."

"Wij hebben geprobeerd Woodbridge, omdat hij de mindere van de twee is, onder druk te houden. Wanneer je merkt dat hij geïrriteerd raakt, zelfs zijn racket kapot slaat, dan krijg je zelf een heel prettig gevoel", vulde Haarhuis aan. "Wereldkampioen zijn is trouwens ook een heel fijne ervaring", voegde hij er aan toe, vlak voor aan de andere kant van de wereld PSV en Feyenoord aan hun duel begonnen. "Ik hoop dat PSV wint, dat is voor mij ook een heel belangrijke wedstrijd", dacht de Eindhovenaar hardop.

Haarhuis en Eltingh hebben hun weg naar de top vooral via de kleinere toernooien gebaand. Eltingh: "De beste veertien toernooien van ons waren beter dan die van wie ook. Maar de beloning is natuurlijk kleiner dan bij een grand slam. Je moet drie van die toernooien winnen om evenveel punten te krijgen als voor het bereiken van een grand slam-finale. Daarin heeft het ons niet echt meegezeten. Wimbledon hebben wij niet gespeeld, bij de andere drie zijn wij niet tot de laatste acht gekomen. Dat scheelt heel wat punten ten opzichte van de anderen. Maar in Johannesburg zijn wij toch Woodforde en Woodbridge voorbij gegaan en als tweede geëindigd op de ranking van 1993."

Het Nederlandse paar speelde dit jaar ongeveer twintig toernooien samen. Eltingh ging in San Francisco een keertje "vreemd", met Scott Davis omdat Haarhuis op dat moment niet in de Verenigde Staten was. Zijn partner begon het jaar met een paar toernooien met Koevermans, maar stapte over omdat "Koef" door zijn lage klassering in het enkelspel geen toegang had tot de toernooien, die Haarhuis wilde spelen.

PLANNING

"Het enkelspel zal ook in 1994 voor ons het belangrijkst blijven", oordeelde Eltingh. "Onze planning richt zich net als dit jaar op de singles met natuurlijk oog voor de dubbels, zeker als wij individueel in een toernooi zouden zijn uitgeschakeld. Wij zullen dus veel op pad zijn samen met onze coach Alex Reijnders."

Eltingh vond de tiebreak uit de tweede set het beslissende moment uit de eindstrijd tegen Woodforde en Woodbridge, die zeventien voorgaande toernooifinales hadden gewonnen en daarmee gedeeld recordhouder zijn met de Amerikanen John McEnroe en Peter Fleming.

De eerste set van de finale ging zonder verlies van opslagbeurten naar de tie-break, waarin Woodforde het beslissende service-puntje afgaf. In de tweede misten Haarhuis en Woodbridge achter elkaar een service-game, kwam Eltingh onmiddellijk daarna even in moeilijkheden (drie keer 40-40) voor Woodbridge in de "verlenging" de kans op Australische setwinst voorbij liet gaan. In de derde set werd Woodbridge opnieuw gebroken, mede door een paar fantastische returns van Haarhuis. Eltingh beëindigde de partij op het eerste wedstrijdpunt met zijn zesde ace.

Ajax opnieuw pas na rust trefzeker in de Meer: 4-0

AMSTERDAM — Go Ahead Eagles is het gewend, verliezen van Ajax in de Meer. De laatste overwinning van de Deventenaren in Amsterdam dateert uit de jaren dertig. Zondagmiddag werd aan de lange en onafgebroken nederlaagserie een eervolle verliespartij toegevoegd: 4-0. Evenals vorige week in het uitduel met FC Groningen had Ajax een koude start. Het scoreverloop was nagenoeg identiek aan de voorgaande wedstrijd, toen ook de vier treffers pas na de rust werden gemaakt.

De bekerhouder boekte voor bijna 19.000 toeschouwers de vijfde, royale competitiezege op rij. In die succesvolle reeks scoorde Ajax negentien keer, terwijl in de eerste tien wedstrijden "slechts" 21 doelpunten werden gemaakt. De Amsterdammers zijn inderdaad, zoals trainer Louis van Gaal vorige week al fijntjes opmerkte, goed bezig.

Bijna vijftig minuten mocht Go Ahead Eagles, dat uit de laatste zes wedstrijden elf punten haalde, hopen op het eerste na-oorlogse puntje in Amsterdam. Litmanen brak uiteindelijk de ban. Met het doelpunt van de Finse topschutter, die later ook nog zijn zestiende competitietreffer liet aantekenen (4-0), eindigde feitelijk de wedstrijd en begon de Amsterdamse jacht op een monsterzege. Dank zij het sterke optreden van doelman Ensink en de opnieuw slordige afwerking bij de thuisploeg bleef de teller steken op vier.

Henk ten Cate, de alom gewaardeerde trainer van de Eagles, schreef de nederlaag voor een belangrijk deel toe aan het vroege uitvallen van centrale verdediger Marbus. De lange voorstopper kwam in de zestiende minuut na een duel met Ronald de Boer ongelukkig op het harde en gladde veld terecht. Marbus wist meteen dat het mis was en riep op een vervanging en een brancard. In het VU-ziekenhuis werd een breuk in het linker kuitbeen geconstateerd. Zondagavond onderging Marbus in een ziekenhuis te Zwolle een operatie. Hij is tot zeker na de winterstop uitgeschakeld.

Met de aftocht van Marbus verdween de laatste echte verdediger bij de Eagles. Steinmann en Schenning waren vanwege blessures niet beschikbaar voor het duel met Ajax. De defensieve onderbezetting dwong Ten Cate tot een noodgreep. Middenvelder Michels werd naar de laatste linie gedirigeerd en belast met de bewaking van Ronald de Boer. Knippenberg, het Dikkertje Dap van de Eagles, kreeg een kans als verbindingsman, maar werd door de superieure Rijkaard volledig overklast. "De organisatie viel na de vervanging van Marbus helaas weg, vooral in verdigend opzicht", stelde Ten Cate, die zich grootmoedig neerlegde bij het technische surplus van de tegenstander.

In de eerste helft verhief Ajax het missen van kansen ouderwets tot kunst. Het leek alsof op scoren de doodstraf stond. Litmanen, Seedorf en Ronald de Boer streden om de poedelprijs. Met een lobje, een omhaal, een afstandschot of een solo werd doelman Ensink veelvuldig in de problemen gebracht. Niets lukte evenwel. Een schuiver van Ronald de Boer eindigde in de zestiende minuut op de paal.

Na de rust leek Ajax het soms lachwekkende circusnummer te herhalen. Binnen drie minuten moest Ensink al drie roekeloze reddingen verrichten. Litmanen verloste Ajax van een opkomend complex. Ronald de Boer nam een vrije trap snel, Rijkaard legde onzelfzuchtig breed waarna de Finse international de bal met moeite tegen het net drukte, 1-0.

Zes minuten later scoorde ook oud-Eagle Overmars uit een vloeiende aanval, met opnieuw Ronald de Boer en Litmanen in een hoofdrol.

Eltingh verdient meer inkomen

MONTE CARLO — In vier jaar proftennis verdiende Jacco Eltingh 432.278 dollar aan prijzengeld, een kleine acht ton. Dit jaar spekte hij zijn bankrekening met 563.191 dollar. Dat is ruim een miljoen gulden. Het hoge inkomen was het directe gevolg van zijn overwinning met Paul Haarhuis in de Masters dubbel in Johannesburg. Zijn naam werd nog niet bijgeschreven op de lijst van tennissende dollar-miljonairs. Daarvoor moet hij nog een toernooi en 4531 dollar wachten.

Met zijn vorstelijke inkomen neemt de 23-jarige speler uit Heerde de 25ste plaats in op de jaarlijst van best verdienende spelers. Paul Haarhuis staat zeven plaatsen hoger, achttiende, met 679.129 dollar, 1,3 miljoen gulden. De Brabander, prof sedert 1989, had in de voorgaande jaren 1.003.939 dollar bij elkaar geslagen.

Het duo wordt voorafgegaan door Richard Krajicek, die hoger op de betalings- dan de wereldranglijst staat: Veertiende tegenover vijftiende. De Hagenaar verdiende dit jaar 729.753 dollar aan prijzengeld exclusief de exhibities en de komende Grand Slam Cup. In die competitie werd hij in de eerste ronde gekoppeld aan de Tsjech Petr Korda.

Cricketbond hard tegen discriminatie

UTRECHT — Cricketteams die zich tijdens de wedstrijden schuldig maken aan rassendiscriminatie, zullen zwaar worden gestraft en uit de competitie worden genomen.

Dat zei voorzitter mr. Steven van Hoogstraten in het weekeinde tijdens de algemene ledenvergadering van de Cricketbond in Utrecht. "De racistische uitwassen vervullen ons met grote zorg. Harde maatregelen zijn dan ook noodzakelijk", stelde Van Hoogstraten.

Van grote betekenis voor de ontwikkeling van de cricketsport wordt de aanleg van graswickets. Zij komen voor het nieuwe seizoen gereed. Zes graspitches zullen op kosten van het ministerie van WVC worden aangelegd op het complex van VRA te Amstelveen, dat daardoor aan de internationale eisen voldoet en derhalve de A-status kan verwerven.

Halve finales Interpolistoernooi

Karpov en Beljavski komen remise overeen

TILBURG — De nog altijd grieperige Anatoli Karpov was het dit weekeinde niet opnieuw vergund om een paar stappen afstand van zijn bed aan het schaakbord te gaan zitten. Gewaarschuwd door het treurig lot van Joesoepov in de kwartfinales weigerde Beljavski zondag naar het hotel van zijn opponent te komen.

Karpov was dus gedwongen de winterkou te trotseren. De toernooi-arts liet de speelzaal van de buitenwereld afsluiten, waardoor het publiek alleen met de neus tegen het glas nog iets van de partijen kon volgen.

Onder die omstandigheden voelde Anatoli Karpov zich niet op zijn best. Hij beperkte zich tot een nogal slappe variant van het Damegambiet, die Beljavski zich herinnerde, omdat hij er twaalf jaar geleden al eens mee van Smislov had verloren. Vandaar een grootscheepse afruil en geschud van handen op de 35ste zet voor remise.

Dat was ook het resultaat van de andere halve finale, zij het dat Ivantsjoek en Sjirov er veel meer van maakten. Sjirov koos voor een ongebruiklijke variant van het Konings-Indisch, die ook al eens werd gespeeld door zijn secondant Bologan, die hem ook in Tilburg begeleidt.

Ivantsjoek zette het middenspel scherp voort, waardoor er een stelling ontstond, die veel vergde van het taktisch inzicht van de beide grootmeesters. Ivantsjoek kreeg de overhand, maar gebruikte wel vrijwel al zijn bedenktijd. Met twee minuten voor acht zetten op de klok gaf hij zijn tegenstander gelegenheid te ontsnappen met een remise.

Beljavski en Ivantsjoek bereikten hun halve finaleplaats via barrages op zaterdag. Ivantsjoek wees bij die gelegenheid de Bulgaar Kiril Georgiev terug met twee gemakkelijke overwinningen. Beljavski en Vaganjan hielden het in de eerste rapid-partij op remise. Dat leek ook het meest in aanmerking komende resultaat van hun tweede treffen.

Beljavski speelde het eindspel met lichte stukken echter indrukwekkend sterk en bespaarde zich zodoende de spanningen van weer een nieuwe barrage. In de halve finales is Beljavski de enige niet-geplaatste schaker.

Volgens Britse vlieger lag fout bij gebruik gashendel

Martinair wijt ramp bij Faro aan weerinformatie van toren

AMSTERDAM - Verkeerde vluchtinformatie verkregen van de verkeerstoren van het vliegveld van Faro, was een van de belangrijkste oorzaken van het vliegtuigongeluk met een DC-10 van Martinair, waarbij op 21 december vorig jaar 54 mensen om het leven kwamen. Dat heeft de directie van Martinair bekendgemaakt, nadat eerder in het KRO-televisieprogramma 'Reporter' de oorzaak van het ongeluk werd toegeschreven aan een systeem dat automatisch het motorvermogen regelt. Volgens Martinair heeft de verkeerstoren van het Portugese plaatsje Faro verkeerde gegevens omtrent windsnelheid en -richting doorgegeven aan de bemanning kort voor de landing. Volgens de Britse Vlieger J. Kenton Page, die in het programma Reporter aan het woord werd gelaten, moet men de oorzaak echter eerder zoeken in het automatisch landingssysteem van het vliegtuig. Volgens Page moet het systeem (*autothrottle*) niet bij landingen in slecht weer worden gebruikt. Martinair en de Vereniging van Nederlandse verkeersvliegers bestrijden die conclusie. Volgens hen is de veiligheid optimaal gewaarborgd, ook als het systeem altijd - dus ook bij slecht weer - staat ingeschakeld.

De waarschijnlijke oorzaak van de ramp is volgens Martinair-woordvoerder U. Buys dat de weerskundige dienst van het vliegveld de meest recente windsnelheden niet aan de bemanning heeft doorgegeven. "Indien die de actuele windrichting en -snelheid had opgekregen, zou de gezagvoerder tijdig een doorstart hebben gemaakt."

Bij het gebruik van het door Kenton Page, piloot bij British Airways, gewraakte systeem, stelt de vlieger de gewenste vliegsnelheid in ten opzichte van de lucht. Als het vliegtuig een windvlaag van voren krijgt, loopt die 'luchtsnelheid' plotseling op. Het systeem zorgt er dan voor dat het motorvermogen afneemt zodat de snelheid wordt gecorrigeerd.

Bij plotseling wind mee (staartwind), daalt de luchtsnelheid en zorgt het systeem dat het motorvermogen wordt opgevoerd. Maar als de wind snel van richting verandert, zoals het geval was op Faro, kan het systeem het ene moment het motorvermogen sterk verminderen terwijl direct daarna vol vermogen nodig kan zijn.

De motoren hebben echter 5 tot 10 seconden nodig om vanuit stationair draaien op volle toeren te komen. Als het vliegtuig nog maar enkele tientallen meters boven de grond vliegt, zoals bij de landing op Faro, kan het vliegtuig in die seconden geen snelheid meer winnen. Het slaat dan te pletter. Indien het motorvermogen met de hand zou zijn geregeld, waren de motoren niet stilgevallen en was de ramp niet gebeurd, aldus de KRO-reportage.

NIET HELEMAAL

Volgens voorzitter B. Baksteen van de Nederlandse Vereniging van verkeersvliegers (VNV) schakelt het *autothrottle* systeem de motoren nooit helemaal uit. Er is een beveiliging die zorgt dat de motoren niet onder een bepaald toerental komen, zodat zij weer heel snel op toeren kunnen zijn.

De naderingssnelheid die de bemanning voor de landing instelt op het *autothrottle* systeem, hangt af van de weersomstandigheden en met name van de wind. Als er windstoten zijn, wordt een hogere snelheid ingesteld. De bemanning is volgens Martinair bij de nadering uitgegaan van een windsnelheid van 15 tot 20 knopen (mijlen per uur).

De werkelijke snelheid was 34 knopen. De windstoten die zich ten tijde van de landing voordeden, waren niet voorspeld door de weerskundige dienst op het vliegveld.

Ook bij Martinair zou de doorstart zijn gemaakt met handmatige bediening van het motorvermogen. Er is echter door de verkeersleiding in Faro geen waarschuwing voor gevaarlijke staartwind gegeven. Martinair-gezagvoerder Van Staveren had vanwege het slechte weer in Faro aan de verkeersleiding om een uitwijkhaven gevraagd.

Braziliaanse overheid gaat bezuinigen

■*BRASILIA - De minister van Economische Zaken van Brazilië, Fernando Cardoso, heeft gisteren bekendgemaakt op welke wijze de regering de uitgaven in het komende jaar denkt te gaan verminderen. Deze verlaging maakt deel uit van de maatregelen van de overheid ter bestrijding van de inflatie in het land.*

Minister De Vries: 'Welvaart Nederlandse burger stagneert'

DEN HAAG — De Nederlandse minister De Vries van Sociale Zaken ziet tot de eeuwwisseling geen mogelijkheden meer voor welvaartsgroei voor de individuele Nederlandse burger. De economische groei, die de komende jaren gerealiseerd zal worden moet volledig gebruikt worden voor "goede doelen" zoals scholing en herverdeling van arbeid.

De Vries stelde dit vandaag in een interview met het dagblad Trouw. "We zullen ons moeten realiseren dat het op is. We dienen de pas in te houden om ruimte te scheppen voor anderen. Ik vraag me werkelijk af wanneer het gezonde verstand op dit punt eens doorbreekt." Om de welvaart van de individuele burgers de komende jaren te laten stijgen is volgens De Vries jaarlijks een economische groei van 3 procent nodig. Hij ziet dat echter niet snel gebeuren.

De Vries blijft een tegenstander van het verlagen of afschaffen van het minimumloon. Toen hij in het verleden fractievoorzitter van het CDA was, heeft hij zich daar diverse keren met succes tegen verzet. Nu het verkiezingsprogramma van zijn partij dit punt opnieuw heeft opgenomen, stelt De Vries, dat deze discussie teveel een symbolisch karakter krijgt. "Deze kwestie heeft een lading gekregen, die niet door het onderwerp gerechtvaardigd wordt. Tenzij je natuurlijk bereid bent om ook de uitkeringen te verlagen, maar daar hoor ik weinig over."

Binnen het CDA, de grootste politieke partij van Nederland, is inmiddels een beweging op gang gekomen om de verlaging van het minimumloon uit het verkiezingsprogramma te schrappen. In een interview vandaag met het Financiële Dagblad liet CDA-fractievoorzitter Brinkman doorschemeren niet koste wat het kost aan dit punt te willen vasthouden. "Ik sta open voor kritiek op onze plannen voor afschaffing of verlaging van het minimumloon", zo stelde hij in het interview.

Nederlandse grens door Duitse boeren geblokkeerd

GRONINGEN - Duitse boeren hebben sinds zondagavond half acht ongeveer vijfentwintig grensovergangen tussen Nederland en Duitsland geblokkeerd.

De politie heeft niet ingegrepen, omdat de blokkades tot dusverre een rustig karakter hebben. De Duitse boeren keren zich tegen het Europese landbouwbeleid en de maatregelen die in Duitsland zijn getroffen om verspreiding van varkenspest tegen te gaan. De stemming onder de vrachtwagenchauffeurs varieert van gelaten tot woedend. De politie probeert de chauffeurs zoveel mogelijk van de boeren vandaan te houden, om escalatie te voorkomen.

Congres Groenlinks wil afschaffing monarchie

AMSTERDAM - Het congres van Groenlinks heeft vrijdag in Amsterdam gekozen voor afschaffing van de monarchie. Tegen de zin van de partijleiding in nam het congres in het verkiezingsprogramma op dat Groenlinks tegen erfelijke staatsfuncties is omdat deze in strijd zijn met de democratische principes. In plaats daarvan wil de partij een door de Staten Generaal gekozen staatshoofd.

Bij de oprichting van Groenlinks in 1989 werd een standpunt over de monarchie zorgvuldig gemeden. De partijen waaruit Groenlinks ontstond waren verdeeld over de kwestie. De PSP was principieel tegenstander van de monarchie, de CPN en de PPR namen een meer pragmatisch standpunt in en wilden de kwestie in elk geval niet opspelen.

De afgelopen jaren kregen de voormalige PSP'ers binnen de fractie van Groenlinks, Leonie Sipkes en Wilbert Willems, overigens wel de ruimte elk ceremonieel rond de monarchie te boycotten. Zo waren zij de afgelopen jaren niet aanwezig als koningin Beatrix in de Staten Generaal de troonrede voorlas.

De samenstellers van het verkiezingsprogram dat dit weekeinde door het congres wordt besproken, dachten de kwestie deze keer met een grapje af te kunnen doen. Zij namen in het concept-program een zin op waarin voor een gekozen koningin werd gepleit. Dat schoot een deel van de Groenlinkse aanhang echter in het verkeerde keelgat. Een poging van het partijbestuur de zaak te sussen door ijlings de gewraakte zin weer in te trekken, mislukte, zodat de partij nu voor een republiek is.

Op het congres werd vrijdag ook een motie aangenomen waarin de opstelling van de Tweede-Kamerfractie ten opzichte van de defensiebegroting voor 1993 werd afgekeurd. Vorig jaar stemde de Groenlinkse fractie voor het eerst voor de begroting van minister Ter Beek om uitdrukking te geven aan de sympathie die Groenlinks heeft voor de omvorming van de Nederlandse krijgsmacht tot een instrument voor vredesoperaties. Het congres wil vrijdag de fractie daarin echter niet volgen.

Pikant is dat dinsdag in de Tweede Kamer gestemd moet worden over de begroting 1994 van minister Ter Beek. Uit de bijdrage van Groenlinks aan dat debat kan worden opgemaakt dat de fractie andermaal voor wil stemmen. De fractie zal zich dinsdag over haar opstelling beraden.

Duitse pesticiden-trein bedreigt Albanees milieu

BONN — Al maanden staat aan de noordgrens van Albanië een Duitse goederentrein vol pesticiden, die een bedreiging vormt voor het milieu. Verscheidene vaten met pesticiden zijn gaan lekken en de giftige substantie is in de wagons gelopen. Volgens deskundigen kan dit gevaar opleveren voor de mensen, die in de buurt wonen.

De Duitse minister van Milieu, Klaus Töpfer, wil 1,4 miljoen mark uittrekken om onmiddellijk veiligheidsmaatregelen te treffen. De lading van de trein bestaat uit pesticiden, die werden gebruikt in de voormalige oostbloklanden. In de vroegere DDR zijn zij sinds januari van dit jaar verboden.

De pesticiden zijn aan Albanië geleverd op Albanees verzoek, aldus een Duitse woordvoerder, die benadrukte dat alles geheel legaal is gebeurd. Na de politieke verwikkelingen in het land, wilde Albanië de gevaarlijke stoffen niet meer hebben en verzocht het Duitsland de lading terug te nemen.

***

De ramingen van het verlies van AIR FRANCE over 1993 worden steeds hoger. De Franse minister van Verkeer, Bernard Bosson, noemde zaterdag een bedrag van 7,5 miljard frank (Nf 2,4 miljard). De topman van de Franse luchtvaartmaatschappij, Christian Blanc sprak tien dagen eerder nog van zeven miljard frank.

AZ pakt tegen Dordrecht tweede periodetitel

DORDRECHT — AZ had zondag aan een gelijkspel bij koploper Dordrecht'90 (1-1)voldoende om de titel van de tweede periode in de eerste divisie binnen te halen. Daardoor kwamen de Alkmaarders op dertien punten uit zeven wedstrijden, drie meer dan Telstar. Zeven spelers van AZ vierden het succes op ludieke wijze. Zij lieten zich als gevolg van een weddenschap na afloop in de kleedkamer kaal knippen.

Trainer Piet Schrijvers prees zich gelukkig met het beschikbare spelersmateriaal. Vooral Van Diemen, als huurling van FC Utrecht overgekomen, verdiende een compliment. Hij schonk de bezoekers vlak voor rust een voorsprong. Vijf minuten na de hervatting maakte Breetveld gelijk uit een strafschop. Met het onbeslist bleef de afstand tussen nummer een Dordrecht'90 en achtervolger AZ na vijftien wedstrijden drie punten.

Telstar verstevigde zijn derde positie door een duidelijke zege van 4-0 bij TOP in Oss. Hoop was de grote man bij de ploeg uit Velsen met drie treffers. Hij scoorde in de laatste vier wedstrijden acht keer.

Trainer Popovic van Eindhoven zorgde voor hilariteit op Woudenstein, waar hij ook jarenlang als coach van Excelsior kind aan huis was. Hij nam per ongeluk plaats in de dug out van zijn oude club. Popovic was wel de winnende coach dank zij een doelpunt van Vroomans in de 83e minuut.

Bij Emmen - Heracles (0-0) deelde scheidsrechter Van Veluwen twee rode kaarten uit, na twee maal geel. Dat lot trof in de slotfase Haverkort van Emmen en Waslander van Heracles. De produktie van de Almelose club bleef de laatste twee wedstrijden op nul staan. In de voorgaande drie duels scoorde Heracles dertien keer.

Helmond Sport slaagde er opnieuw niet in uit het dal te klimmen. RBC bleef met 2-0 baas in eigen huis door doelpunten in de tweede helft van Magielse en Yilmaz. Helmond Sport haalde uit de laatste zeven wedstrijden slechts twee punten.

ADO Den Haag is ook het juiste spoor bijster. Het duel tegen een andere voormalige klant uit de eredivisie, Fortuna Sittard, ging in het Zuiderpark voor slechts 900 kleumende toeschouwers met 0-1 verloren. Extra pijnlijk was dat verdediger Gentile zijn eigen doelman pal voor rust passeerde.

In de zeven gespeelde wedstrijden van het weekeinde (FC Zwolle won vrijdagavond al met 3-1 van Den Bosch) vielen veertien doelpunten. Haarlem - NEC en Veendam - De Graafschap werden afgelast.

■ *PONCE — De uittocht van Cubaanse sporters uit de Cubaanse sportdelegatie in Ponce, Puerto Rico neemt met de dag ergere vormen. Blijkt dat een van de laatste Cubanen die de uitwijk nam naar de VS de ster-softballster Odalys Hernandez is. Na het goud te hebben gewonnen voor Cuba op de CAC-Spelen, vluchtte zij naar America. Op de foto Hernandez tijdens de warming-up alvorens zij op de werpsterheuvel het goud won.*

Zwemdelegatie vestigt vier nieuwe nationale records

Karateka's winnen nog drie medailles voor de Antillen op CAC-Spelen in Puerto Rico

WILLEMSTAD — In tegenstelling tot de Antilliaanse karate-ploeg die tot nu toe één gouden (Eddy Obispu in het zwaargewicht) en drie bronzen medailles heeft gewonnen, behaalde de zwemploeg uit de Antillen geen enkele plak op de CAC-Spelen. Op de goed bezette zwemcompetities werd niet verwacht dat de zwemdelegatie met lege handen zou terugkeren. Desondanks zorgden de geselecteerde zwemmers voor vier nieuwe nationale records, één leeftijdsrecord en een finaleplaats.

De karate-selectie en de Antilliaanse zwemploeg zijn twee van de sporttakken die goed voorbereid gingen naar de CAC-Spelen, die dit jaar in Puerto Rico worden gehouden. De besturen en technische staf van zowel de zwem- als karate-bond hebben elk afzonderlijk een gedegen trainings- en wedstrijdenprogramma afgewerkt met de geselecteerde sporters. De zwemmers en karateka's gingen dan ook in topvorm naar de Spelen.

Tot nu toe is het dan ook de karate-ploeg die de eer hoog houdt voor de Nederlandse Antillen. Vorige week behaalde de Antilliaanse karate-afvaardiging brons in de teamcompetitie. Op die derde ereplaats moesten de Curaçaose karateka's de Dominicaanse tegenstanders naast zich dulden.

In de individuele competities slaagden Eddy Obispu, Dudley Josepa en Ulvic Jamanika om wederom in de prijzen te vallen. Obispu veroverde zelfs goud in zijn categorie (zwaargewicht). Dat was een uitstekende opsteker voor de Curaçaose karate-beoefenaars die in topvorm verkeren in Ponce, Puerto Rico.

Verder eindigden Josepa en Jamanika op de derde plaats in hun categorie en brachten de Nederlandse Antillen hoger op de lijst van medaillewinnaars. Door toedoen van de karate-ploeg hebben de Antillen in totaal vier medailles: een goud en drie bronzen medailles.

JEUGD

Alhoewel de zwemselectie niet in de prijzen viel, had de ploeg zeer zeker een goede prestatie. Vooral de jeugdige zwemmers van de nationale selectie onder leiding van coaich Gerard Moerland, deden van zich spreken in Puerto Rico. De ploeg bestond uit de meisjes Tessa Solomon, Miriam Hooijer, Dieuwke Molenaar en Caroline Teeuwen en de jongens Camillo Berenos, Douglas Cachemir en Sheldon de Lanoi.

Delegatieleider was Henry Emerenciana van de Nederlands-Antilliaans Zwembond (NAZB). Vanwege de staking bij American Airliens kon zwemmer Karel Smit niet meer op tijd aanwezig zijn voor de CAC-Spelen.

De eerste wedstrijden — zondag 21 november — begonnen goed met een nieuw nationaal record voor Tessa Solomon op de 100 meter vrije slag. Brak ze de week daarvoor op Curaçao tijdens de nationale kampioenschappen al het juniorenrecord met een tijd van 1.03.52, dit maal had ze meer concurrentie om zich aan op te trekken en tikte ze aan in 1.02.63, een twaalfde plaats uit een veld van twintig deelnemers. Het record stond met 1.03.64 sinds 1984 op de naam van Petra Bekaert.

Douglas Cachemir en Sheldon de Lanoi kwamen uit op de 100 meter schoolslag. Cachemir ging 1.01.91 en De Lanou 1.13.11, respectievelijk een elfde en dertiende plaats.

Op de tweede serie van de wedstrijden zette Solomon op de 200 meter vrije slag een tijd neer van 2.14.67, ook een nationaal record. Het oude record was ook van Bekaert met 2.15.37 en dateerde uit juli 1983. Solomon eindigde hiermee op de tiende plaats. Camillo Berenos nam deel op het onderdeel 400 meter wisselslag en eindigde in een tijd van 5.07.02.

De volgende dag zwommen Solomon en Caroline Teeuwen de 100 meter rugslag. Solomon eindigde als zevende met een tijd van 1.10.88. Ze verbeterde daarmee het Antilliaans juniorenrecord dat sinds juli op haar eigen naam stond en ze ging door naar de finale. Teeuwen zwom 1.15.09. In de finale wist Solomon nog iets sneller te gaan. Ze zwom 1.10.62 en behield daarmee de zevende plaats.

Ook het meisjes-estafetteteam kwam die dag aan de start op de 4x100 meter vrije slag. Ze eindigde op de zesde plaats als laatste, maar de tijd was toch weer goed voor een nationaal record: 4.22.45 (Solomon 1.03.30, Molenaar 1.07.53, Teeuwen 1.07.18 en Hooijer 1.04.44). Het oude record was van 4.22.89 en dateerde uit 1983.

Miriam Hooijer verscheen vervolgens uit op de 100 meter vlinderslag en zwom 1.09.14, wat niet voldoende bleek voor een finaleplaats. De volgende dag deed ze de 200 meter wisselslag in 2.35.41: Een elfde plaats en een nationaal record dat sinds oktober op naam van Tessa Solomon stond met 2.36.67. Camillo Berenos kwam uit op de 1500 meter vrije slag, registreerde 18.09.38 en eindigde als voorlaatste.

AANTAL RECORDS

Gezien het aantal records dat verbeterd werd, kan zeker gesteld worden dat deelname voor de zwemploeg aan dit soort wedstrijden een absolute noodzaak is om boven het lokale niveau te stijgen en lering te trekken uit de prestaties van wereldklasse zwemmers. Zoals van de Cubanen Falcón en González, die CAC-records neerzetten op de rugslag- en de schoolslag-afstanden, de Venezolaan Sánchez die de CAC-records op de 50 en 100 meter vrije slag verbeterde en de Colombiaan Diego Perdómo die het record op de 100 meter vlinderslag aan flarden zwom. Bij de meisjes schitterde Siobhan Cropper uit Trindiad met een record van 26.66 op de 50 meter vrije slag.

De Cubanen wonnen de kampioenschappen met een meerderheid aan medailles. Ze werden gevolgd door de Venezolanen, zwemmers uit Costa Rica en de Mexicaanse zwemmers. Puerto Rico behaalde slechts één goud, maar aardig wat zilver en brons. Zaterdagavond keerde de zwemploeg terug uit Puerto Rico.

ALGEMEEN / ATLANTA — Het organisatiecomité van de Olympische Spelen van 1996 in Atlanta denkt een winst van ruim negen miljoen gulden te maken uit de verkoop van zogenaamde 'pins' (speldjes). In totaal worden 15 miljoen pins in 1500 verschillende uitvoeringen op de markt gebracht. De speldjes gaan tussen de drie en vijftien gulden kosten.

* * * * *

ALGEMEEN, SAN JUAN — Opnieuw heeft een Cubaanse deelneemster aan de MiddenAmerikaanse en Caribische Spelen in San Juan politiek asiel gevraagd in de Verenigde Staten. Het gaat om de 28-jarige softbalster Odalys Hernandez, die een gereedstaande auto vluchtte na de wedstrijd tegen Colombia. Hernandez was het elfde lid van de 881 koppen tellende Cubaanse afvaardiging, dat de wijk neemt.

Metaaldetectors bij PSV - Feyenoord

EINDHOVEN — Bij de voetbaltopper PSV-Feyenoord is bij de diverse ingangen van het stadion gebruik gemaakt van metaaldetectors. Het is de eerste keer dat bij een voetbalwedstrijd in Nederland dit hulpmiddel is ingezet om wapens en dergelijke bij de supporters op te sporen.

"Het betreft een proef", aldus een woordvoerder van de politie in Eindhoven. "Steeksproefgewijs fouilleerden suppoosten de aanhang van Feyenoord en PSV. Dit kan in de toekomst een nuttig middel worden om te voorkomen dat ongewenste voorwerpen het stadion worden binnengesmokkeld."

De politie van Eindhoven zette ruim tweehonderd manschappen in om de orde rond PSV-Feyenoord te handhaven. Het duel werd bijgewoond door slechts twaalfhonderd supporters van Feyenoord, die allen met de zogenoemde Combiregeling (gecombineerd trein- en tribunekaartje) naar Eindhoven kwamen. In de uren voor de wedstrijd werd een supporter van PSV aangehouden. De man was in het bezit van een boksbeugel.

BOKSEN, MEXICO CITY — De Mexicaan Miguel Angel Gonzalez heeft zijn wereldtitel lichtgewicht (WBC-versie) met succes verdedigd. Hij won van de Colombiaan Wilfrido Rocha na interventie van de scheidsrechter in de elfde ronde.

Supersonics verliest eerste wedstrijd

Houston Rockets nog steeds ongeslagen in NBA-competitie

WASHINGTON — Houston Rockets is de enige club die nog ongeslagen is in de Amerikaanse professionele basketbalcompetitie. Het team heeft tot nu toe dertien overwinningen geregistreerd. In het afgelopen weekeinde werden Sacramento Kings en Los Angeles Clippers het slachtoffer van de Rockets in de Midwest Division. De Kings werden met 92-89 verslagen, terwijl de Clippers twee punten te kort schoten tegen Houston: 80-82.

Seattle Supersonics leed de eerste nederlaag in de NBA-competitie. Cleveland Cavaliers was te sterk voor de Supersonics: 101-90. Seattle heeft nu tien overwinningen en een verlies, dat goed is voor een gemiddelde van .909.

De volledige uitslagen waren als volgt: Atlanta Hawks-Washington Bullets 124-108; Boston Celtics-Miami Heat 93-101; Charlotte Hornets-Milwaukee Bucks 110-99; Philadelphia 76ers-Golden State Warriors 88-100; Minnesota Timberwolves-Seattle Supersonics 92-110; Dallas Mavericks-Chicago Bulls 85-108; Denver Nuggets-Portland Trail Blazers 112-101; Utah Jazz-New Jersey Nets 100-97 en Sacramento Kings-Houston Rockets 89-92.

New York Knicks-Detroit Pistons 112-85; Miami Heat-Charlotte Hornets 114-100; Atlanta Hawks-Philadelphia 76ers 111-79; Cleveland Cavaliers-Seattle Supersonics 101-90; Los Angeles Lakers-Minnesota Timberwolves 96-92; Washington Bullets-Orlando Magic 112-110; San Antonio Spurs-Dallas Mavericks 104-80; Denver Nuggets-New Jersey Nets 111-89; Milwaukee Bucks-Boston Celtics 89-85; Phoenix Suns-Utah Jazz 120-98 en Houston Rockets-Los Angeles Clippers 82-80.

Op zondag werden slechts twee wedstrijden afgewerkt.

AMIGOE FAXNUMMERS:
Redactie: 674744
Advertentie: 674524

Hunter Douglas

Hunter Douglas International N.V.
zoekt op korte termijn

in verband met verdere toename van werkzaamheden en doorgroei van de huidige "Controller" naar de funktie van "Treasurer"

een

CONTROLLER

die leiding geeft aan de afdeling administratie bestaande uit 6 personen, verantwoordelijk is voor de boekhouding, inclusief die van dochtermaatschappijen, het goed en tijdig opleveren van rapportages intern en per modem aan het hoofdkantoor en middels managementoverzichten, budgetten, e.d. de direktie ondersteunt.

Voltooide SPD opleiding, een ruime ervaring op administratief en computergebied in een vergelijkbare funktie, alsmede leidinggevende capaciteiten, zijn noodzakelijk om op het door ons gewenste nivo te kunnen funktioneren. Een gedegen kennis van de Engelse en Nederlandse taal is een vereiste.

De persoon die in ons team past is deskundig, ijverig, kollegiaal, heeft een flexibele werkinstelling en is zich bewust van zijn ondersteunende plaats in de organisatie.

Wie zijn wij?
Hunter Douglas International N.V. is de financieringsmaatschappij, van de Hunter Douglas Groep en gevestigd op Curacao.

Hunter Douglas International N.V. maakt deel uit van de Hunter Douglas Groep met
— 100 bedrijven
— 10000 medewerkers
— Hfl 1,7 miljard omzet

Hunter Douglas International N.V. is verder actief op het gebied van factoring van handelsvorderingen, afschermen van valuta- en rente risico's, handel in metalen en bescherming / licensing van merken en octrooien.

Onze stijl
Hunter Douglas International N.V. als een hecht team van 16 personen, werkt flexibel, informeel en resultaatgericht.

Geïnteresseerd? Schrijf:
Hunter Douglas International N.V.
t.a.v. de heer F.W. van der Greft
Kaya Flamboyan 22
P.O. Box 3623
Alhier.

PROGRAMMA VOOR HET MIDDAG SYMPOSIUM

JAARREKENINGENRECHT OP DE NEDERLANDSE ANTILLEN

NOODZAAK OF LUXE??

Georganiseerd door de Kring Nederlandse Antillen van het NIVRA

Datum	2 december 1993
Plaats	Auditorium van de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA)
Programma	
Opening	
15:00 - 15:15	dhr. A.C. Cijntje RA, partner bij Deloitte & Touche en voorzitter van het bestuur van de Kring Nederlandse Antillen van het NIVRA
Inleidingen	
15:15 - 15:45	dhr. mr E. Joubert, rector magnificus van de UNA
15:45 - 16:15	dhr. P. Eddine vice-voorzitter Vereniging Bedrijfsleven Curaçao
16:15 - 16:45	dhr. A.J. Visser RA, partner KPMG Klynveld Peat Grootens
16:45 - 17:00	PAUZE
17:00 - 17:30	dhr. R. Gomez Casseres, deputy managing director Maduro & Curiel's Bank N.V.
17:30 - 18:00	dhr. E. Cova, voorzitter Kamara Sindikal
Forumdiscussie	
18:00 - 19:00	forumdiscussie onder leiding van dhr A.C. Cijntje
Borrel	
19:00 - 19:30	borrel op de patio

Deelname aan het symposium is geheel gratis.
Indien u echter wilt deelnemen dan verzoeken wij u dit door te geven aan mevr. drs. D. Romero-Sprockel op telefoonnummer 370500 (KPMG)

Seminar over seksueel geweld

Ook voor mannen en daders moet er hulpverlening zijn

WILLEMSTAD — Als t om aanpak en preventie van seksueel misuik gaat staat Curaçao g in de kinderschoenen. r heerst een taboesfeer nd het onderwerp en de empel om aangifte te en is hoog. De structur van hulpverlening is rtakt. Het is geen onder dat een hulpzoeende die meer dan zes stanties moet aflopen halrwege de moed laat kken en afhaakt. Het minar van het centrum or de ontwikkeling van vrouw SEDA, dat oensdag 24 en donrdag 25 november houden werd, was in de rste plaats bedoeld om ndacht te vragen voor slachtoffers.

e datum van het seminar as bewust gekozen. Donrdag 25 november was de nternationale dag tegen het weld'. Alle zestig deelneers aan het tweedaagse ogramma kregen een in n lus geplooid wit lintje gespeld: het symbool tegen weld. Tegen alle vormen an geweld. Het seminar conntreerde zich voornameik op seksuele mishandeng. Verschillende sprekers nder wie de juriste Patricia ackson, psychotherapeute na Taylor, chef kinder- en eden politie R.A J. van inter en de toen nog alleen e functie van minister van stitie bekledende Suzy ömer voerden het woord.

Patricia Jackson spitste ch vooral toe op de leemtes n de zedenwetgeving. ackson voert de processen n bijna alle gevallen van exueel geweld die bij SEDA ulp komen zoeken. "De eesten vechten het misruik echter niet juridisch n. Het leidt alleen soms t een echtscheiding", weet eanne Henriquez, projectidster van de werkgroep ontra Violensia' van de EDA. "De hulpverlening at over zoveel schijven dat t de meeste slachtoffers chrikt", meent zij. "Blijft e informatie wel confideniel en sijpelt het niet ens naar buiten? vragen zich af". Psychotherapeute na Taylor van het Deparmentu Salú Mental demonreert aan de hand van een ntal cases de lange weg e in bepaalde omstandigeden gevolgd moet worden. n slachtoffer met kinderen ijvoorbeeld meldt zich in erste instantie bij het Deparmentu Salú Mental, aarna de kinderen onder ezicht geplaatst moeten orden. Omdat beide paren recht op het kind hebn moeten de Voogdijraad, de rechter en de officier van justitie bij de zaak betrokken worden. Vervolgens wordt proces verbaal op gemaakt bij de politie. De scholen van de kinderen moeten ingelicht worden. In sommige gevallen moet andere huisvesting worden gezocht en wordt Sociale Zaken op de hoogte gesteld. En wanneer het slachtoffer onderstand geniet moet ook daar het verhaal uit de doeken worden gedaan.

JEANNE HENRIQUEZ

CRISISCENTRUM

Om het slachtoffer deze beproeving te besparen meent Henriquez dat er een crisiscentrum moeten worden gevestigd waar slachtoffers van seksueel misbruik kunnen worden opgevangen. Een team van hulpverleners zou voor hen de beslissingen kunnen nemen en de verschillende instanties kunnen benaderen. Bij opvang in een crisiscentrum denkt Henriquez niet alleen aan ambulante zorg, maar ook aan langere periodes van interne therapie. Ze vergelijkt het met een 'Blijf van mijn Lijf huis' in Nederland. "Wij kunnen ons niet de luxe permitteren om zoals in Nederland een heel scala aan opvangcentra op te zetten. Alles moet hier onder één dak". Het voorbereidend werk dat bij het ontwikkelen van een crisiscentrum om de hoek komt kijken is omvangrijk volgens Henriquez. Op dit moment zijn een aantal consultants benaderd voor het opstellen van een projectdossier. De rekening die SEDA daarvoor moet betalen bedraagt zestigduizend gulden. Met het dossier kan de werkgroep op zoek gaan naar donors in de privésector. Een ander deel van het project zal uit eigen zak bekostigd worden.

Eén centraal crisiscentrum houdt in dat alle slachtoffers van seksueel misbruik op één plek worden behandeld. Mannen én vrouwen. Een deelnemer aan het seminar merkt op dat dat een onmogelijke situatie is. Iona Taylor zoekt de oplossing in ambulante zorg voor mannen. Voor het eerst meldden zich dit jaar ook vijf mannelijk slachtoffers bij de psychotherapeute. Twee van hen werden aangerand door een man en drie fysiek mishandeld door een vrouw. Volgens Taylor heeft een mannelijk slachtoffer van sexueel geweld het zwaarder te verduren een vrouwelijk. "In een macho-cultuur zoals we die op Curaçao kennen is het een absoluut taboe voor een man om toe te geven dat hij door een vrouw afgetuigd is. Wanneer hij aangifte doet wordt hij uitgelachen. 'Een man die een vrouw niet onder de duim kan houden'. Een slachtoffer dat door zijn eigen sekse aangerand wordt, krijgt onmiddellijk het stempel 'homo', en raakt als gevolg daarvan in een identiteitscrisis". Naast de mannelijke slachtoffers moeten volgens Taylor ook de daders in de toekomst meer aandacht krijgen. Wat dat betreft pikt Curaçao dat zich nog in het begin stadium bevindt van het proces tegen seksueel misbruik een graantje mee van de ontwikkelingen in Nederland en Amerika.

ONTWIKKELING

Deze landen zijn inmiddels op het punt beland dat ook de dader om hulp vraagt. Zij krijgen zelfs de keuze om in plaats van opsluiting een therapie te ondergaan. Justitie fungeert in dit geval als stok achter de deur. Komt de veroordeelde één keer niet opdagen bij een afspraak dan staat hem alsnog een gevangenisstraf te wachten. In Curaçao is de wetgeving nog niet zover gevorderd, maar de daders durven nu wel hun stem te laten horen en om hulp te vragen. Taylor heeft een rijtje op papier gezet van de gevallen van seksueel geweld die zij in een jaar tijd behandelde: 13 verkrachtingen, 34 incestgevallen, 37 gevallen van fysiek geweld en 3 andere geweldsdelicten. Daarnaast meldden zich 9 daders. Chef van de kinderen zedenpolitie R.A.J. van Dinter hield zijn toehoorders op het seminar eveneens cijfermateriaal voor. Gekeken naar alle vormen van geweld werd in 1993 één moord geregistreerd, 5 gevallen van doodslag, 38 mishandelingen met een wapen (mes, riem of stok), 110 eenvoudige mishandelingen (klap of schop), en 129 bedreigingen. Op het gebied van zedenmisdrijven werden dit jaar 19 verkrachtingen gemeld en 58 andere vormen van moraal geweld. De trend ten opzichte van vorige jaren is niet veel veranderd. In 1992 werden 23 verkrachtingen aangegeven, 3 aanrandingen en 65 andere zedendelicten. In 90 tot 92% van de gevallen van sexueel misbruik wordt de zaak opgelost.

Curaçao bevindt zich nu in het stadium dat Nederland vijftien jaar geleden doormaakte: de periode van aandacht vragen voor de slachtoffers en verbetering van de hulpverlening. De situatie is echter omgekeerd. Waren het in Nederland tussen 1975 en '81 de slachtoffers die uit protest de straat opgingen, in Curaçao zijn het de hulpverleners die om aandacht schreeuwen. Aandacht onder meer voor de tekortkomingen in de wetgeving.

WETGEVING

Patricia Jackson gaf de leemtes aan die de Antilliaanse wetgeving vertoont in vergelijking met de Nederlandse. Zij stelde het volgende rijtje op: een verkrachting binnen het huwelijk is niet strafbaar; een man als slachtoffer van seksueel geweld wordt niet erkend; minderjarigen hebben geen aanklachtrecht bij seksueel misbruik of geweld; de verjaringstermijn verschilt met die van Nederland; er moet overtuigend bewijs zijn van geweld of poging tot geweld; er is geen bescherming tegen sexueel geweld; er is geen bescherming van de hulpverlener tegen slachtoffer of dader; de aanpak van intimidatie op het werk verschilt; de regeling van straatverbod voor de daders is anders; en gemeenschap met geestelijk gehandicapten is niet opgenomen in de wetgeving.

De bewijsmiddelen worden volgens Jackson maar beperkt in de wet genoemd. De verklaring van een beklaagde of getuige, zonder aanvullend bewijsmateriaal is niet voldoende om het ten laste gelegde feit te bewijzen. "In de meeste gevallen is het moeilijk om sexueel misbruik aan te tonen", weet Jackson. "Voor het schuldig verklaren moeten er wettig en overtuigens bewijsmateriaal zijn".

In totaal werden tot nu toe drie geschillen omtrend ongewenste intimiteiten op de werkplek bij de verschillende gerechten van de Nederlandse Antillen voorgelegd. Eén ervan speelde zich in 1991 af. Een werknemster belandde als gevolg van seksuele intimidatie en chantage in de Ziektewet, waarna haar werkgever de uitbetaling van haar loon stop zette. De vrouw vocht de handelswijze aan en werd door het gerecht in het gelijk gesteld. De werkgever moest een geldelijke vergoeding betalen voor de geleden materiële en immateriële schade.

De toen nog alleen als minister van justitie optredende Suzy Römer, beperkte zich in haar speech tot de sexuele intimidatie op de werkplek. De minister wees op de installatie, in januari, van een werkgroep die de regering adviseert over het beleid op dat gebied. De werkgroep is een onderdeel van de 'Interdepartementale adviesgroep beleid vrouw & ontwikkeling'. "Gezocht wordt naar een passende wetgeving binnen de Antilliaanse cultuur", aldus Römer.

Bij de modernisering van de arbeids- en ambtenarenwetgeving en het burgerlijk recht moet volgens haar rekening worden met de problematiek van seksuele intimidatie. In sommige gevallen kan naar dit recht worden teruggegrepen. In één van de drie geschillen die Jackson aanhaalde werd ook het Gerecht in Ambtenarenzaken ingeschakeld. Een directielid van een overheidsdienst maakte misbruik van zijn positie en viel enkele werknemsters lastig. Het ambtenarengerecht besliste dat de werknemsters op non-actief werden gesteld met behoud van salaris.

In de wijziging van het Antilliaans burgerlijk recht moeten volgens Römer de aanbevelingen van de werkgroep worden opgenomen. Omdat de wijzingingsprocedure lang kan duren stelt zij od-acties voor. "Bewijsproblemen mogen daarbij geen beletsel vormen". Andere beleidsregels die de premier aanstipt zijn het aanstellen van vertrouwenspersonen, een klachtencommissie of ombudsman, het installeren van aanspreekpunten en het geven van voorlichting.

Römer: "Vrouwen moeten zich ongewenste intimidatie niet laten welgevallen en moeten zich aanleren deze te pareren. Mannen die zich schuldig maken aan dit gedrag moeten leren hun woorden voor zich en hun handen thuis te houden".

ERA Outentiko blinkt uit met 'Boy' & 'Mackay'

Gala-avond met 'La Grande de Madrid' resulteert in regulier dansfeestje

WILLEMSTAD — Wat een gala dansavond moest worden, resulteerde zaterdag in een doodgewoon dansfeest *'around the pool'* van het Holiday Beach Hotel & Casino. Het feest werd onder andere opgeluisterd door de Spaanse zanger Carlos Nuño en orkest 'La Grande de Madrid'. ERA Outentiko, zorgde voor de Curaçaose inbreng samen met Super Special Stars van Rignald 'Doble R' Recordino en bevestigde nogmaals dat het zonder enige twijfel de 'Muziekformatie van het Jaar' is. Uitgekozen door de Asosiashon di Musiko i Artista.

Oorspronkelijk vroegen de zeer onervaren promotors van Explosion Ltd. een entreeprijs van 75 gulden. Die werd twaalf uur vóór het geplande gala-dansfeest met meer dan de helft gehalveerd naar dertig gulden per persoon. De officiële verklaring luidde, dat de kaartenverkoop traag verliep en dat 'La Grande de Madrid' de vraagprijs had verlaagd. Carlos Nuño wilde niet voor een halfvol *'around the pool'* optreden.

Explosion Ltd. werd door die geste in de gelegenheid gesteld om het entreegeld ook te verlagen. De kaartenverkoop kreeg toen een injectie. In de resterende twaalf uren, gingen de kaartjes gretig over de toonbank. Het oorspronkelijke plan de activiteit van een zeker cachet te voorzien, kwam echter op die manier te vervallen, zodat het een gewoon een dansfeest werd. Voor die uitverkoopprijs trotseerden de bezoekers de venijnige steekjes van de *'praga'* (een klein insect) om alsnog van de drie optredende bands te kunnen genieten.

'La Grande de Madrid' was de derde buitenlandse artiest die afgelopen week op het eiland vertoefde. Wettelijk staat vast dat per maand slechts twee buitenlandse artiesten op het eiland mogen optreden, behalve dan in het geval een plaatselijk hotel ook gasten van buitenaf heeft. Nou, dan maar van de gelegenheid én constructie gebruik maken om de Spaanse Carlos Nuño onder te brengen in een gala show van Explosion Ltd. en het Holiday Beach Hotel & Casino.

Het optreden van 'La Grande de Madrid' was op zich goed, alhoewel in het begin het geluid dat uit de installaties van ERA Outentiko kwam, nogal povertjes was. Vooral de arrangementen van de nummers van de Spanjaard Nuño maakten indruk en waren lekker dansbaar. De zanger van het hitnummer 'La Puerta de Alcala' betrok het publiek ook op grote wijze bij zijn optreden door constant met de bezoekers te communiceren.

Van de Curaçaose groepen blonk vooral ERA Outentiko uit met een uitgebreid repertoir. Mellenger 'Boy' Thode gaf wederom blijk in het bezit te zijn van een mooie zangstem, maar zowel hij als en co-zanger Lio de bleken de kwaliteiten te missen om tussen de nummers door het publiek verbaal te animeren.

Nelson Faria ofte wel 'Joe Black' ziet op dit moment de vruchten van jarenlange sponsoring en investering in de groep. ERA staat nummer één genoteerd bij diverse feestgangers. Met de zet om een cd op te nemen met de vader van 'Salsa Antiyana' Macario 'Mackay' Prudencia, verzekerde de band en manager Joe Black het jaar welvarend af te sluiten. Niet alleen dat, maar ineens kreeg de Curaçaose 'Salsa Antiyana' nieuw leven ingeblazen. *'Dollar a baha'* heeft alvast een hitlabetje opgeplakt gekregen.

De Super Special Stars van Rignald 'Doble R' Recordino traden op de van hun bekende manier op, niet veel nieuws onder de zon. Het lijkt erop alsof de sterren van 'Doble R' hun glans van vroeger kwijt zijn geraakt, alhoewel de muziekformatie onlangs een fraaie cd uitbracht.

● DENNIS PIKERO

Twee concerten Festival Orkest

WILLEMSTAD — Het Mozart 'Plus' Festival dat in de maanden juni en juli dit jaar werd gehouden krijgt in december en januari een vervolg. Onder leiding van violist-dirigent Eric Gorsira zullen twee concerten worden gegeven.

Gorsira heeft uit Curaçaose musici en gasten uit het buitenland een Festival Orkest bestaande uit ongeveer 25 instrumentalisten samengesteld. Woensdag 15 december concerteert het gezelschap in het Sentro Pro Arte. De opening bestaat uit het Adagio e uga, KV 546 van Mozart. Daarna wordt het Brandenburgse Concert nr 5 van Johan Sebastiaan Bach vertolkt. Solisten zijn de pianist Iman Landheer, violist Eric Gorsira en fluitist Aya Landheer. Verder worden er stukken uitgevoerd van de componisten Benjamin Britten en Antonín Dvorák.

De Camerata geeft maandag 3 januari een concert in de Fortkerk. Het strijkorkest speelt kwintetten van Bohuslav Martinu, Max Bruch en Mozart. Camerata bestaat uit de violisten Eric Gorsira en Eva Weertman, de altviolisten Jovan Stoyanovic en Peter van Praag en de celliste Luise Gorsira. Kaarten zijn verkrijgbaar bij Mensings Caminada.

Jimmy Electronics
BEST PRICES & SERVICE
Specialist in Antenna Sales & Installation
Homes - Apartments - Commercial
Largest Selection of:
● TV Antennas
● Electronic Parts
● Electronic Accessories
Retail 625687 Wholesale
fax: 624828
Colon Winkelcentrum, Curaçao, N.A.

Een gerenommeerde lokale handelsonderneming zoekt voor onmiddellijke indiensttreding een:

ADMINISTRATEUR (M/V)

Verantwoordelijkheden:
* **Het opstellen van jaarrekeningen, periodieke financiële overzichten, liquiditeitsoverzichten, etc.**
* **Opzetten c.q. reorganiseren van de geautomatiseerde organisatie.**

VEREISTEN:
* **Opleiding SPD I niveau, met minimaal drie jaar ervaring op administrateursniveau.**
* **Kennis en ervaring M.B.T. geautomatiseerde ADMINISTRATIEVE gegevensverwerking.**
* **Leeftijd: minimaal 30 jaar.**

Sollicitaties te richten aan:
P.O. Box 4898-Curaçao

Compact discs en cassettes met Sinterklaasmuziek
La Bonanza
Breedestraat 33 - 35 Otrobanda

AMIGOE FAXNUMM
Advertenti 67452
Redactie 67474

Grandioze Uitverkoop bij The Little Xavy
Alles moet weg! Kortingen van 50% of meer. Bodemprijzen.
T-shirts vanaf f 10,=, **Shorts** vanaf f 15,=, **Bloesjes** vanaf f 20,= en f 25,=, **Jeans en broeken** vanaf f 20,= en f 35,=, **Bermudasets** f 30,=, **Babykleding** vanaf f 10,=. **Deftige kleding** voor meisjes vanaf f 40,= en voor jongens vanaf f 35,= en nog veel meer. Vergeet ook ons **restantenhoekje** niet. Kom langs en overtuig uzelf!
Kaminda Elektrishen #22
Openingstijden: ma - vr 2.30 n.m. - 7.00 n.m.
zaterdag 8.30 - 15.00 n.m.
Wij zijn tot uw dienst

BELANGRIJK!

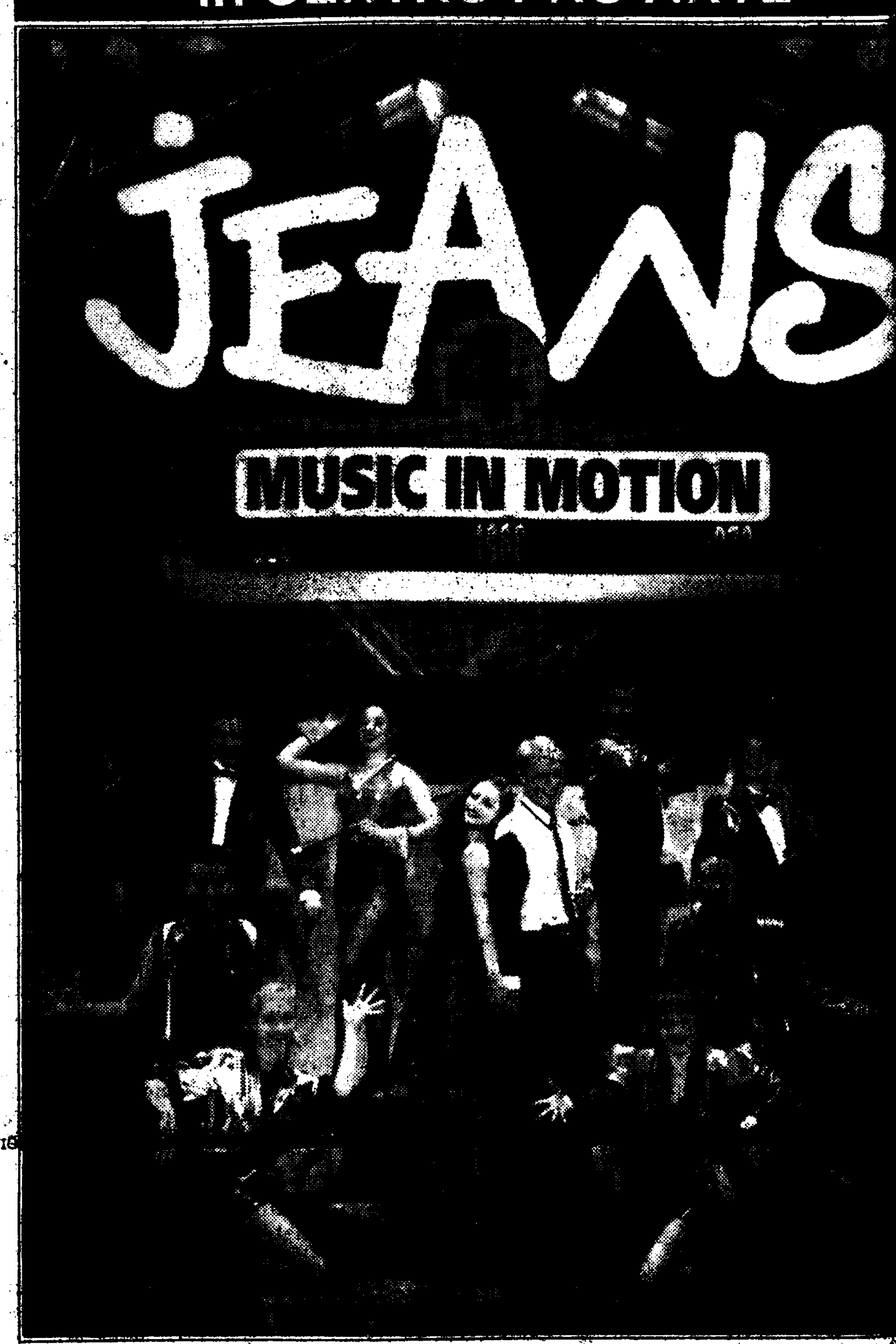
Hierbij nodigen wij de personen uit die financieel gedupeerd zijn
bij de bouw van het **projekt Sta. Catharina**
in opdracht van **Coltof & Schouten**
c.q. Sta. Catharina development.

De bijeenkomst zal plaatsvinden op
woensdagavond 01 december 1993
20.15 uur in het Koetshuis te Avila Beach.

Bij eventuele vragen kunt u kontakt opnemen met de heer A. Leyten **tel: 671190**

Las Vegas SUPERMARKET Gosieweg 90
Tel. 373773/371950/373044
... werk trakteren?
Wij hebben een uitgebreid assortiment heerlijke hapjes.
Bakkerij Las Vegas.

Eén van Nederlands beste theat
producties op het gebied van
ZANG, DANS en SHOW
in CENTRO PRO ARTE

Zaterdag 4 december 1993
20.30 uur, GALA-avond
NAf. 125,00 p.p.
met drankjes en koud buffet

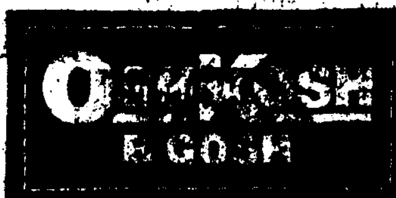
Zondag 5 december
15.00 uur (ma
en 20.3
NAf. 45,0

Kaarten verkrijgbaar bij: MENSING'S CAMINADA, MUSIC HO
V.G.K.S., RADIO PARADISE, ETC. GIFTS en CENTRO PRO A

KLM CURAÇAO
Curaçao Hotel & Casino
LIONS CLUB
ING FATUM
AMSTEL BEER
McLaughlin Bank N.V.

SECURITY GROUP
heeft plaats voor een
TECHNICUS
Vereisten : **In het bezit van rijbewijs**
Leeftijd max. 35 jaar
M.T.S.-Electrotechniek.
Gelieve persoonlijk langs te komen **woensdag 1 december** bij ons kantoor te Saliña 106 tussen 08.00 - 12.00 uur v.m.

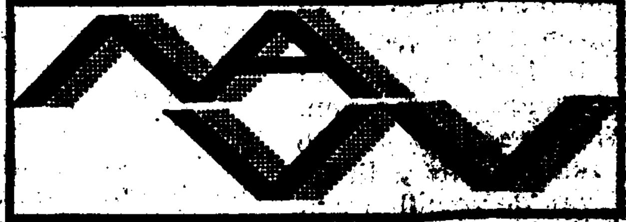
Zie ginds komt de stoomboot...
weer een nieuwe zending
kinderkleding binnen van

Een leuk en praktisch kado van Sinterklaas dat in iedere kinderschoen past.

Clarisa for Kids
boven Clarisa Jewellers
Gomezplein 10

Nederlands Antilliaanse Vereniging van Verzekeraars
Asosiashon ki Kompanianan di Seguro di Antiyas Ulandes
Insurance Association of the Netherlands Antilles

BEKENDMAKING

... hierna genoemde verzekeraars van Motorrijtuigen maakt de **Nederlands Antilliaanse Vereniging van Verzekeraars** bekend dat conform het Besluit van het Bestuurscollege d.d. ... november 1993 een ... verleend om de premies voor verzekeringen van motorrijtuigen aan te passen.

Dit houdt in dat de premies van de ...

W.A. en Casco / WA verzekeringen met 10% zullen worden verhoogd.

Deze ... voor nieuw ... verzekeringen in per 1 december 1993 en voor reeds lopende ... op of na 1 januari 1994.

ANNOUNCEMENT

On ... below, the **Insurance Association of the Netherlands Antilles** ... in accordance with the decision of the Council of Commissioners of ... approval to amend the premium rates for the Motor Vehicle ...

... and also ... Insurance ... increased by 10%.

... December 1, 1993 but the existing Motor business will ... following January 1, 1994.

... N.V.

MUSIC HOUSE * UPSTAIRS DOWNSTAIRS * CARIBELLE ARTS & C
Bloempot Shopping Center
Met de fantastische eindejaarscampagne met geldprij
bij elke aankoop van f 25,=
kondigt aan voor 4 december:
Bezoek van Sinterklaas en Piet
van 14.00 tot 18.00 uur.
Elke koper van meer dan f 50,= bij één van de ... gedurende ... deze week, kan gratis een foto maken met de goed heilig... Bewaar uw bon dus! Kom u langs, wij hebben ... muziek en veel aktiviteiten.
SANDRA STORE * L'AMBIANCE * FREEPORT * CHADE * MADURO & CU

Dreigende taal Karadzic doorkruist plan Europese Unie:

Pessimisme over kans op oplossing in Bosnië

GENEVE - Uitlatingen van de leider van de Bosnische Serviërs, Radovan Karadzic, rechtvaardigen niet veel optimisme over de kans dat er deze week in Geneve een vredesregeling voor Bosnië tot stand komt. De ministers van Buitenlandse zaken van de Europese unie (tot voor kort Europese Gemeenschap: EG) hopen dat er een nieuwe onderhandelingsronde van start gaat en dat er afspraken kunnen worden gemaakt om een humanitaire catastrofe deze winter in Bosnië te voorkomen.

In de Zwitserse stad komen maandag de ministers van de twaalf bijeen met de leiders van de groeperingen die elkaar in Bosnië naar het leven staan. De twaalf hebben de hoop met hun recente initiatief een doorbraak in de slepende oorlog te kunnen forceren. Tenminste willen zij bewerkstelligen dat de konvooien met humanitaire hulp vrije doorgang krijgen.

Vorige week, tijdens hun vergadering in Luxemburg, besloten de EU-ministers de Serviërs te paaien met een geleidelijke opschorting van de sancties tegen Servië en Montenegro, als zij aan de Bosnische moslims ruim drie procent meer land zouden geven. De EU-ministers gooien met dat voorstel, dat gebaseerd is op een Frans-Duits initiatief, en belangrijk beginsel overboord: Dat er nimmer akkoord worden gaan met een regeling waarbij met geweld verkregen gebied zou moeten worden erkend. Nu hebben zij dat principe losgelaten om humanitaire redenen. Het perspectief van duizenden nieuwe doden als gevolg van honger en kou heeft ertoe gebracht een "realistische" opstelling te kiezen.

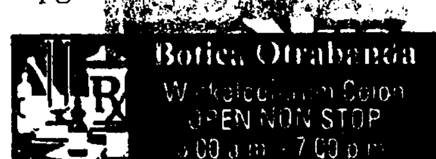
Maandag zullen de EU-ministers in Geneve tijdens zogenaamde "biechtstoel-procedure" proberen de leiders van de strijdende partijen tot concessies te dwingen. Elk van hen moet na een gezamenlijke zitting afzonderlijk voor de twaalf ministers verschijnen. Met deze procedure zou de basis moeten worden gelegd voor succesvolle vredesbesprekingen in de week of weken daarna.

Diplomaten vragen zich af of dat in een dag kan. Dinsdag moeten de EU-ministers alweer in Rome zijn voor bijeenkomst van de Conferentie voor Veiligheid en samenwerking in Europa (CVSE). De kans op succes is bovendien twijfelachtig gezien de uitspraken van Karadzic eind vorige week. Hij zei toen geen bezwaar te hebben tegen het een moslimstaat in Bosnië, maar hij wil dat eerst de sancties worden opgeheven alvorens hij erover wil praten om door Serviërs veroverd land aan de moslims terug te geven. "Onder geen enkele omstandigheid zullen we toestaan dat de resultaten van onze strijd kapot worden gemaakt door het ultimatum van de Europese Unie voor nog meer concessies aan de moslims", aldus de leider van de Bosnische Serviërs.

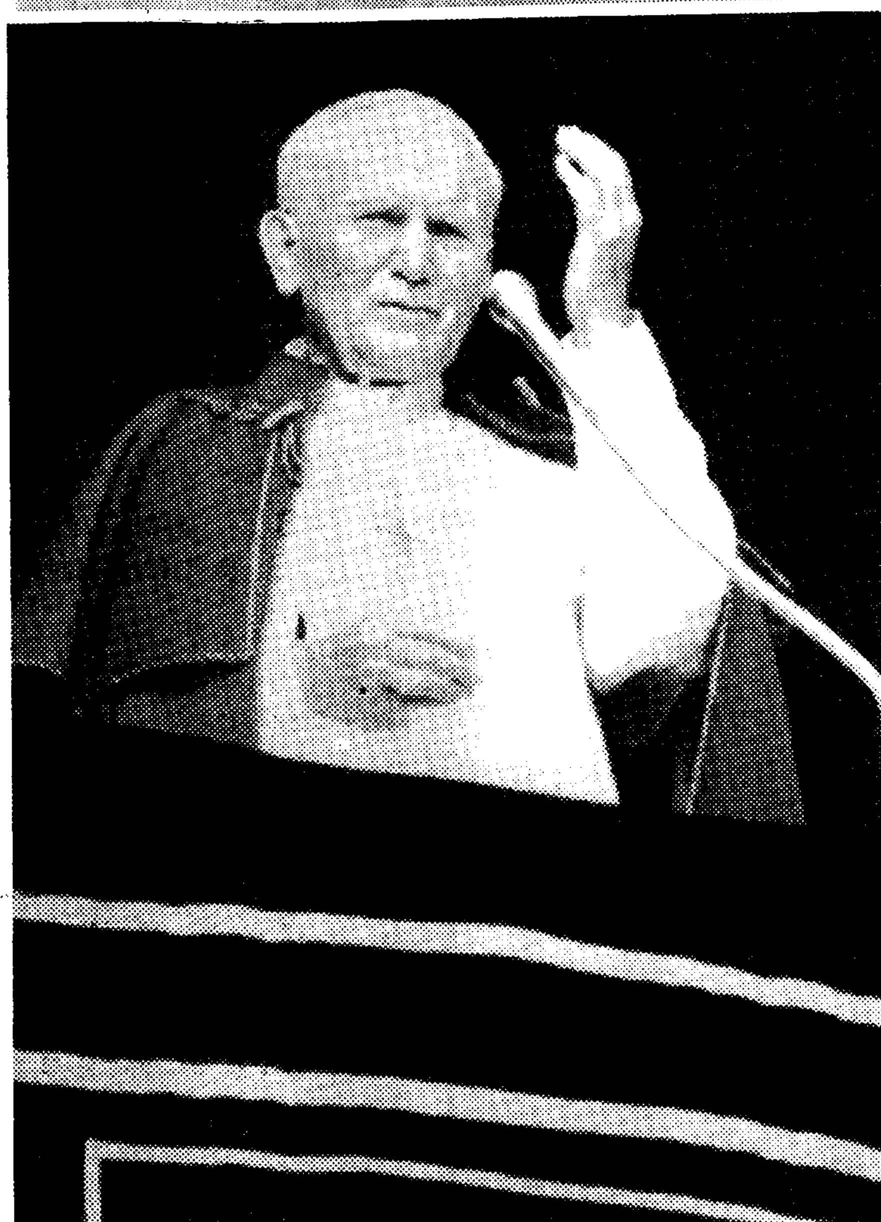
De Bosnische president Alija Izetbegovic zal in Geneve aan de EU vragen desnoods geweld te gebruiken om humanitaire hulp bij de geteisterde Bosnische bevolking te krijgen. De ministers van de twaalf hebben zich daarvoor vorige week al in beginsel uitgesproken. Zij spraken toen uit dat er corridors moeten komen, bijvoorbeeld van de Adriatische kust naar Sarajevo, waarlangs de VN-konvooien veilig hun hulpgoederen kunnen vervoeren.

Izetbegovic zei zondag bij de vredesonderhandelingen als belangrijkste voorwaarde te stellen dat de moslims land terugkrijgen. Hij toonde zich optimistisch: "Onze indruk is dat de Serviërs en de Kroaten onze eisen zullen aanvaarden".

Basis van de onderhandelingen in Geneve zal het vredesplan zijn dat afgelopen zomer is uitgewerkt en dat voorziet in een opdeling van Bosnië-Hercegovina in drie mini-staatjes: Een voor de moslims, een voor de Kroaten en een voor de Serviërs. Dat plan werd is september door het parlement van de Bosnische moslims verworpen, omdat zij meer land wilden.

Paus nog linkshandig

■ *VATICAANSTAD - Paus Johannes Paulus zegende ook zondag de menigte op het Sintpieterslein in Rome. De paus gebruikte daarbij nog steeds zijn linkerhand nadat zijn rechterschouder geblesseerd raakte onlangs toen hij viel.*

(AFP-satellietfoto)

VS zien niets in Bosnie-plan van Europese Unie

Washington - De VS voelen niets voor het jongste Europese vredesplan voor Bosnië. Volgens dat plan zullen VN-sancties tegen Servië geleidelijk worden opgeschort in ruil voor Servische territoriale concessies aan de moslims.

Misschien zullen de Serviërs wel met dat plan akkoord gaan om opheffing van de sancties te krijgen. Maar de Amerikanen vrezen dat de Serviërs zich niet aan hun woord zullen houden. Amerikaanse regeringsfunctionarissen zeiden de Washington Post dat het heel moeilijk zal zijn sancties opnieuw in te voeren als zij eenmaal zijn opgeschort.

SARAJEVO

Een granaat, die in het centrum van Sarajevo terechtkwam, heeft zondag aan ten minste vijf mensen het leven gekost. Volgens ooggetuigen raakte ook een aantal mensen gewond. De granaat explodeerde voor de ingang van het gebouw van het Instituut voor politieke wetenschappen van de universiteit van Sarajevo. De Bosnische hoofdstad wordt al negentien maanden belegerd door Servische milities en bijna dagelijks bestookt met granaat- en artillerievuur. Ongeveer op het moment dat het projectiel doel trof, vertrok de Bosnische president Alija Izetbegovic uit Sarajevo om in Geneve deel te nemen aan een nieuwe gespreksronde die door internationale bemiddelaars is opgezet om te komen tot een vredesregeling voor de voormalige Joegoslavische republiek.

Iraans vliegtuig gekaapt

TEHERAN - Een Iraans vliegtuig is maandag gekaapt tijdens een lokale vlucht. Het toestel is mogelijk naar Irak gevlogen, zo zeiden Iraanse luchtvaartfunctionarissen. Aan boord zijn 35 passagiers en drie bemanningsleden.

Het vliegtuig, een Fokker Friendship 27, is eigendom van het Iraanse ministerie van Olie. Het toestel was van Gachsaran op weg naar Abadan, waar een olieraffinaderij staat.

Onderzoek Japans materiaal wijst uit:

Generaals bezig met bacteriologische oorlog

TOKYO - Het Japanse keizerlijk leger heeft in de Tweede Wereldoorlog plannen ontwikkeld om in een groot gedeelte van Azie bacteriën in te zetten als wapen. Onderzoekers verklaarden zondag in logboeken van het bureau van de toenmalige legerstaf en van medische officieren documenten te hebben gevonden over voorbereidingen van een bacteriologische oorlog.

De generaals wilden daarbij op eigen houtje handelen omdat ze verwachten dat keizer Hirohito niet zondermeer toestemming zou geven. In het gebied dat zich uitstrekt van de Filipijnen tot Hawaii en Australie zouden de bacteriën worden ingezet, onthulde professor Yoshiaki Yoshimi van de Chuo-universiteit die samen met een collega in december de resultaten van een onderzoek zal publiceren.

Het Japanse leger zette in augustus 1936 in het Chinese Harbin, dat door Japan was bezet, al een speciale bacteriologische eenheid op. Voor haar experimenten gebruikte ze Chinese krijgsgevangenen. In het voormalige Mantsjoerije werd ook op kleine schaal een bacteriologische oorlog beproefd. Volgens de logboeken was er echter gebrek aan ratten en vlooien om de gecultiveerde bacteriën te verspreiden. Een tekort aan vliegtuigen om bacteriebommen te vervoeren beperkte de toepassing van deze wapens in andere landen.

Uiteindelijk zagen de generaals pas in juli 1945 af van de plannen voor een bacteriologische oorlog, een maand voordat Japan zich overgaf aan de geallieerden, waarmee de Tweede Wereldoorlog eindigde.

Veel bestuurlijke en oecumenische ervaring:

Rotterdam ontvangt zijn nieuwe bisschop positief

ROTTERDAM - De benoeming van de secretaris-generaal van de Nederlandse bisschoppenconferentie, drs. A.H. van Luyn (58), tot bisschop van Rotterdam, is in het algemeen goed ontvangen.

De vereniging van priesters in pastorale werk(st)ers (VPW) in het bisdom spreekt van "een verstandige keuze", de collega-bisschoppen zijn "bijzonder ingenomen" en de progressieve Acht mei beweging is "gematigd positief".

Adrianus van Luyn, in 1935 in Groningen geboren, is evenals twee van zijn broers lid van de congregatie der Salesianen van Don Bosco, waar hij zijn belangstelling voor het jongerenwerk heeft opgedaan. De Salesianen zijn ook op Curacao werkzaam. In het bisdom Rotterdam wil de nieuwe bisschop aan twee problemen veel aandacht besteden: De kerkverlating door jongeren en het tekort aan pastores, zei hij zaterdag op een persconferentie.

Behalve "heel bescheiden", zoals dr. K. Blei van de Nederlandse Hervormde kerk hem typeert, is Van Luyn ook "prudent", een uitdrukking van voorzitter John Batist van de VPW Rotterdam. Over het afdreden van zijn voorganger, mgr. R.Ph. Br, in maart liet hij zich op de persconferentie niet uit. Van Luyn staat bekend als een zeer bekwaam bestuurder, met goede contacten in Rome. Na zijn studie theologie in Turijn en Nijmegen heeft hij alleen bestuurlijke functies bekleed. Hij was onder meer zes jaar provinciaal overste van zijn congregatie in Nederland, negen jaar bekleedde hij in Rome een leidende functie aan de Pauselijke universiteit der Salesianen.

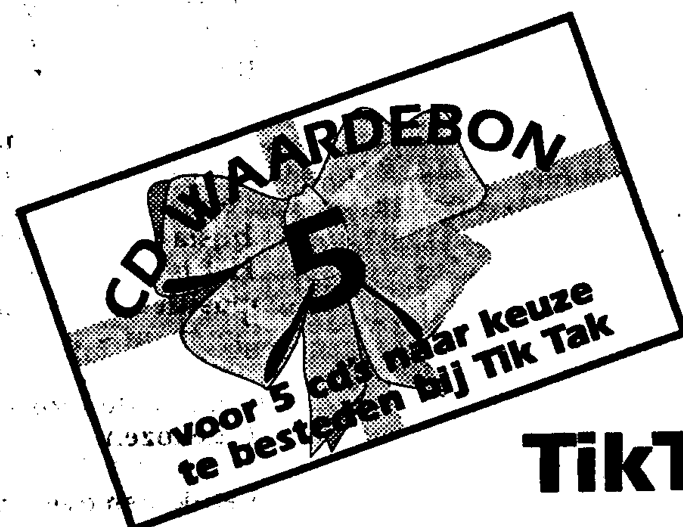
Het is voor het eerst in Nederland dat een bisschop is benoemd die zulke goede oecumenische contacten heeft. Als secretaris-generaal vertegenwoordigt Van Luyn de RK kerk in het CIO (Interkerkelijk contact in overheidszaken) en in de raad van kerken, waar hij in het moderamen (bestuur) zit. Blei, die hem in beide organen regelmatig tegenkomt, sprak van "een heel hoopgevende benoeming voor de oecumene".

Gratis 5 cd's naar keuze!

bij aankoop van een van de volgende

CD-players:

AZ6813 (Portable)	359,00
AZ6815 (Voor in de auto)	465,00
AK730 (Caroussel voor 5 cd's)	489,00

Waar? bij:

TikTak & Philips Zeelandia

Unieke aanbieding topklasse directiemeubilair

Particulier biedt aan een set Directiemeubilair (1991), topmerk (Kontrakt), van wortelnotenhout, afgewerkt met zwart laque, bestaande uit:

- Bureau 2.00 x 1.00 meter;
- Verrijdbaar laden/fileblok;
- Wandkast/filekast

Nieuwprijs in 1991 fl. 16.000. Bezichtiging en prijs op aanvraag. Telefoonnummer (tijdens kantooruren) 636 343

ASOSIASHON DI EMPRESA(RIO) CHIKI DI KORSOU (A.D.E.C.K.)

Koraalspechtweg # 36 Tel.; 617645 Fax.: 617774

INVITASHON NA EMPRESARIONAN CHIKI

Na	: Tur Empresarionan Chikí
Pa asistí na	: Reunion di informashon
Lugá	: Holiday Beach Hotel
Fecha	: Djamars 30 di novèmber 1993
Ora	: 19.30'or

Meta di e reunion

Pa trata :
1. Statüt
2. Plan di trabou
3. Presupuesto
4. Altura di kontribushon
5. Charla di sr. Drs. Elmer Wilsoe Gezaghebber.

KORDA BON

Empresarionan chikí, mas ku 3317 na tur, ta responsabel pa mas di 10.000 tata, mama i hobennan pan di kada dia.

KEN TA EMPRESARIO CHIKI?

Ken ku tin un negoshi propio registrá na Kámara di Komersio òf ku tin un negoshi hurídiko ku su "maatschappelijk kapitaal" no ta surpasá NAf.100.000,-.

BINI ABO TAMBE!
NOS TA WARDA BO!

Presidente ADECK
E. Leito

Sekretario ADECK
G. Magdalena

Reparaties aan alle
KUNSTGEBITTEN

Raaijmakers Dental Laboratorium
B. Raaijmakers jr.
Dr. Maalweg 29 -
Tel.: 615362-6152

Wij accepteren: garantiebrieven, Creditcards e.a.

CUROIL N.V.

Ingaande maandag 29 november 19
zal ons pompstation te **Muizenbe**
de mogelijkheid bieden tot
"self service".

De tijden voor "self service" zullen het volgende zijn:
zondag t/m donderdag
tussen 7:00 a.m. en 10:00 p.m.
en vrijdag en zaterdag
van 7:00 a.m. tot 11:00 p.m.

REFINERIA ISLA (CURAZAO) S.A
Filial de Petróleos de Venezuela S.A

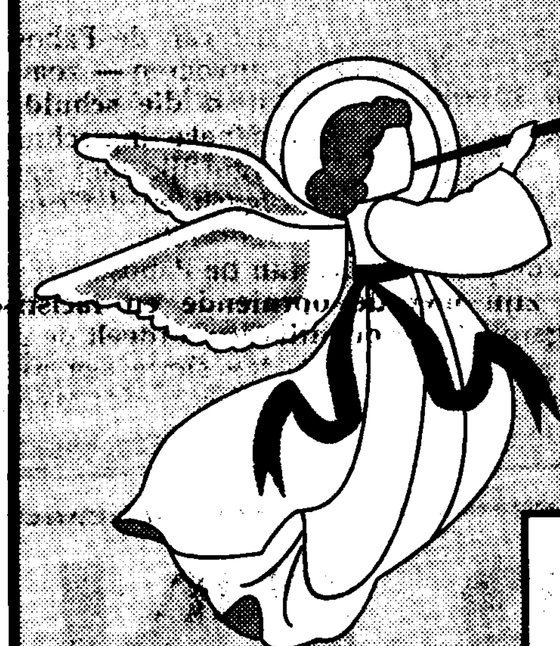
In connection with the 1993 financial closing Refineria ISLA (Curazao) S.A. requests all i contractors and suppliers to submit, before th 17th of December, all invoices for services rendered and material that has already been supplied.

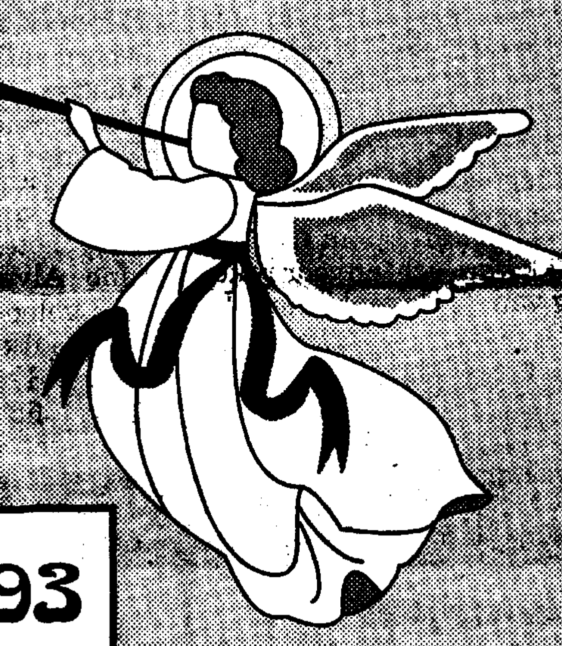
These invoices should be sent to the attentio of FNT-2 (Cash and Banking section) locate on the first floor of the Main Office Buildin

We appreciate your utmost cooperation regarding this matter.

PUNDA

Get ready for the Season.....

Shopping Night till 9.00 p.m.
Dec. 2, 9, 16, 23 & 30th
with live music

Christmas Market Sale 1993
Dec. 2, 3 & 4 Wilhelminapark
X-Mas Gifts, Decorations & Food!
Grupo Serenada, Los Postalitos, Skol di musika
Marcel Hoyer Konki & his Splashpan

Come see what Punda merchants have to offer.

There will be a store window contest.

We have the most beautiful Christmas Manger.

For each purchase of Naf. 50,= or more that you buy in DMO stores you can participate in our end of the year raffle.

First prize:	**Ford Ranger Pick-Up XLT by Tauro Motors**
Second prize:	**Refrigerator G.E. by Wimco**
Third prize:	**Color TV 14" by Omni**
Fourth prize:	**Camera Vivitar PS 50 by Boolchand's**

Season's Greetings

From all DMO Members

CURACAO BOWLING CLU

Chuchubiweg 10a
Tel.: 379275 - 601311

1
PLAC
TO B

Challenge

Facade
Laser
The Pub

Dinsdag
30 november 1993
9.30 uur p.m.

EILANDGEBIED CURAÇAO

BEKENDMAKING

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao maakt op grond van lid 3 van de Monumenteneilandsverordening Curaçao (AB 1990 no. 5) be het besloten heeft de

VOLGENDE MONUMENTEN

aan te wijzen tot **beschermd monument:**

- Bajonetstraat 02 - 4; 03 - 5 - 7; 09 t/m 15; 16; 18 - 20; 19 - 21 (A) en
- Breedestraat 125 - 127 (A); - 137 - 139 - 141; 143 - 145; 151 - 153; - 157 (A); 163 - 165 - 167 - 169 - 171 - 173; 179 - 181 - 183 - 185 - 187;
- Cartaghenastraat 02 t/m 12;
- Elleboogstraat 02;
- Gasthuisstraat 07 t/m 15, 06 - 10; 12; 14; 16; 18 - 20; 23 - 25; 24; 34; 39; 52 - 54;
- Gravenstraat 03 - 05; 04; 08 en 10;
- Pater Euwensweg 34; Pater Euwensweg z/n Huize Batavia;
- Spaanse Steeg 3 en 22;
- Zaantjessteeg 2 - 4; 6; 8 - 10 - 12; 14; 18 - 20; 22 - 24; 26 - 28; 30 t/m 42;
- Rouvilleweg 67-69; Pietermaaiweg 33; 35; 100; 154; Nieuwestr Hoogstraat 7-11.

De beschikkingen tot aanwijzing van voornoemde monumenten tot be monument liggen vanaf 30 november t/m 29 december 1993 voor een inzage op het kantoor van de Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisv Monumentenbureau, Scharlooweg 51 van 8.00 - 11.30 uur en 14.00 - gedurende werkdagen.

Belanghebbenden kunnen binnen genoemde termijn van dertig dagen op van artikel 5, tweede lid van de Monumenteneilandsverordening Curaçao beroepschrift, houdende een uiteenzetting van hun grieven tegen de besch tot aanwijzing, indienen bij de Eilandsraad, De Ruyterkade 50, Alhier.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao,
het Hoofd van de Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting,
Ir. E.G. van der Horst.

BONAIRE

AGENDA

POLITIE: 8000/
alarmnr.: 11
BRANDWEER: 8222/
alarmnr.: 11
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900/
fax 7446/
alarmnr. 14
BEJAARDENTEHUIS: 8350

* * * * * * * * *

OPENBARE BIBLIOTHEEK
openingstijden voor het publiek:
Kralendijk:
maandag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en donderdag van 08.00-12.00/ 14.00-18.00 uur; vrijdag van 08.00-12.00/ 14.00-17.30 uur.
Rincon:
woensdag van 14.00-18.00 uur en vrijdag van 14.00-17.30 uur.

* * * * * * * * *

POSTKANTOOR
(openingstijden)
Zegelverkoop
Kralendijk (tel.: 8508): maandag t/m donderdag van 07.30/12.00.13.30-17.00 uur; vrijdag van 07.30-12.00/13.30-16.00; zaterdag gesloten.
Rincon (tel.: 6214): maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur; zaterdag gesloten.
Geldloket
(Postwissels, Postspaarbank, Sigucheque en Giro Betaalkaart)
Kralendijk en Rincon: maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur; zaterdag gesloten.

* * * * * * * * *

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel, tel.: 8896.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

* * * * * * * * *

SLACHTHUIS LVV
(tel.: 4393)
open van maandag t/m vrijdag van 06.00-14.30 uur. In verband met planning van te voren aantal slachtdieren bij keurmeester melden.

* * * * * * * * *

DIERENARTS
(Kaya Lagoen 24-A, Antriol)
spreekuren maandag, woensdag en vrijdag van 13.30-14.30 uur; spreekuur te Rincon elke donderdag van 17.00-17.30 uur bij Hulpbestuurskantoor.
Voor **spoedgevallen** gelieve tel.: 4255 te bellen of fax 7655.

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE
Bonaire Animal Shelter Foundation
(Lagunweg 26. Tel.: 4989)
openingstijden maandag t/m zaterdag van 08.00-12.00/15.00-17.00 uur.

* * * * * * * * *

KLACHTEN(BEZORGING)
Shon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel.: 8204 (na 18.00 uur tel.: 8342).

* * * * * * * * *

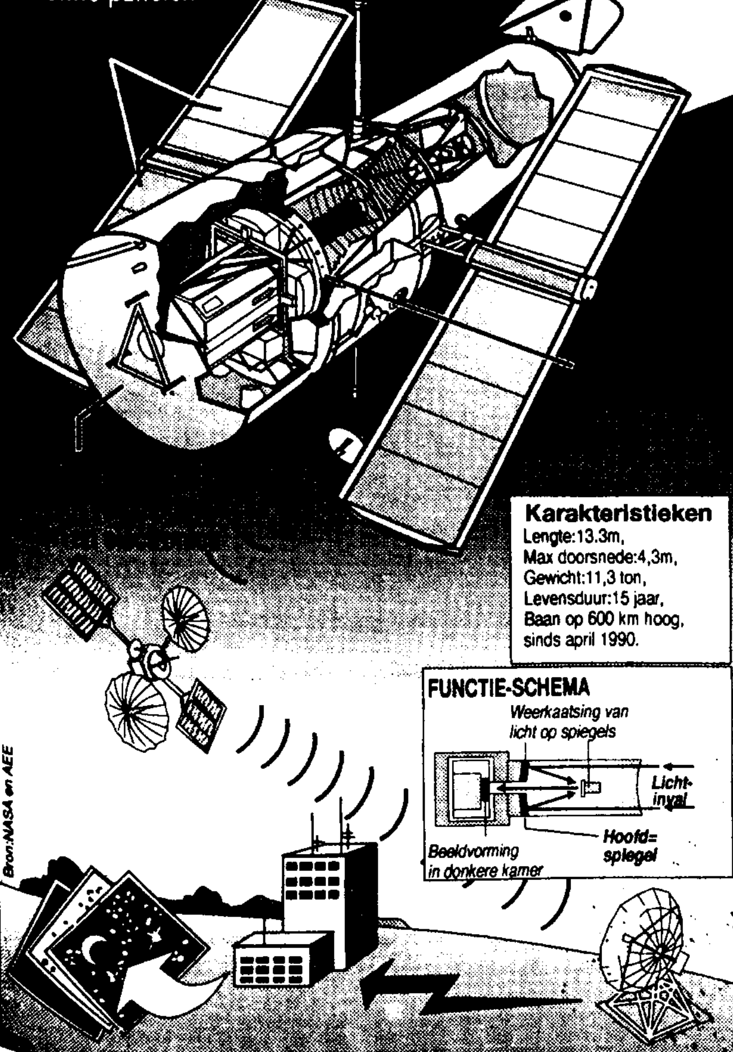
Vergunning voor bedrijfsvuurwerk

KRALENDIJK — Steeds meer bedrijven volgen de gewoonte om op 31 december vuurwerk op de openbare weg af te steken. Aangezien er telkens meer aanvragen binnenkomen, heeft gezaghebber mr. Frits Goedgedrag besloten een generale toestemming te geven voor het afsteken van dit vuurwerk, indien dat gebeurt tussen zes en acht uur 's avonds.

Hoewel er nu dus geen toestemming gevraagd behoeft te worden, raadt de gezaghebber de winkeliers en bedrijven wel aan de politie op de hoogte te stellen. Dit in verband met wegafzetting of gevaar voor het verkeer. Gezaghebber Goedgedrag wijst er ten overvloede op dat de toestemming slechts geldig is op 31 december. Bovendien moet er gezorgd worden voor voldoende beveiliging voor have en goed van anderen. Dat betekent onder andere dat het vuurwerk minimaal 250 meter van een opslagplaats voor explosieven of bij een benzinepomp verwijderd moet blijven.

Ook het afsteken van vuurwerk binnen een straal van 250 meter van het ziekenhuis is verboden. Op aanvliegroutes mag er geen vuurwerk in de lucht geschoten worden. Ook in dat geval zullen de politie en de luchthavenmeester ingelicht dienen te worden.

Ondanks het feit dat er vooraf toesteming is gegeven, zegt gezaghebber Goedgedrag dat iedereen die vuurwerk afsteekt, volledig verantwoordelijk is voor eventueel aangerichte schade.

Het Amerikaanse ruimteveer Endeavour vertrekt 1 december van Cape Canaveral in Florida met de moeilijke missie om de ruimte-telescoop Hubble te repareren. Als gevolg van een aantal defecten kan de Hubble al geruime tijd zijn opdrachten niet uitvoeren..

Onrust in Gazastad

■ *GAZASTAD - De rellerige sfeer in Gazastad hield ook in het weekeinde aan. Israelische soldaten patrouilleren door de stad waar Palestijnse jongeren de confrontatie zoeken met het leger. Daarbij worden brandende barrikaden opgeworpen. Het vredesproces is daarmee in de gevarenzone gekomen.*
(AFP-satellietfoto)

Toerisme stijgt in oktober met twintig procent

KRALENDIJK — Vergeleken met oktober 1992 zijn er dit jaar oktober 862 toeristen (20.67%) meer naar Bonaire gekomen. De meeste daarvan kwamen uit Europa (1.914), terwijl Amerika nog steeds de eerste plaats inneemt met 169 toeristen. Zowel Nederland mnet 1.371 toeristen als Venezuela met 528 toeristen neemt een voorname plaats in op de ranglijst van toeristen die naar Bonaire komen.

Over de eerste tien maanden van het jaar is de stijging 10,11 procent. In de eerste tien maanden van 1992 kwamen er in totaal 42.479 personen en in de vergelijkbare periode van 1992 waren dat er 46.772. Voor de Amerikanen met hun 18.889 bezoekers in 1993 was dat een stijging van 7.04 procent, vergeleken met de 17.647 van 1992.

De grootste stijging over de eerste tien maanden van 1993 kwam echter voor rekening van de Colombianen. In 1992 kwamen er 325, maar in de vergelijkbare maanden van 1993 waren dat er 860. Een stijging dus van 164,62 procent. Toch kan er ook niet over het bezoek van de Nederlanders geklaagd worden. In de eerste tien maanden van 1992 kwamen er 9.773, terwijl er dit jaar 10.665 kwamen (stijging 9.13%). Voor de Duitsers in 1992: 1.598 en in 1993: 2.224.

Het toeristenverkeer uit Zuid-Amerika blijft ook in opgaande lijn. In 1992 kwamen er 6.739 toeristen, terwijl dat over de eerste tien maanden van dit jaar 7.701 waren (stijging 14,28%). Aruba bezet achter Amerika en Nederland een goede tweede plaats. Dat was in 1992 met 3.247 bezoekers en ook in 1993 met 3.613 bezoekers. Een stijging van ruim 11 procent.

Het totaal aantal bezoekers dat bestaat uit toeristen en ééndaags bezoekers was in de eerste tien maanden van 1992 een totaal van 56.994 bezoekers. Dit jaar in de vergelijkbare periode waren dat er 51.343. Een stijging van 9.25 procent. Met dit aantal voor de maanden januari tot en met oktober 1993 scoort het aantal bezoekers precies het gemiddelde aantal (51.518), dat op jaarbasis verwacht werd.

Echtgenote hoofdfiguur dood aangetroffen:

Omvang van begrotings schandaal Brazilie groeit

BRASILIA - Het voormalige hoofd van de begrotingscommissie van het Braziliaanse congres, Jose Carlos Alves dos Santos, heeft zondag een mislukte poging tot zelfmoord gedaan. Hij sneedt zijn polsen door in zijn gevangeniscel, nadat de politie hem had meegedeeld dat het stoffelijk overschot van zijn vrouw gevonden was.

Alves Dos Santos zat al sinds september vast in verband met de verdwijning van zijn echtgenote, Ana Elisabeth Lofrano Alves, meer dan een jaar geleden. Na zijn arrestatie ontketende het gerespecteerd en vooraanstaand congreslid een schandaal door te bekennen zelf ongeveer zes miljoen gulden uit de staatskas te hebben verduisterd en door 33 vooraanstaande politici of hooggeplaatste overheidsfunctionarissen te beschuldigen van het plegen van grootschalige malversaties.

Het stoffelijk overschot van Ana Lofrano Alves werd zaterdag in een grot zestig kilometer buiten de hoofdstad Brasilia gevonden op aanwijzingen van een van de gevatte daders. De politie heeft verklaard dat de vrouw nog geleefd moet hebben toen haar moordenaars haar begroeven. De twee daders zeggen zelf voor driehonderdduizend gulden te zijn gehuurd door Alves Dos Santos om de moord te plegen. Hij zou bang zijn geweest dat zijn vrouw de verduistering van overheidsgelden aan de grote klok ging hangen. De echtgenote zou hiermee op vernietigende wijze haar ongenoegen hebben willen uiten over Alves Dos Santos' verhouding met een maitresse.

Het corruptieschandaal heeft het werk van het congres vrijwel verlamd. De moord is slechts een gruwelijk persoonlijk detail in de groteske malversties waarvan de vermoedelijke daders worden aangeduid als "begrotingsmaffia". De voorzitter van de parlementaire onderzoekscommissie Jarbas Passarinho heeft zondag verklaard dat de "beschuldigingen van Alves Dos Santos (aan het adres van hoogwaardigheidsbekleders) reeds grotendeels bevestigd zijn met gevonden cheques en banktransacties van miljoenen dollars van parlementariers die de afgevaardigde (Dos Santos) had genoemd".

De Braziliaanse politie vond intussen voor drie miljoen gulden aan dollars in Alves Dos Santos' matras. Honderden papieren vennootschappen blijken subsidiegelden te hebben ontvangen, die onmiddellijk naar priverekeningen verdwenen. Volgens de krant Correio Brasileiro zijn honderd van de 584 congresleden betrokken bij het 'corruptie-netwerk'. De oppositie in Brazilië schat dat meer dan de helft van de congresleden meegegeten heeft uit de ruif van de begrotingsmaffia.

***

De monetaire autoriteiten in IRAN hebben zondag de deviezenbepalingen verscherpt wegens een dreigend tekort aan harde valuta's en een sterke waardevermindering van de nationale munteenheid, de rial. De officiële koers van de rial is sinds begin november met negen procent gedaald tegenover de VS-dollar. Op de vrije markt bedroeg de koersval zelfs zeventien procent.

■ *Op de foto een beeld van enkele van de cursisten bij de opening van de cursus. Voorop vlnr hoofd van de ALM Technische dienst ing. Rolando Mercera, instructeur John Roos, cursus-coördinator ing. Ronald Mimié en drs. Angelo Martes van het ALM/KLM Training Center.*

Dash-cursus voor personeel van ALM

WILLEMSTAD — Negen werknemers van de ALM Technische Dienst zijn deze week bezig met een cursus om hun kennis van de Dash-8-300 vliegtuigen op te halen. De Technische dienst heeft de *Dash 8-300 avionics update course* georganiseerd en heeft John Ross van Flight Safety in Toronto, Canada, met de instructie belast. Deze cursus brengt de technici ook op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen en van de ervaringen die andere maatschappijen met dit type vliegtuig hadden.

Zogenaamde *refresher*-cursussen, zoals deze, zijn zeer belangrijk voor de technicus en voor zijn maatschappij om aan de veiligheidseisen van internationale luchtvaartwetten te blijven voldoen. Om de drie jaar moet de technicus een cursus volgen en een test afleggen om zijn vergunning te verlengen om zodoende een bepaalde type vliegtuig te kunnen blijven onderhouden en repareren.

Dit is de eerste soortgelijke cursus voor de technici van de twee Dash-vliegtuigen, waarmee de ALM sinds november 1990 vliegt naast haar drie MD-80's. Deze eerste cursus wordt door een externe instructeur gegeven, maar het is de bedoeling dat ALMs eigen trainers deze cursus in de toekomst zullen verzorgen, waardoor ook enige trainers de cursus deze week volgen.

BONAIRE

COMMENTAAR

Weg met de belastingen

'DE MAAT IS vol. Het duurt niet lang meer voor het volk het belastingkantoor binnendringt en het drama begint. Er zal niet genoeg politie zijn om de volksmassa tegen te houden die een eind gaat maken aan het machtsmisbruik van dit vervloekte belastingkantoor. Laat ik die *makambas* iets maar heel duidelijk zeggen: donder op! Hongerige mensen zijn gevaarlijk. Een gewaarschuwd mens telt voor twee." Dat zijn de woorden van de Andres Figaroa, woordvoerder van de Partido Boneriano Sosial (Paboso). Volgens een in een ochtenblad afgedrukte verklaring van Figaroa worden elke dag meer mensen het slachtoffer van het 'belastingmonster', dat steeds weer nieuwe streken uitvindt om de arme mensen nog meer geld af te persen.

Er is momenteel een zeer gevaarlijk tendens op Bonaire, waarvan vooral de Papiamentstalige media een voedingsbodem geven. Het is een tendens van opruiing en racisme tegen de in het kader van technische bijstand uitgezonden medewerkers van de Belastingdienst. Het is onvoorstelbaar dat een politieke partij — zelfs in de oppositiebanken van de eilandsraad — op dergelijke kortzichtige manier het innen van belastingen denkt te moeten bestrijden. Erger nog is, dat de Paboso als doelgroep voor haar informatie de lezers van een Papiamentstalige ochtendblad heeft gekozen.

Niemand betaalt graag belasting. Maar dat is in een beschaafde wereld nu eenmaal noodzakelijk. Een overheidsapparaat — met ambtenaren, gezondheidszorg, onderwijs, dienstreizen, waaraan ook de Paboso-leider deeineemt —kan nu eenmaal niet draaien zonder belasting. Maar het betalen van belasting is geen uitvinding van belastinginspecteur mr. Jan van Walbeek. Hij is op Bonaire uitgenodigd om te doen wat de Antillen twintig jaar lang nagelaten hebben. Op een rechtvaardige en deskundige manier belasting innen die het volk verschuldigd is. Niet alleen van de Europese Nederlanders die op Bonaire twintig jaar melkkoetje zijn geweest van de Ontvanger, maar ook van een groot aantal Bonaireanen die inderdaad in de luxe heeft geleefd om diverse reden ontzien te worden door de Belastingdienst. Het waren niet twee Europese Nederlanders die de fraude hebben gepleegd op het belastingkantoor van Bonaire, waardoor verschillende belastingbetalers dubbele belasting hebben betaald.

Redelijk zou zijn wanneer de bevolking een duidelijke inzage had in de besteding van de geïnde belastinggelden. Redelijk zou zijn wanneer er een onafhankelijke commissie was die een verdeelsleutel hanteerde voor de te besteden belastinggelden voor gezondheidszorg, onderwijs, adviseurs, rapporten, dienstreizen en dergelijke. Maar dat is een politieke zaak die zeker niet door deze gedeputeerde van Financiën uit handen gegeven zal worden. Het zou de belastingdruk overigens niet minder maken, maar wel begrijpelijker.

Figaroa die bij een verkiezingswinst van de Paboso al eerder opmerkelijke regelingen wilde invoeren — zoals het weigeren van een advocaat aan iemand die schuldig is —heeft zich kennelijk nu verdiept in belastingtechnische kwesties. Hoewel dit Paboso-lid natuurlijk niet serieus genomen mag worden, is het niet uitgesloten dat eenvoudigen van geest zijn woorden in daden omzette.

Off the record zal de partijleiding van de Paboso het weer 'volledig' oneens zijn met de opruiende en racistische uitlatingen van Figaroa. Maar openlijk veroordeelt de partij de mening van Figaroa niet. Het is ten slotte een niet te versmaden verkiezingsleuze: weg met de *makambas*. Weg met de belasting.

Wegens vasthouden medewerkers krijgsheer

Aidid niet naar Somalië-conferentie

MOGADISHU - De Somalische krijgsheer Mohamed Farah Aidid heeft zondag aangekondigd niet te zullen verschijnen op een door de Verenigde Naties georganiseerde conferentie over de toekomst van zijn land.

Volgens een woordvoerder van Aidid laat de factieleider verstek gaan in Addis Abeba, waar de Somalie-conferentie wordt gehouden, omdat de VN nog altijd acht van zijn medewerkers vasthoudt. Aidid heeft zich publiekelijk tegen de VN gekeerd sinds zijn groepering verantwoordelijk werd gesteld voor de moord in juni op 24 Pakistaanse "Blauwhelmen". De VN, met name Amerikaanse mariniers, hebben vervolgens tevergeefs jacht gemaakt op Aidid. Hierbij zijn zo'n zeventig VN-militairen om het leven gekomen. Vorige maand werd de klopjacht stopgezet en proberen vertegenwoordigers van de internationale vredesmacht weer in gesprek te komen met Aidid.

De conferentie in de Ethiopische hoofdstad, die vandaag (maandag) buiten de aanwezigheid van Aidids SNA-fractie begon zal drie dagen duren en is opgezet om een akkoord te bereiken tussen de rivaliserende facties en te voorkomen dat Somalie opnieuw afglijdt naar anarchie. De organisatoren hopen dat de SNA-delegatie van 25 man haar zetels wel zal innemen na de openingsplechtigheid. De boycot ondermijnt het gezag van de bijeenkomst, de derde VN-poging om tot een akkoord tussen de strijdende partijen te komen. Ook Aidids belangrijkste rivaal, Ali Mahdi Mohamed, is niet komen opdagen. Hij zegt dat de VN Aidid heeft toegestaan terug te komen op zijn belofte zijn militie te ontwapenen. Zijn militie zou dat wel hebben gedaan.

Om de leiders in Somalie onder druk te zetten moet de hulp aan dat land deels afhankelijk worden gesteld van een politieke oplossing. Dit zal de Nederlandse minister Pronk van Ontwikkelingssamenwerking bepleiten bij de internationale conferentie over humanitaire steun aan Somalie die deze week in de Ethiopische hoofdstad Addis Abeba wordt gehouden.

MOTORRIJTUIGBELASTING EN EINDVERWERKINGSHEFFING AUTOWRAKKEN 1994

De Ontvanger van het Eilandgebied Curaçao maakt hierbij bekend, dat met ingang van **1 december 1993** zal worden aangevangen met de inning van **Motorrijtuigbelasting en Eindverwerkingsheffing Autowrakken 1994** en dat deze belasting moet zijn voldaan **uiterlijk 31 januari 1994.**
De betaling kan geschieden aan de loketten van de Eilandsontvanger aan de Regentesselaan z/n, alsmede op de bijkantoren **Rust, Brievengat en Santa Maria.**

Op de bijkantoren kan alleen betaald worden met een voorbedrukte belastingkaart. Op Groot Kwartier kan een duplikaatkaart worden verstrekt indien U de voorbedrukte belastingkaart niet heeft ontvangen.
Bij de betaling van de **Motorrijtuigbelasting en Eindverwerkingsheffing Autowrakken 1994** moeten worden overgelegd:
1. geldige keuringskaart (geldig minstens t/m 2 januari 1994)*
2. betalingsbewijs over het 4de kwartaal 1993;
3. geldige verzekeringsbewijs (origineel, geldig minstens t/m 2 januari 1994);
4. **voorbedrukte belastingkaart.**

ATTENTIE:
Bij betalingen voor het jaar 1994, die in december 1993 plaats vinden, moeten de keuringskaarten en verzekeringsbewijzen geldig zijn tot en met tenminste 2 januari 1994.
De **nummerplaten** kunnen worden afgehaald **uitsluitend** aan de loketten op het **bijkantoor Brievengat** met overlegging van de gekwiteerde belastingkaart 1994 en keuringskaart. De loketten zijn geopend van 08.00 uur tot 12.00 uur en van 14.00 uur tot 16.00 uur.
Voor de betaling van motorrijtuigbelasting en eindverwerkingsheffing autowrakken 1994 zijn de loketten van het Ontvangerskantoor te Regentesselaan z/n geopend van 07.45 uur tot 11.45 uur en van 13.45 uur tot 15.30 uur. De bijkantoren zijn opengesteld van 08.00 uur tot 14.00 uur.
De Motorrijtuigbelasting voor het dienstjaar 1994 bedraagt:

– voor een motorrijtuig op drie op meer wielen, vanaf bouwjaar 1987	NAf.	341,60 per jaar
– voor een motorrijtuig op drie of meer wielen, t/m bouwjaar 1986	NAf.	228,80 per jaar
– voor een motorrijtuig op drie of meer wielen met accommodatie voor maximaal vijftien personen en bestemd voor het openbaar vervoer	NAf.	92,40 per jaar
– voor een motorrijtuig op drie of meer wielen met een accommodatie voor maximaal 15 personen en bestemd voor het openbaar vervoer dat door een diesel- of gasmotor wordt voortbewogen	NAf.	528,00 per jaar
– voor een motorrijtuig op drie of meer wielen, dat is ingericht voor vrachtvervoer en waarvan de exploitatie de enige bron van inkomsten vormt voor de eigenaar, die zelf optreedt als bestuurder en die in het bezit is van een hiertoe door het Bestuurscollege kosteloos afgegeven verklaring	NAf.	121,00 per jaar
– voor een motorrijtuig op drie of meer wielen dat is ingericht voor vrachtvervoer en door een diesel- of gasmotor wordt voortbewogen en waarvan de exploitatie de enige bron van inkomsten vormt voor de eigenaar, die zelf optreedt als bestuurder en die in het bezit is van een hiertoe door het Bestuurscollege kosteloos afgegeven verklaring	NAf.	691,40 per jaar
– voor een motorrijtuig op drie of meer wielen, dat door een diesel- of gasmotor wordt voortbewogen	NAf.	1.029,60 per jaar
– voor een motorrijtuig op drie of meer wielen met een accommodatie voor meer dan vijftien personen en bestemd voor het openbaar vervoer t/m bouwjaar 1986	NAf.	228,80 per jaar
– voor een motorrijtuig op drie of meer wielen met een accommodatie voor meer dan vijftien personen en bestemd voor het openbaar vervoer vanaf bouwjaar 1987	NAf.	341,00 per jaar
– voor een motorrijtuig op drie of meer wielen met een accommodatie voor meer dan vijftien personen en bestemd voor het openbaar vervoer dat door een diesel- of gasmotor wordt voortbewogen	NAf.	1.029,60 per jaar
– voor een motorrijtuig op twee wielen, al dan niet met zijspan (motorfietsen)	NAf.	165,00 per jaar
– voor een bromfiets	NAf.	44,00 per jaar
– voor een zwaar motorrijtuig	NAf.	1.359,60 per jaar
– voor een zwaar motorrijtuig welke wordt voortbewogen door een diesel- of gasmotor	NAf.	1.699,60 per jaar
– bij het [illegible] van bijzondere platen wordt de verschuldigde belasting verhoogd met	NAf.	500,00 per jaar
– bij betaling van de motorrijtuigbelasting 1994 is per motorrijtuig een toeslag Eindverwerkingsheffing autowrakken verschuldigd van	NAf.	16,00 per jaar

De toeslag voor de Eindverwerkingsheffing autowrakken dient bij de eerste betaling voldaan te worden.

De prijs de stickers is vastgesteld op:	NAf.	3,00 per paar
De prijs der nummerplaten is vastgesteld op:		
– voor motorrijtuigen op drie of meer wielen	NAf.	9,00 per paar
– voor motorfietsen	NAf.	6,00 per paar
– voor bromfietsen	NAf.	4,00 per stuk
– voor bijzondere platen	NAf.	50,00 per paar

Voor de toepassing van de Motorrijtuigbelasting en eindverwerkingsheffing autowrakkenverordening wordt onder 'zwaar motorrijtuig' verstaan: loaders, [illegible], tractors, betontrucks, asfalttrucks, gasoline tankwagens, boortrucks, walsen, vorkheftrucks, motorgraders, [illegible] backhoeloaders en kranen.
Als bewijs van betaling van de Motorrijtuigbelasting en Eindverwerkingsheffing autowrakken 1994 zullen voor het [illegible] nummerplaten en voor het gehele jaar nummerplaten plus stickers worden afgegeven.
De kleur van de nummerplaten voor het dienstjaar 1994 is:
gele achtergrond met zwarte letters en cijfers.
De kleur van de stickers voor het dienstjaar 1994 is:
groene achtergrond met zwarte letters en cijfers:

N.B.
Bij de betaling van Motorrijtuigbelasting en Eindverwerkingsheffing autowrakken 1994 [illegible] identiteitsbewijs mee te brengen / te vermelden.

De Ontvanger van het Eilandgebied
CURAÇAO
G.R.U. LEONORA

KOERSEN CENTRALE BANK

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) GELDIG OP MAANDAG 29 NOVEMBER EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.315	1.335	1.355
PND STERLING	2.560	2.615	2.675
NED GLD	91.79	92.51	93.31
ZW FRANCS	118.09	118.81	119.61
FR FRANCS	28.79	29.89	30.59
DUITSE MARK	103.13	103.85	104.65
IT LIRE	0.72	1.02	1.08
AR FLORIN	98.00	100.00	*100.20 **100.00
JAPANSE YEN	162.41	163.27	164.07
ECU	-.-	200.19	200.99

*VOOR BANKPAPIER
**VOOR OVERBOEKINGEN EN BANKCHEQUES

INGEVOLGE ARTIKEL 12 VAN HET CENTRALE BANK-STATUUT STELT DE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) DE KOERSEN VAST VOOR HET DEVIEZENVERKEER:

DISCONTO: 5%
BELENINGSRENTE: 6%
CD RENTE 1 maand: 2%
Reserve Requirement: 5%
Reserve Period: 16 november-15 december
Indicatieve koersen overheidspapieren:
7.25 % obl. 1989/1994 koers: 100.94% Eff. rendement 6.00 % Land
8.90 % obl. 1989/1999 koers: 100.00% Eff. rendement 8.00 % Land
8.25 % obl. 1989/2004 koers: 99,13% Eff. rendement 8.375% Land
8.625% obl. 1990/1995 koers: 103.97% Eff. rendement 6.45 % Land
8.50 % obl. 1991/1996 koers: 104.01% Eff. rendement 7.00 % Land
7.875% obl. 1993/1996 koers: 102.54% Eff. rendement 6.625% Land
8.50 % obl. 1992/1997 koers: 103.96% Eff. rendement 7,125% Eiland
8.625% obl. 1992/1997 koers: 104.27% Eff. rendement 7.25 % Eiland
8.625% obl. 1993/1998 koers: 103.59% Eff. rendement 7,60 % Eiland
8.00 % obl. 1993/1998 koers: 100.93% Eff. rendement 7.75 % Eiland

Ook terreinwinst ten opzichte yen:

Dollar stijgt in Amsterdam halfje

AMSTERDAM - De koers van de Amerikaanse dollar is maandag met ruim een halve cent gestegen. Op de wisselmarkt in Amsterdam noteerde de munteenheid om tien uur Nf 1,9270 tegen Nf 1,9200 bij het slot op vrijdag.

De *"greenback"* boekte vooral terreinwinst ten opzichte van de yen. Valutahandelaren gaan ervan uit dat de Japanse Centrale bank binnenkort de rente zal verlagen om de kwakkelende economie van het land van een impuls te voorzien. Een renteverlaging gaat doorgaans ten koste van de populariteit van de munteenheid van een bepaald land.

Ook het Britse pond deed het iets beter. Voor een pond moest in Amsterdam Nf 2,8500 worden betaald tegen Nf 2,8425 bij het slot op vrijdag. Binnen het Europese Monetaire stelsel werden de Franse en de Belgische frank gevraagd. De Franse frank noteerde Nf 32,540 per honderd tegen Nf 32,475 op vrijdag, terwijl de Belgische munteenheid per honderd stuks aantrok van Nf 5,291 tot Nf 5,304.

...ort in het kort

De minister van Financien van NIEUW-ZEELAND, Ruth Richardson, is zondag vervangen door Bill Birch, een goede vriend van premier Jim Bolger. De kabinetswijziging is een uitvloeisel van de verkiezingen van begin november. De regeringspartij van Bolger zag haar parlementaire meerderheid toen slinken van 34 zetels tot slechts één zetel. Dat werd vooral toegeschreven aan ongenoegen onder de kiezers over het harde financiële beleid van Richardson.

***

CHINA maakt volgend jaar een eind aan het systeem van twee wisselkoersen in het kader van het streven naar convertibiliteit van zijn valuta, de yuan. Ook worden de beperkingen voor de buitenlandse handel versoepeld. De stappen zijn bedoeld om de weg vrij te maken voor aansluiting van China bij de Algemene overeenkomst inzake Tarieven en handel (GATT), waarin afspraken over de internationale handel zijn vastgelegd.

***

In Egypte is de eerste volledige privatisering afgerond van het moeizaam op gang komende programma voor verkoop van staatsbedrijven. De bottelarij El-Nasr Bottling Company is voor 317,5 miljoen Egyptische pond (Nf 167 miljoen) verkocht aan het Amerikaanse concern COCA-COLA en een groep investeerders uit Egypte en andere Arabische landen. El-Nasr heeft de licentie voor het bottelen van Coca-Cola in Egypte.

FINANCIEEL NIEUWS

Damrak begint vriendelijk

AMSTERRDAM - De Amsterdamse effectenbeurs lag er maandagochtend vriendelijk gestemd bij onder invloed van een hogere dollarkoers en een iets betere obligatiemarkt.

Alleen Koninklijke Olie moest een veer laten nu de olieprijs zich rond de veertien dollar per vat beweegt. De EOE-index noteerde rond het middaguur een winst van 0,40 punt op 383,04 na eerder op de ochtend een winst van bijna een punt te hebben laten zien.

Amsterdam leek zich weinig aan te trekken van de sterke daling van de effectenbeurs van Tokyo, waar de Nikkei-index een optater kreeg en ruim vier procent moest inleveren. Amsterdam keek liever naar de ontwikkelingen in Londen. De beurs daar liet Tokyo ook links liggen en richtte de aandacht op de dinsdag te presenteren tussentijdse begroting voor het volgend jaar. De verwachtingen daarover zijn nogal hooggespannen. De FTS-index sloeg dan ook snel om van een verlies met zeven punten in een winst van ongeveer dertig punten.

CHARME

Koninklijke Olie had niet alleen last van de lage olieprijs, maar ook van het gerucht dat de dividendpolitiek meer wordt aangepast aan de bedrijfsresultaten. Daardoor zou het fonds veel van zijn charme verliezen. Royal Dutch noteerde rond het middaguur een verlies van Nf 2,20 op Nf 191,50.

Nedlloyd moest door winstnemingen een daalder inleveren op Nf 53,90 nu de positieve uitstraling van de optimistische verwachtingen wegebt. Aegon wentelde zich behaaglijk in de positieve bijstelling van het sentiment rond vezekeringswaarden en lag er Nf 1,30 beter bij op Nf 100,80. De door analisten naar boven bijgestelde winstverwachting ligt daar zeker ook aan ten grondslag.

De obligatiemarkt was iets beter, nu niet wordt uitgesloten dat de Duitse Bundesbank komende donderdag weer een renteverlaging zal aankondigen.

Deviezenvoorraad daalt verder tot 360,1 miljoen

WILLEMSTAD — De officiële deviezenvoorraad bij de Bank van de Nederlandse Antillen is in oktober met 26,8 miljoen gulden gedaald. In september bedroeg deze nog 521,9 miljoen, in oktober 498,7 miljoen.

Dit komt door de netto-aankoop van deviezen door de commerciële banken. Voor een deel verklaart dit ook de daling van het tegoed van de commerciële banken met 31,5 miljoen.

De schuld van de centrale overheid op de rekening 'tijdelijk Kasvoorschot Land' is toegenomen met 6,6 miljoen gulden. Dit komt door een verrekening aan het eilandgebied Curaçao over de periode januari tot en met september. Ook nam de rekening Landsontvanger met 4,2 miljoen af door het voldoen van lopende verplichtingen.

Het rekening-courant tegoed van het eilandgebeid Curaçao op de post 'eilandsontvanger' is met 4,4 miljoen gulden afgenomen, doordat de overheid tijdelijk bij de centrale bank heeft belegd in *certificates of deposits*. Dat heeft weer tot gevolg dat de rekening 'Deposito's overige ingezetenen' steeg met 29,3 miljoen naaar 84,1 miljoen gulden.

De centrale overheid betaalde verder 2,5 en de eilandelijke overheid 4,3 miljoen aan projecetn in het kader van de Meerjarenplanprojecten. De post Solidariteitsfonds, waaruit de structurele begrotingstekkorten van het eilandgebeid Saba en Sint Eustatius worden betaald, namen af met 2 miljoen gulden. Er zit nu nog 300 duizend gulden in de 'pot'.

Europese petrochemie werkt beperking van de produktie

BRUSSEL/AMSTERDAM — De Europese petrochemische industrie werkt aan een beperking van de produktiecapaciteit voor ethyleen, om een eind te maken aan het overaanbod en de forse verliezen in de sector. De in de Association of Petrochemicals Producers in Europe, de APPE, verenigde 31 producenten moeten hierover een beslissing nemen op 17 december. Nederland is bij het overleg betrokken via Koninklijke Shell Groep, DSM en Dow Chemical in Terneuzen.

Op een deze week gehouden APPE-vergadering was er brede steun voor de vorming van een fonds van omstreeks f 550 miljoen, om het sluiten van onrendabele produktiecapaciteit te financieren. De afzonderlijke bedrijven gaan nu hun posities bepalen voor de bijeenkomst van december. Ook vindt overleg plaats met de Europese Commissie, die toestemming moet geven voor de oprichting van een herstructureringsfonds.

Woordvoerders van Shell, DSM en Dow Chemical maakten gisteren duidelijk, dat geen capaciteitsbeperkingen in Nederland zijn te verwachten, omdat de installaties betrekkelijk efficiënt draaien. Shell gaf wel aan dat er nog niets zeker is. "Het is te vroeg voor specifieke conclusies". Het concern heeft in Moerdijk een kraker met een produktiecapaciteit van 600.000 ton per jaar. Verder staan er ethyleenfabrieken in Duitsland (800.000 ton), Engeland (600.000 ton) en Frankrijk (400.000 ton).

DSM heeft in Nederland een capaciteit van een miljoen ton. Volgens een woordvoerder is het "heel erg onwaarschijnlijk" dat daar het mes in gaat, omdat het vrij jonge installaties betreft met relatief lage kosten. Dow heeft twee kraakinstallaties in Terneuzen en één in het Spaanse Tarragona, die samen goed zijn voor zo'n 1,4 miljoen ton. Ook deze fabrieken kunnen goed meekomen, aldus een woordvoerder.

Presidentskandidaat in Mexico

■ *MEXICOSTAD - Luis Colisio sprak de pers toe nadat hij was voorgedragen door de Institutionele Revolutionaire Partij (PRI) van Mexico als presidentskandidaat voor de volgend jaar te houden verkiezingen. Sinds de oprichting van deze partij 64 jaar geleden heeft de PRI steeds alle presidentsverkiezingen gewonnen waarbij massale stembusvervalsing niet werd geschuwd.*

De Oostenrijkse luchtvaartmaatschappij AUSTRIAN AIRLINES wendt zich na het mislukken van het Alcazar-project zoals verwacht tot de Duitse Lufthansa. De twee ondernemingen zullen "binnen enkele dagen" bijeenkomen om te praten over samenwerking, zo heeft een woordvoerder van Lufthansa verklaard.

Het parlement van MAROKKO heeft zaterdag goedkeuring gegeven aan een economisch en sociaal plan van de nieuwe premier Mohamed Karim Lamrani. Het plan is onder meer gericht op vermindering van het begrotingstekort tot 1,5 procent van het Bruto binnenlands produkt, verlaging van de inflatie en bevordering van de investeringen en de werkgelegenheid.

Met grotere zelfstandigheid:

China 'beloont' winstgevende ondernemingen

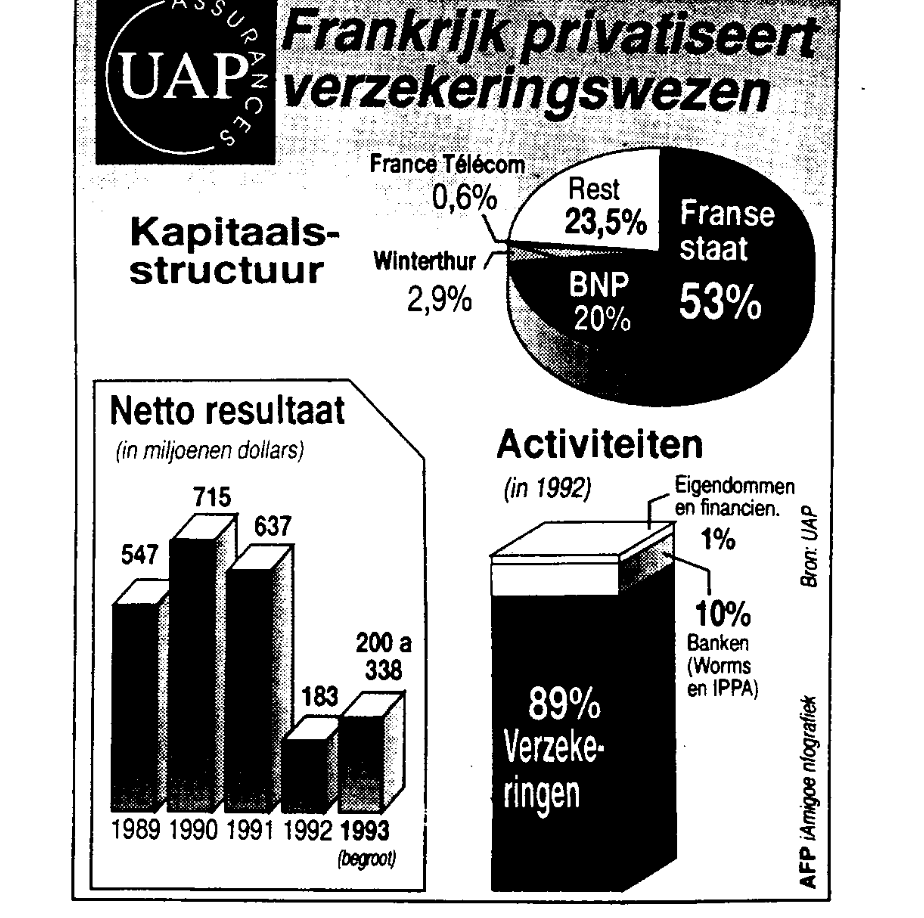
PEKING - China gaat honderd van zijn meest winstgevende grote en middelgrote bedrijven vennootschappen met een beperkte zelfstandigheid maken. De maatregel is bedoeld om de krakende staatssector te hervormen. Dat hebben diverse Chinese media maandag bekendgemaakt.

Volgens de China Business Times komen honderd bedrijven met lage schulden, een goed bestuur en hoge doelmatigheid voor de plannen in aanmerking. De bedrijven moeten zijn gelegen in de kuststrook. Een deel zal zelfs in staat worden gesteld een beroep te doen op de openbare kapitaalmarkt door middel van een aandelenemissie.

Volgens het persbureau Xinhua zijn de zeventienduizend staatsbedrijven die het land rijk is, goed voor meer dan de helft van het Bruto nationaal produkt van China. De bedrijven werken echter doorgaans ineffectief. Het management laat te wensen over, mede als gevolg van de beperkte autonomie.

***

Het Duitse chemieconcern BAYER heeft zaterdag principe-overeenkomsten ondertekend voor zes projecten in China. Daarmee zijn investeringen gemoeid van meer dan 300 miljoen mark.

.De Franse regering heeft de privatisering aangekondigd van de Unie van verzekingsmaatschappijen Parijs (UAP). Deze omvat een aantal verzekeringsondernemingen. Na UAP zullen nog eens vier verzekeringsbedrijven worden geprivatiseerd zoals GAN en AGF..

Conjuncturele ontwikkelingen vallen tegen

Tokyo-beurs blijft in mineur-stemming

TOKYO - Op de effectenbeurs van Tokyo zijn de aandelenkoersen maandag opnieuw zeer sterk gedaald. De Nikkei-index voor 225 aandelen sloot 647,66 punt of 3,87 procent lager op 16.078,71. Dit is het grootste verlies in 1993 in één dag tijd.

Toch viel de schade achteraf bezien nog mee. In de loop van de dag bereikte de beursbarometer een dieptepunt op 15.671,97, liefs 6,3 procent beneden het slot van vrijdag. Koopjesjagers zorgden in het laatste uur voor herstel. Vrijdag leverde de Nikkei-index 497 punten in.

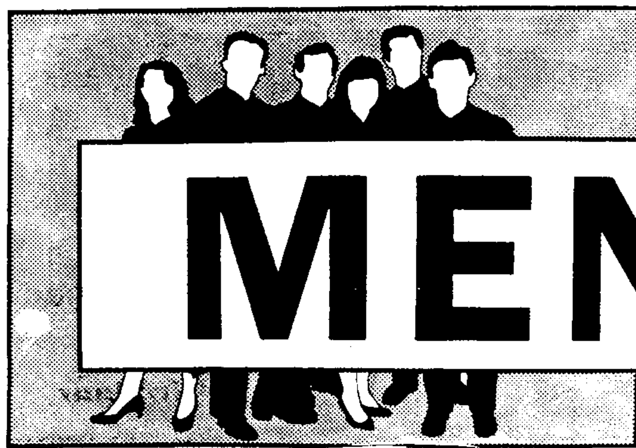
De koersval in Tokyo werd voornamelijk ingegeven door de tegenvallende ontwikkeling van de conjunctuur, die vooralsnog geen tekenen van herstel laat zien. De Japanse regering liet maandag nog eens weten dat zij geen nieuwe stimuleringsmaatregelen overweegt. Minister-president Morihiro Hosokawa en zijn collega van Financien Hirohisa Fujii lieten zich gedurende de koersval beiden in die richting uit.

TEGENVALLERS

Fujii liet wel weten in verband met de flauwe stemming voorlopig af te zien van de verkoop van het staatsbelang in Japan Tabacco. De koersval op de Japanse beurs begon vier weken geleden met de beursintroductie van de spoorwegmaatschappij Jr East.

Andere factoren die de beleggers kopschuw maakten, waren de tegenvallende halfjaarcijfers van Japanse bedrijven. Veel ondernemingen zijn gedwongen om, ter verbetering van hun financiële positie, aandelen te verkopen. Tot de bedrijven die aandelen aanboden behoorden ook de banken met hun vele probleemkredieten.

Tegenvallende cijfers over de export van Japanse auto's gooiden maandag nog eens olie op het vuur. De Japanse auto-industrie meldde een daling van de export met 25,4 procent tot 350.559 stuks.

MENSEN

Jamaicaanse wordt Miss World 1993

Een Jamaicaanse van achttien lentes **Lisa Hanna** is zaterdag met veel glitter tot Miss World 1993 gekroond in het Zuidafrikaanse Sun City ten westen van Pretoria.

De studente **Jacqui Mofokeng**, 21, van het gastland werd tweede en de actrice **Sharmaine Gutierrez**, 19, uit de Filipijnen derde.

Direct daaronder eindigde de Venezolaanse **Mónica Lei Scaccia** (22) en de Kroatische **Fani Capalija** vann 19 jaar. Beiden zijn student.

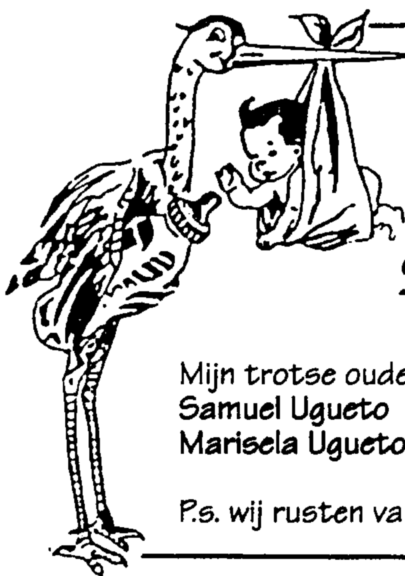
Alle kandidaten moesten zich trouwens in klederdracht van hun land presenteren. De 20-jarige Karminder Kaur-Virk uit India deed dat het best en kreeg daarvoor een prijs.

De winnares is tv-presentatrice, karatestudent en Goodwill-ambassadrice bij de Verenigde Naties. Zij streek in totaal 185.000 dollar aan prijzen op. 81 kandidaten deden mee. Hanna pinkte een traan weg toen ze tot winnares werd uitgeroepen. Zij kreeg de kroon die de Russische Julia Kurchkina vorig jaar won.

In de jury zaten onder meer de Franse actrice Jacqueline Bisset, de grillige zangeres/actrice en model Grace Jones, Oscar-winnende acteur Lou Gossett jr, het model uit de jaren zestig Twiggy en haar collega van de jaren tachtig Christy Brinkley en ook de Amerikaanse auteur Frederick Forsyth. Verder zaten in de jury Jackie Chan (een superster uit Hong Kong en tevens Kung Fu expert), Vanessa Williams (zangeres en ex-miss USA) en Juliet Prowse (ex mevrouw Frank Sinatra, geboren in Zuid-Afrika).

Volgens de organisatoren hadden 1,2 miljard mensen rechtstreeks de verkiezingsfinale kunnen volgen.

■ *Links van Miss World Lisa Hanna staat Jacqui Mofokeng, rechts de nummer drie Sharmaine Gutierrez.*

Brits bedrijf en Libië maken film over Lockerbie

De Britse firma Lonrho maakt samen met Libië een **documentaire** over de bomaanslag op het Amerikaanse Panamtoestel dat in 1988 boven het Schotse Lockerbie neerstortte. Dat heeft het Britse blad Financial Times zaterdag bericht, twee dagen voordat de VN de sancties tegen Tripoli zullen aanscherpen.

Libië wordt verantwoordelijk gehouden voor de aanslag. De Verenigde Staten en Groot-Brittannië eisen de uitlevering van de twee verdachten. Libië ontkent echter achter de aanslag te zitten, waarbij 270 mensen omkwamen.

Lonrho-directeur Roland 'Tiny' Rowland zegt Tripoli te geloven. Hij zegt over bewijzen te beschikken dat kolonel Muammar Al-Gaddafi niet verantwoordelijk is, aldus Financial Times. Hij zou deze informatie ook aan het Britse ministerie van Buitenlanse Zaken hebben overhandigd. Functionarissen zeiden desgevraagd echter niet te weten of dat inderdaad het geval is.

Lonrho onderhoudt al jaren contacten met Libië. De Libische Arabische financieringsmaatschappij, die de meeste investeringen van Al-Gaddafi doet, heeft een aandeel van 33 procent in de Metropole hotels van Lonrho.

De film, die ongeveer 1,8 miljoen gulden gaat kosten, wordt gemaakt door de Amerikaanse producer Allan Francovich. Metropole hotels zorgt voor de financiering.

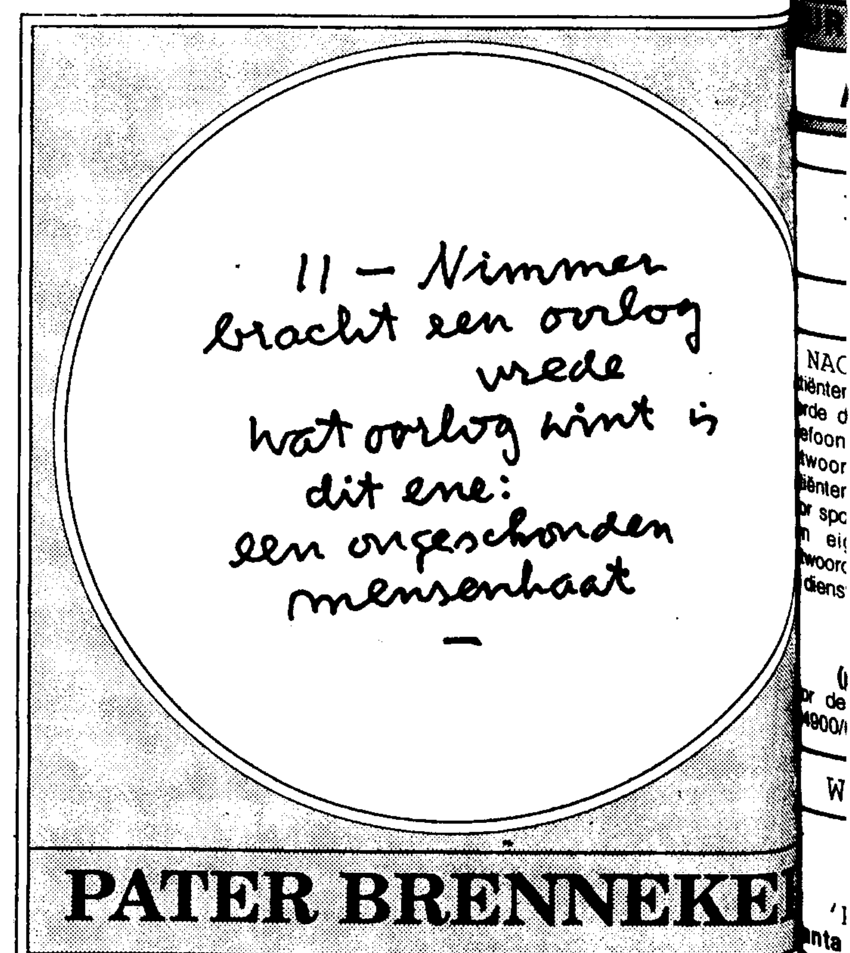
Francovich zegt de volledige controle te hebben over het project en dat hij zich elk moment kan terugtrekken als hij onenigheid krijgt met Rowland of de Libiërs. Hij zei al enkele "ongeloofelijke" details te hebben ontdekt over de Lockerbie-kwestie,aldus de Times.

Francovich heeft inmiddels interviews aangevraagd met de Libische geheime agenten Abdel Baset Ali Al-Megrahi en Lamen Khalifa Fhimah die verdacht worden van de aanslag. Francovich verwacht "binnen drie of vier weken" met filmen te kunnen beginnen.

Jim Swire, een woordvoerder van familieleden van de Lockerbie-slachtoffers, zei het plan voor de 90 minuten durende tv-documentaire te steunen.

■ *Een zaterdag per maand maken padvinders van de APV met steun van Mensing & Co één straat van Curaçao helemaal schoon. Deze maand was dat de Comanchestraat en de Arowakenweg. Groep 7 Simon Bolivar haalde met gemak een volle truck op aan straatvuil. Curaçao heeft nog heel wat te leren.*

PATER BRENNEKER

■ *De Braziliaanse acteur Grande Otelo is overleden. In werkelijkheid heette hij Sebastiao Prata. Hij kreeg een hartaanval toen hij vrijdag arriveerde op het Parijse Charles de Gaulle Airport. De acteur was in Frankrijk om het filmfestival van Nantes bij te wonen.*

Michael Jackson verkoopt song-rechten aan EMI

Michael Jackson, die is aangeklaagd wegens ontucht en ergens in Europa afkickt van pijnstillers, heeft de **grootste deal** gesloten in de muziekgeschiedenis. Hij verkoopt de rechten op meer dan 4.000 liedjes, waaronder bijna alle Beatles-songs, aan de platenmaatschappij EMI Music voor **370 miljoen gulden**.

Jacksons muziekuitgeverij ATV Music verkoopt de hele catalogus aan EMI. De gegarandeerde eerste overboeking bedraagt 100 miljoen dollar. De platenstal omvat bijna alle Lennon en McCartney-composities voor Beatles-liedjes, die Jackson in 1988 kocht voor 47,5 miljoen dollar, alsmede songs van Little Richard, Elvis Presley, Kenny Rogers, de Pointer Sisters en UB40.

Door de deal wordt de omvang en macht van het Jackson-imperium onderstreept, terwijl het hoofd ervan zelf in afzondering wordt behandeld voor zijn verslaving. In Los Angeles is door een 13-jarige jongen een aanklacht tegen de zanger ingediend wegens ontucht. De civiele zaak wordt vermoedelijk in maart behandeld. Over een strafaanklacht is nog niets beslist. Inmiddels hangt Jackson een tweede civiele vordering boven het hoofd, van vijf lijfwachten die zeggen te zijn ontslagen omdat ze teveel wisten over "nachtelijke bezoeken" van jonge jongens aan Jacksons ranch in Californië.

Bussen rijden allang niet m

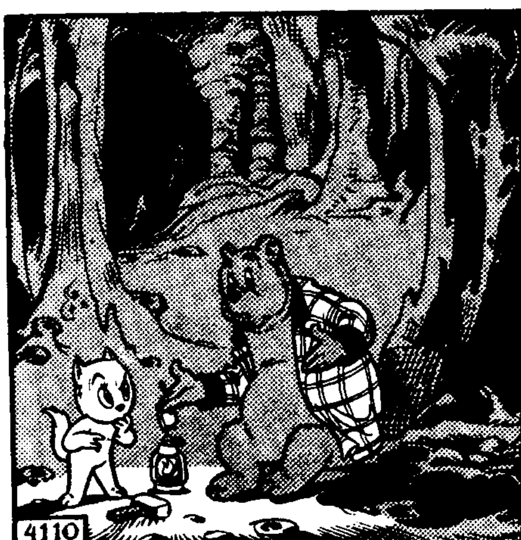
Ter gelegenheid va 108e verjaardag van jevo's vervoersmaatsch heeft zaterdag op besch niveau het openbaar ve in de Bosnische hoof gefunctioneerd. Er twee **autobussen** op d tussen het zwaar besch televisiestation en de k draal van de stad.

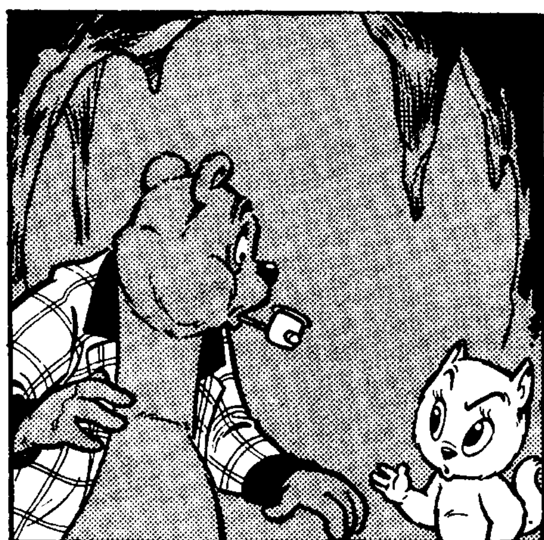
De door de oorlog woeste stad kent geen t portsystemen van bete meer maar de jaardag het eens vooruitstre stadsvervoer wilde men nelijk niet ongem voorbij laten gaan. De t van Sarajevo reden voo laatst op 2 mei vorig Het stedelijk vervoersb startte in 1885 tram sten, een jaar voor de k lijke en koninklijke h stad Wenen dit dee werkte binnen tien jaar elektrische trams.

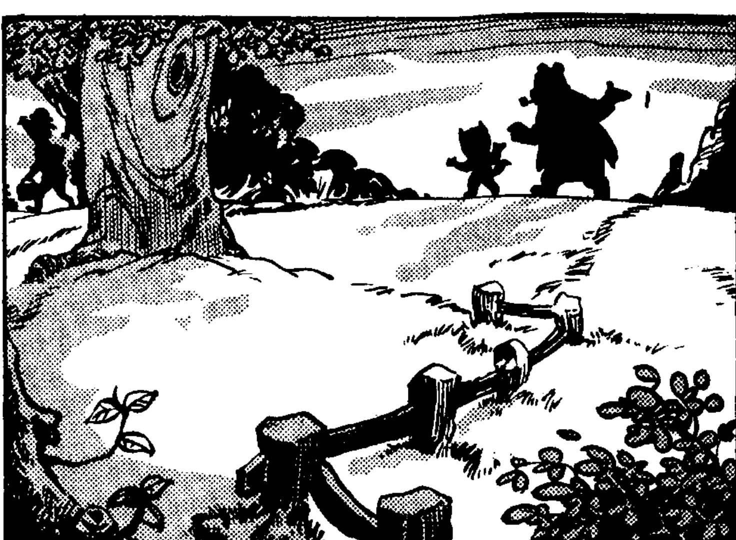
De directeur van de voersmaatschappij, Ibr Jusufranic, blijft optimis over de mogelijkheden Sarajevo's stadsvervoer t stellen: "We zijn een pese natie nu net zo go destijds (Oostenrijk gaarse keizerrijk)" en kunnen de trams weer rijden binnen vijftien d als de (Bosnische) Ser ons niet beschieten".

Tom Poes en de Bommel-legende

door Marten Toonder

4110— Tom Poes hakte de laatste kalkresten van heer Bommels gestalte af. Beroofd van zijn steun zonk deze daarop met weke knieën op een rotsblok neer en slaakte een diepe zucht.

"Oef", prevelde hij, "ik meende toch werkelijk, dat dit het einde zou zijn. Alles was zo vreemd om me heen, als je begrijpt wat ik bedoel! En het lekte overal kalk, zodat ik geheel beklemd geraakte. Maar nu is de storm weer over, merk ik".

"Er was geen storm, heer Ollie", zei Tom Poes. "Dat leek maar zo omdat uw tempo veel langzamer was dan de tijd om u heen."

'Begin nu niet weer over mijn traagheid, jonge vriend", waarschuwde heer Bommel opstaande.

Hij klopte enige kalkklodders van zijn bevuilde jas en hernam: "Dat is voorbij. Ik ben juist uiterst snel; dat heb ik gemerkt. Het zou me te ver voeren om je alles te vertellen, maar ik ben zó vlug, dat ik uit het verleden weer in het heden ben gekomen."

"Hm", zei Tom Poes.

Heer Ollie legde een hand op zijn schouder en schuifelde zwaar leunend naar de uitgang van de grot. "Ja, ja, vervolgde hij, "stil maar. Jij bent ook vlug. Want een paar minuten nadat ik dat oude papier heb laten waaien, was je er al. Je moet het direct gevonden hebben."

"Dat oude papier?" riep Tom Poes verbaasd uit. "Van de Bommel-legende, bedoelt u? Maar dat heeft die geschiedkundige immers gevonden! Kijk, daar loopt hij net. Hij heeft het aan u gegeven, weet u nog wel?"

Heer Bommel wierp een blik op de tengere gestalte die op enige afstand voor hen uit wandelde en schudde het hoofd.

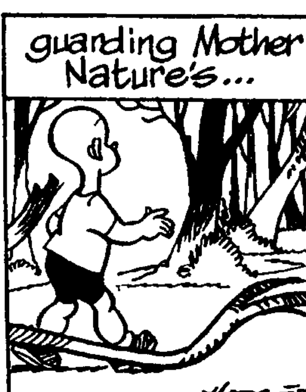
"Natuurlijk weet ik dat nog wel", sprak hij verontwaardigd. "Ik ben niet suf, hoor. Dat is die doctor Guichelheil, die mij dat oude papier gegeven heeft, ja. En dat papier heb ik uit de grot laten waaien om hulp te vragen, ongeveer vijf minuten geleden."

"Uw vijf minuten duurden in werkelijkheid vierhonderd jaren", zei Tom Poes........

HENRY ® By Dick Hodgins

...sacred land.

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

ALSO, REX, YOU'RE A BIG, LAZY BULLY AND A ROYAL PAIN TO MY UNCLE BONER!

ANYTHING ELSE?

AND IF YOU WORE SHOES, YOUR LACES WOULD ALWAYS BE UNTIED!

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

DON'T GIVE HIM ANY OF YOUR FOOD, SARGE

I WON'T! I WANT IT ALL MYSELF

DO NOT FEED OR ANNOY THE BEARS

HOWEVER, I THINK YOU JUST ANNOYED HIM

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

STRANGE... I DON'T FEEL ANY PULSE! TURN AROUND!

KICK!

AH! THERE IT IS! LUCKY THING I WAS A RETREAD TIRE SALESMAN BEFORE I WENT INTO MEDICINE

CURAÇAO

AGENDA

MEDISCHE DIENSTEN

ARTSEN

NACHTDIENST ARTSEN
Patiënten van de artsen van Bandabou (derde district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de andere districten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen en het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

KINDERARTS
(particuliere patienten)
Voor de dienstdoende arts belt U tel.: 4900/625100.

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS
WIJKVERPLEGING
'PRINSES MARGRIET'
Santa Maria 17. Tel.: 682344/ 682947, 682412/682574. Fax: 681000. Kantooruren: 07.00-16.30 uur.

Voor **de wachtzuster** gelieve **tel.: 3661** te bellen na 17.00 uur.
Telefonisch spreekuur in ieder wijkgebouw: dagelijks van **08.00-08.30/ 14.30-15.00 uur.**
Huize Halman Otrobanda: tel.: 628288; spreekuur: woensdag van 09.00-11.00 uur.
Sta. Maria 17: tel.: 682344; spreekuur: donderdag van 09.00-11.00 uur.
Wijkgebouw Bonam: tel.: 371865. spreekuur: dinsdag van 09.00-11.00 uur. **Sokudi: tel.: 367824.**
Sentro Mediko Montagne Abao: tel.: 673711; spreekuur: woensdag van 09.00-11.00 uur.
Kaya Fensu 9 (Koraal Specht): tel.: 618577; spreekuur: donderdag van 09.00-11.00 uur.
Wijkgebouw Suffisant: tel.: 687707; spreekuur: donderdag van 09.00-11.00 uur.
Wijkgebouw Sta. Rosa: 671628; spreekuur: dinsdag van 09.00-11.00 uur.
Inloopspreekuur voor zuigelingen- en kleuterzorg: vrijdag van 08.00-10.00 uur. Hoek Vondel-/Nilda Pintostraat. Tel.: 373582.

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING
Kantoor Gosieweg 15: P.O. Box 3619. Tel.: 692231/692232. Fax: 682709; geopend van 07.00-17.00 uur.
Kantoor Bandabou: Silberie Kavel 16; open van 08.00-16.00 uur. Tel.: 649422.
Voor de **wachtzuster** vanaf 26 november van 17.00 uur t/m 3 december om 07.00 uur gelieve **tel.: 681847 of page 669-0368** te bellen.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
Schottegatweg Noord 43. P.O. Box 3349. Tel.: 691838/ 692510. Fax: 691683; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: iedere donderdagmiddag van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU
Soutein 35, tel.: 648077/648387; open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur bereikbaar: **zuster Leito. Tel.: 641217** b.g.g. 601760.
Consultatiebureau: iedere dinsdag van 08.00-11.00/18.00-20.00 uur.

AMIGOE
Colofon
UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Telefoon centrale (10 lijnen): 672000
Scharlooheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Fax: 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
ABN-Amro
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.
Directie:
Fax: 674084
... de Maayer-Hollander
... News Holding
... Rhodes (secretaresse)
Hoofdredactie:
Fax: 674744
... Dicker (hoofdredacteur)
... Hendrikse (eindredacteur ÑAPA)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hennie Harinck, ... Labadie, Marjo Nederlof, Dennis Pikero, Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)
ADVERTENTIE-AFDELING
Fax: 674524
Acquisitie: Viola Bernardus en ... Naaldijk
Aanname advertenties: Maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur.
... advertenties voor de komende dag ... 1 dag van tevoren vóór 15.30 ... zijn.
NEDERLAND
Correspondenten:
... de Roo en Victor Hafkamp
Persagentschappen: ANP en AFP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers. Foto's: AFP
DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo N.V. Tel: 370503, 370504, Fax: 370304
Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen Naf 16,=, op Aruba Naf 17,=.
Buiten Antillen (Nederland):
Naf 81,15 per maand (luchtpost) of ... per maand (zeepost); jaarlijks ... te betalen.

APOTHEKEN

NACHTDIENST
Otrobanda:
Gosie, Gosieweg 90-A. Tel.: 379744.
Punda:
Cerrito, Winkelcentrum Promenade. Tel.: 376155/376689.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS
(voor noodgevallen)

Ambulance:	**112**
Politie:	**114**
Brandweer:	**114**
Hospitaal:	**624900**
Aidslijn:	**128**
Kodela:	**135**

HEEFT U HULP NODIG?
Bel SOS-lijn 127!

NOODGEVALLEN/ VERMISSING OP ZEE
Telefoon: 637911 (RCC)
24 uur per dag bereikbaar!

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 375023 of 375542.

LUCHTPOSTSLUITING
POSTKANTOOR GROOT KWARTIER
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (op zaterdag): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is op zaterdag van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA. Tel.: 685544
openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor **spoedgevallen tel.: 685917.**

STICHTING DIERENBESCHERMING CURAÇAO
Het Dierenasiel is open van maandag t/m vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-13.00/16.00-18.00 uur; zondag gesloten.

DIERENARTS
voor spoedgevallen gelieve te bellen: **614000 (Veterinaire Dienst)** voor de dienstdoende arts.

DIERENARTS
L.F. JCOMENENCIA
Spreekuur te **Tera Cora 25** (recht tegenover Minimarket en Carniceria La Ronda): **maandag** van 13.30-15.00 uur, **woensdag** van 15.00-17.00 uur en **zaterdag** van 11.00-13.00 uur.

DINSDAG
TOERISTENSCHIP
10.00-24.00 uur *Regent Spirit* (MBJ).

WEGA DI NUMBER

zat	zon
5600	5997
4597	4170
0774	0843

FLAMINGO TV
(kanaal11)

MAANDAG
16.00 Morning Stretch
16.30 Cartoons
18.00 Euro TV
18.30 Pasquale's Kitchen Express
19.00 Maria Laria Cara a Cara
20.00 CNN News
20.30 Ocurrió Así
21.30 Fire Fighters
22.00 Euro TV
23.00 CNN News/Movie

AE
(kanaal73)

MAANDAG
15.00 Movie: Goodbye
17.00 Delvecchio
18.00 Police Story
19.00 Rockford Files
20.00 In Search Of...
20.30 In Search Of...
21.00 David L. Wolper Presents
22.00 Sherlock Holmes
23.00 Lovejoy
24.00 Evening at the Improv
01.00 David L. Wolper Presents
02.00 Sherlock Holmes
03.00 Lovejoy
04.00 Evening at the Improv
05.00 Movie

CBS
(kanaal75)

MAANDAG
15.00 As the World Turns
16.00 Guiding Light
17.00 Young and the Restless
18.00 News
18.30 News
19.00 News
19.30 CBS News
20.00 Entertainment Tonight
20.30 Inside Edition
21.00 Evening Shade
21.30 Dave's World
22.00 Murphy Brown
22.30 Love & War
23.00 Northern Exposure
24.00 News
24.35 Late Show With David Letterman
01.35 Sweating Bullets: Crimetime After Primetime
02.35 Roseanne
03.10 Up to the Minute

ABC
(kanaal77)

MAANDAG
15.00 One Life to Live
16.00 General Hospital
17.00 Oprah Winfrey
18.00 News
18.30 CBS News
19.00 News
19.30 ABC News
20.00 Jeopardy!
20.30 Wheel
21.00 Day One
22.00 NFL Football (L)
01.00 News
01.35 Nightline
02.05 Movie
04.00 World News Now
05.30 Oprah Winfrey

TELECURAÇAO
(kanaal8/6)

MAANDAG
17.00 Atardi Hubenil
18.00 Siensia, Teknologia i Salú (presentator Leo Floridas)
18.30 Informe Deportivo (presentator Rein Persaud)
18.45 Nieuws in het Nederlands
18.57 Tempu pa Dios
19.03 Desirée's Banket
19.30 Tele-Enfasis (presentator Clifford Goilo)
20.00 Wega di Number Kòrsou
20.07 Telenovela: Ti Ti Ti
20.30 TeleCuraçao Special
21.00 Telenotisia
21.30 Tropical Heat
22.30 Departement Cultuur en Opvoeding
23.30 NOVA
24.30 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden!)

NBC
(kanaal85)

MAANDAG
15.00 Another World
16.00 Les Brown
17.00 Donahue
18.00 News
18.30 Inside Edition
19.00 News
20.00 NBC News
20.30 Journal
21.00 Fresh Prince of Bel-Air
21.30 Blossom
22.00 Movie: Perry Mason: The Case of the Killer Kiss
24.00 News
24.35 Tonight Show With Jay Leno
01.35 Late Night
02.35 Rush Limbaugh
03.05 Later With Bob Costas
03.35 John & Leeza
04.35 NBC Nightside

TBS
(kanaal89)

MAANDAG
16.05 Tom & Jerry's Funhouse
17.05 Captain Planet and the Planeteers
17.35 Brady Bunch
18.05 Saved by the Bell
18.35 Saved by the Bell
19.05 Head of the Class
19.35 Grow'g
20.05 Andy Griffith
20.35 Beverly Hillbillies
21.05 Movie: You Only Live Twice
23.35 Movie: Octopussy
02.20 Movie: Murderer's Row
04.35 Movie: Death Race 2000

LIFE
(kanaal91)

MAANDAG
15.00 Anything But Love
15.30 Tracey Ullman
16.00 Moonlighting
17.00 Movie: Lifeguard
19.00 Supermarket Sweep
19.30 Shop 'Til You Drop
20.00 Unsolved Mysteries
21.00 L.A. Law
22.00 Movie: Three Wishes of Billy Grier
24.00 Unsolved Mysteries
01.00 Unsolved Mysteries
01.30 thirtysomething
02.30 Self-Improvement Guide
05.30 Self-Improvement Guide

Met veel juwelen en geld uit Colombia vertrokken

Bonn houdt Escobars buiten de Duitse deur

De reizen van de familie Escobar

Colombia

1e reis juni-juli 1993 (7 man)
① *2 juni: clandestiene aankomst in Chili .Argentinië en Spanje weigeren toegang.*
② **19 juli**: *uitzetting door Chili.*
20 juli: *aankomst in Frankfurt (Duitsland).*
③ **11 augustus**: *nicht van Pablo Escobar vertrekt met onbekende bestemming.*

2e Reis 27-28 november *(4 man)*
1 **27 november:** *vertrek uit Bogota.*
2 *Tussenlanding Caracas; vertrek Frankfurt.*
3 **28 nov:** *aankomst in Frankfurt;.* Bonn weigert Escobars toegang.

AFP/AMIGOE Infografiek

FRANKFURT - De Duitse politie heeft vier familieleden van de Colombiaanse drugsbaron Pablo Escobar, die zondag op het vliegveld van Frankfurt aankwamen, de toegang geweigerd. Zij zullen naar een land van hun keuze worden gestuurd.

Escobars vrouw, twee kinderen en de vriendin van zijn zoon werden na aankomst vier uur ondervraagd. De bondsrepubliek wees hen uiteindelijk af omdat toelating de belangen van de bondsrepubliek zou schaden, zei een woordvoerder. "We willen geen problemen," eerder op de dag had het ministerie van Binnenlandse zaken al laten weten dat de Escobars ongewenst waren. De familie Escobar verliet Colombia nadat Procureur-Generaal Gustavo de Greiff vrijdag had besloten hun officiele bescherming op te heffen. De bloedverwanten van de drugsbaron worden bedreigd door commando's van de "Pepes", slachtoffers van Escobar die het op zijn familieleden, medewerkers en bezittingen gemunt hebben. Zij hebben tot dusver vier van zijn advocaten vermoord en zijn huis aangevallen.

BESCHERMING OPGEHEVEN

De Greiff had aangeboden de bescherming van Escobars gezin te verlengen als deze zich aan de autoriteiten zou overgeven, maar de drugsbaron liet niets van zich horen. Volgens zijn zoon, die naar Frankfurt is gevlogen, zal Escobar zich niet overgeven, meldde de Colombiaanse televisie zondag. Hij gaf zich in 1991 over aan de politie maar ontsnapte een jaar later uit zijn luxe-gevangenis in Evigado. Sindsdien wordt hij door zo'n tweeduizend militairen en politieagenten opgejaagd.

Het Lufthansa-vliegtuig met het gezin Escobar aan boord landde aan het begin van de middag in Frankfurt, waar het naar een afgelegen baan werd geleid om journalisten en nieuwsgierigen op afstand te houden. Om dezelfde reden was de aankomst van het toestel niet bekendgemaakt. Volgens een douanefunctionaris in Bogota vertrok Escobars vrouw met "ongelofelijk veel dure juwelen en een dikke bundel honderd-dollarbiljetten". Het gezin Escobar probeerde in februari al naar de Verenigde Staten te reizen, maar kreeg toen geen toestemming van de Colombiaanse autoriteiten te vertrekken.

Het gezin van Pablo Escobar wil politiek asiel in Duitsland aanvragen, zo is maandag op het vliegveld van Frankfurt vernomen. De vier familieleden willen zo voorkomen dat de Duitse autoriteiten hen het land uitzetten. Escobars vrouw heeft contact opgenomen met een advocaat om de mogelijkheid van een asielaanvraag te onderzoeken. Experts menen dat de vier hierdoor aanspraak zouden kunnen maken op een voorlopig verblijf in Duitsland. Colombia geldt immers niet als een "veilig" land, en de Escobars kunnen evenmin worden teruggestuurd naar een derde transitland omdat ze rechtstreeks vanuit Bogota zijn gekomen. Volgens een woordvoerder van de politie blijft het bevel tot uitwijzing gehandhaafd, en wordt nu onderzocht hoe dit in zijn werk moet gaan.

De Duitse politie heeft inmiddels de Escobars het land uitgewezen en op een vliegtuig naar Bogota gezet. Het ministerie van Binnenlandse zaken had hen tot ongewenste personen verklaard omdat hun aanwezigheid Duitslands belangen zou schaden. Mevrouw Escobar had nog gepoogd politiek asiel aan te vragen om aan uitwijzing te ontkomen.

■ *PANAMASTAD - De bekende salsa-zanger Ruben Blades (links) neemt deel aan de presidentsverkiezingen in Panama. Deze worden in mei 1994 gehouden. Blades staat aan het hoofd van de Papa Egoro-beweging. Als onderdeel van zijn campagne gaat hij het land door en combineert zijn artistieke kundigheid als musicus van dansmuziek met zijn politieke ambities.*

(AFP-satellietfoto)

CINE
(kanaal83)

MAANDAG
Movie: Entre El Amor y la Muerte
18.00 Movie: Mi Corazón Canta
20.00 Movie: Talento Para el Juego
22.00 Movie: A Los Heroes
24.00 Movie: La Niñera
02.00 Movie: Havana
04.30 Movie: Viernes 13 VII: La Nueva Sangre

MOLDAVIE voerde een eigen munteenheid in ter vervanging van de Russische roebel. Deze heet lei, net als de valuta van het buurland Roemenie. De Centrale bank heeft een eerste koers vastgesteld van 3,85 lei per VS-dollar. Van de vroegere Sovjetrepublieken houden alleen nog Rusland, Wit-Rusland, Armenie en Tadzjikistan vast aan de roebel.

Ruben Blades voert campagne

PAPA EGOR

Dertien aanhoudingen

Cocainelijn tussen Curacao en Nederland blootgelegd

ALMERE — De politie van Almere heeft een cocainelijn tussen Curaçao en Nederland blootgelegd. Dertien verdachten zijn aangehouden en circa 27 kilogram cocaïne is in beslag genomen. De criminele organisatie heeft volgens de politie dit jaar enige maanden geopereerd.

De zaak kwam aan het rollen toen op 23 september een koerier op Schiphol werd gearresteerd. Deze vrouw uit Amsterdam was in het bezit van 3,5 kilogram cocaïne, die ze uit Curaçao zou hebben meegesmokkeld. Via haar kwam de politie op het spoor van de organisatie die vanuit Almere werd geleid.

Begin oktober konden de hoofdverdachten, drie inwoners uit Almere, worden aangehouden. Later werden in Almere nog eens zes verdachten in de kraag gevat. Ten slotte gebeurde op Curacao hetzelfde met drie mannen en een vrouw. Bij dit viertal werd ruim 23 kilogram cocaïne gevonden.

De Curaçaose politie bevestigd de aanhouding op Curaçao maar meldt vijf aanhoudingen. De verdachten - Europese Nederlanders - werden tegelijkertijd gearresteerd op de luchthaven van Hato op donderdag 28 oktober. Dat gebeurde in een gecombineerde actie van poltie en douanerecherche.

De inbeslaggenomen drugs vertegenwoordigen voor de organisatie een handelswaarde van 1 à 2 miljoen gulden. De straatwaarde ligt vele miljoenen hoger, aldus de politie.

Bruma: "Persoonlijke ambities zijn niet belangrijk"

AMSTERDAM/PARAMARIBO — Het deze week achttien jaar onafhankelijke Suriname is het levenswerk van mr. Eddy Bruma, 'negeradvocaat' zoals hij genoemd werd, en leider van de PNR (Partij Nationalistische Republiek). Het jubileum van de Surinaamse onafhankelijkheid was voor Anil Ramdas en Stephen Sanders van *de Groene* reden om herinneringen op te halen bij Bruma; nu een staatsman in ruste met een mystische reputatie. Want volgens *de Groene* is het niet overdreven om te stellen dat duizenden Surinamers, vooral Hindoestanen, op de vlucht zijn geslagen voor de wensen en plannen van deze man.

In zijn sober ingericht advocatenkantoor met uitzicht op het kromgetrokken houtwerk van de panden aan de overkant, vertelt Bruma dat van jongsaf en vooral na de Tweede Wereldoorlog het idee bij hem rijpte dat de koloniale situatie onverdraaglijk was. De gedachte kreeg meer en meer vorm; in zijn studietijd in Nederland met de culturele groep *Wie Egie sanie* en later terug in Suriname als vakbondsleider en met de oprichting van de PNR.

Via de politiek is er nooit een geheim van gemaakt dat de PNR hoe ook onafhankelijkheid wilde, met of zonder de steun van Nederland. Dat Henk Arron een de NPS uiteindelijk met de eer zijn gaan strijken, terwijl hij de grondlegger is van de onafhankelijkheidsgedachte, geeft Bruma grif toe. Maar, zegt hij, voor mijn partij zijn kwesties als eer nooit zo belangrijk geweest. Persoonlijke ambities zijn niet belangrijk.

Twee jaar na de onafhankelijkheid haalde PNR geen enkele zetel meer in de verkiezingen. het volk had de partij afgewezen.

"Het komt in de politiek wel vaker voor", zegt Bruma in *de Groene*, "dat een leider die veel voor zijn volk heeft betekend, op een gegeven moment aan de kant wordt gezet. Waarom weet ik niet, maar waarschijnlijk hadden de kiezers meer vertrouwen in een nieuwe regering zonder de PNR. Als dat het geval is geweest, zijn ze bedrogen uitgekomen. Want ik verzeker u, als wij in de regering hadden gezeten, was er beslist geen Bouterse geweest. Die militairen wilden alleen maar een vakbond. Daarom zijn ze naar ons toe gekomen. Maar goed, het mocht niet baten, de geschiedenis moest zijn loop hebben."

Wat er nu in Suriname gebeurt, heeft volgens Bruma niets te maken met de onafhankelijkheid, maar met een enorme leiderschapcrisis. "Het is te hopen", zegt hij, "dat er een charismatische leider opstaat, die aanvoelt wat het volk wil. Er is nu bijna weer sprake van een koloniale situatie, waarin de economie van buiten wordt gestuurd en het volk geen inbreng heeft. Er zijnalleen een paar lokale handlangers bijgekomen en de oude profiteurs, zoals de ABN-AMRO Bank zijn gebleven."

De republiek Suriname moet volgens Bruma weer georganiseerd worden om de mensen een toekomstperspectief te bieden. "Men ontneemt het volk nu wat het zelf heeft opgebouwd en daarmee kun je niet straffeloos doorgaan. Op een bepaald moment komt er onrust. De meeste Surinamers hebben niet zoveel geduld als ik", aldus Eddy Bruma in *de Groene Amsterdammer*.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Licht tot half bewolkt met kans op een plaatselijke bui.
Matige, overdag af en toe vrij krachtige oostelijke wind (tussen acht en twintig knopen).

WEEROVERZICHT:
De Benedenwindse eilanden staan nog steeds onder invloed van een uitloper van een hoge-drukgebied met centrum boven de Atlantische Oceaan. In de komende 24 uur kan echter de vochtigheid in de onderste luchtlagen toenemen, waardoor enige buienactiviteit kan plaats vinden.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	**Het weer**	**Max**	**Min**	**Neerslag mm**
Aruba	half bewolkt	31	25	0.0
Bonaire	half bewolkt	31	25	0.0
Curaçao	half bewolkt	32	27	0.0
Sint Maarten	licht bewolkt	30	25	1.0